

CABALE OCH *KÅRLEK.*

BORGERLIGT SORGESPEL

I

FEM AKTER,

AF

F. SCHILLER.

ÖFVERSÄTTNING

AF

METER LEVIN.

ÅNO, tryckt hos J. C. FRÉNCKELL, 1800,
på Öfversättarens förlag.

FÖRSTA AKTEN.

FÖRSTA SCENE.

(Millers rum. Miller stiger up från stolen, ställer bortt Violoncellen. Desfs bustvu sitter klädd i sina morgonkläder vid et bord och dricker Caffé)

MILLER, *(går hastigt af och ann.)*

En gång för alla, saken blir allvarsam, min Dotter kommer i rop för Baronens, mit hus blifver illa berycktadt, innan korrt får Presidenten kunskap derom, och — korrt och godt — jag visar Junkern härifrån.

Fru Miller. Du har ju icke lockat honom i dit hus! — du har ju icke utbjudit din Dotter åt honom!

Miller. Jag har icke lockat honom i mit hus — jag har icke utbjudit Flickan åt honom; hvem ger sig mödan at forska derefter? — Jag

var Herre i mit hus, jag hade bordt vara frångare mot min Dotter, jag hade bordt vara mindre flat mot Majorn, eller åtminstone hade jag genast bordt ge Excellencen, hans Far, under rättelse derom; unga Baron slipper med en skrapa, det känner nog jag; och all olycka drabbar Violisten.

Fru Miller, (*sörplar en kopp Caffé.*) Å lappri! hvad kan vål drabba dig? — du är oskyldig, och bryr dig med ingen ting annat, än at skaffa dig Scholairer.

Miller. Men såg mig, hvad slut lär detta tagga? intet kan han gifta sig med henne — om giftas är intet talan, — och til en, Gud, han sig förbarme — jo, god dag vackert! — tänk, när en sådan Muncher *von* redan har försökt både här och där, då tror jag nog at något godt lærer smaka honom. Pass på, pass på du, om du också vore noga på din post, så lærer han ändå lura dig, förföra Flickan, och sedan han vunnit sit ändamål, intet bryr sig om henne mer, Flickan derigenom för alltid utskåmd, stadnar på öfverblefna Chartan, eller ännu värre, får smak för handtvärket. (*slår sig med knytnåfven för pannan*) Ach Herre Gud!

Fru

Fru Miller. Gud bevare oss nådeligen.

Miller. Hvad kan vål en sådan spelevinks afsigter annars vara? — Flickan är vacker — vål våxt — har en liten tåck fot — med hennes vett må det vara huru det vill, om detta bryr man sig litet hos kōnet, bara vår Herre intet har låtit dem lida någon brist par terre — och får Muncher Springfeldt först uplysning i detta Capitel, då lår han nog bjuda til at försöka sitt bästa — men jag undrar intet en gång därpå, menniska är menniska, det känner nog jag.

Fru Miller. Tvifla icke om hans uprigtighet, kåra Miller, du skulle bara låsa et af de prägtiga bref, som Baron som oftast skickar Lovise. Gode Gud! där ser man solklart, at det är blott hennes skōna tånkesätt som han ålskar.

Miller. Jo, du är den rätta som förstår sig på saken; man pekar åt et håll, men menar et annat; huru har jag icke sjelf gjordt i mina unga dagar? Har man först hunnit så långt at sinnelagen åro ense; vips! följer kroppen deras efterdōme; Tjenstehjonet gör som Herrskapet, och då har på slutet Silfvermånan varit kopplare.

Fru Miller. Ån de granna Böcker som han lånt henne, och som hon läser så fitigt uti,

Miller. På eiden med skråpet. Flickan insuper derutur — Gud vet hvad för öfvernaturliga inbillningar det sprider sig i bloden på henne, och skingrar alldeles de svaga delar af Christendomen, som hennes Far knapt varit i stånd at hos henne implanta. På eiden med't! säger jag, Flickan sätter sig alt det där fans tyget i hufvudet; genom detta kringlöpande i dårskapens värld, skall hon ändteligen förlora minnet af sit eget hemvist, glömma, kanske skåmmas, at Violisten Miller är dess Far, och sluteligen afslå en årlig karl, som jag för henne skulle ha utvaldt. Nej, vid Gud! — på elden med strunten, och Herr Majorn — Herr Majorn skall jag nog visa hvar Timmerman gjordt öppning på väggen.

Fru Miller. Nå, du besinnar icke heller värdet af alle de presenter som Flickan . . .

Miller. Gack för böfveln i våld, din nedriga kopperska! — förr vill jag gå med min Viol och spela för hvar mans dörr — förr vill jag slå sönder min Violoncelle, och föra gödsel

i Resonance bottnet, ån at lefva i yppighet genom så afskyvärda medel — lät bli at dricka det fördömda Caffé, och uphör med dit snusande, så behöfver du intet utbjuda din Dotters ansigte. Jag har åtit mig mätt, och har hafvit en hel skjorta på mig, innan en sådan Spelevink har nosat i mitt rum.

Fru Miller. Du är så häftig, kåra Miller! jag ville bara säga, at man intet bör stöta sig med Majorn, efter han är Son til, Presidenten.

Miller. Där ligger då knuten. Nej, just tverföre skall det ånnu i dag afgöras. Herr Presidenten skall tacka mig, om han är en rätt-skaffens Far, annars. Du skall borsta min röda schaggsräck, jag skall låta anmäla mig hos Hans Excellence, jag skall säga honom: Ers Excellence! Er Herr Son har godt öga til min Dotter; min Dotter är mycket för ringa at bli hans Hustru, och mycket för god at bli hans . . . Basta! --- jag heter Miller.

ANDRA SCENE.

SECRET. WURM. DE FÖRRA.

Fru Miller. Se god morgon, Herr Sæter!

ändteligen får man ån en gång det nöjet at se Er?

Wurm. Nöjet är mit, Fru Miller — men där en ung, rik och vacker Baron gör så tåta besök, lår en sådan simpel persons visite, som min, göra föga nöje.

Fru Miller. Åh nej! oaktaadt Hans höga Nåd, Herr Baron och Majorn von Walter gör vårt hus då och då den åran, så förakta vi åndock ingen.

Miller. (*ledsen*) En stöl åt Herrn, Gumma. — Var så god och sitt.

Wurm. (*sätter sig*) Nå! huru mår min tilkommande — eller fordna? — Jag kan väl icke tro — kan man få det nöjet at se den sköna Mamsell Lovise?

Fru Miller. Jag tackar på hennes vågnar; det år visst icke af högmod hon saknas; men hon gick i kyrkan för en stund sedan.

Wurm. Det fågnar mig oändligt; jag får då med tiden en from och gudfrugtig Hustru.

Fru Miller. (*ler dumförnämt*) Ja — men Herr Seclern . . .

Miller

Miller. (*brydd, nyper henne i örat.*) Qvinnan!

Fru Miller. Om vårt hus eljest på något sätt kan vara til Herr Secterns tjenst — så skall det ske med nöje —

Wurm. Eljest på något sätt — (*falskt*) oändeligen förbunden.

Fru Miller. Men Herr Sectern — finner väl sjelf —

Miller. (*ond, til Fru Miller*) Qvinnan!

Fru Miller. Godt är godt, och bättre är bättre, och ju mer Föräldrarne kunna göra sina Barn lyckliga, desto mera ha de upfyllt sin pligt. (*högdragen*) Herr Sectern förstår mig väl?

Wurm. (*mycket brydd*) Nej, på intet sätt — var god och förklara Er närmare.

Fru Miller. Jag tänkte blott — jag menar (*hostar*) emedan vår Herre vill burdus ha vår Dotter til en Hennes Nåd —

Wurm. (*stiger hastigt up*) Hvad säger Ni?

Miller. Åh sitt stilla, Herr Secter! sitt stilla; Qvinnan är et pjåk. (*til Fru Miller*) *Hennets Nåd*, hvad är det du pratar för strunt?

Fru Miller. Ja, säg du hvad du vill; men det jag vet, det vet jag --- och hvad nå-

dig Herr Baron och Majorn har sagt, det har han sagt.

Miller. (*vred, springer efter sin Viol.*) Vill du tiga? eller ska jag slå dig i skallen med Violoncellen? — hvad kan du veta? eller hvad kan Baron hafva sagt? — Rätta sig intet efter hennes narraktiga prat — Gåck du i dit kök — Ni lär väl icke misstro mig at hafva misst förståndet, eller vilja flyga högre än vingarne bära? Jag hoppas Ni känner mig bättre än så?

Wurm. Jag har också helt och hållet litat på Er vänskap, Herr Miller! och tryggt mig vid de löften Ni gifvit mig. Jag har en syssla som föder sin Man, blott han vill och kan hushålla, Presidenten är mig bevågen, och jag kan hoppas alt genom hans recommendationer. Ni ser här af at mina afsigter för Mamsell Lovise äro hederlige, då hon kanske är narrad af en adelig vindbeutel — —

Fru Miller. Litet mera respect för Hans höga Nåd, om Herr Sectern behågar.

Miller. Tig, säger jag — bry sig icke om henne, kåra Secter! jag återtar ej det löfte jag gifvit Er, men också icke det förbehåll,
med

med hvilket jag gaf Er det. Sök at vinna Flickans samtycke. Jag kan aldrig förmås at tvinga mit Barn. Behagar Er person henne — bra får gå, så blir det hennes sak, at lefva lycklig med Er. Nekar hon, så mycket bättre — — I Herrans namn, skulle jag säga — så tag emot korgen, och drick med Fadren ett par bouteiller Vin på saken. — Ty, ser ni Herre! det är Flickan som skall lefva med Er — men icke jag — Hvarföre skall jag af envishet ge mit Barn en Man, som hon inte kan tycka om? och jag på mina gamla dagar höra hennes knot och missnöje — höra suckar öfver mig, som jämt skulle låta i mina öron: Du, min Far! är det, som gjorde dit Barn för alltid olyckligt.

Fru Miller. Och kortt och godt — jag ger absolut icke mit samtycke dertil; mit Barn är ämnadt til något högt, och om min Man skulle låta öfvertala sig, så —

Miller. Längtar du at jag ska tysta dig med kåppen, din Sladdrarska?

Wurm. (til Miller) En Faders råd förmår mycket hos en Dotter, och då Ni känner min person och min förmögenhet, väntar jag af Er, Herr Miller! at —

Miller. För tunnor tusand! det är Flickan, som bör känna Er. Det är en stor skillnad mellan en trumpen Gubbes och en ung Flickas smak — jag skall på et hår säga Er, om Ni duger för Orchestern — men at dömma om en Qvinnosjäl, därtill är ej en gång en Capellmästare i stånd — och dessutom skall jag såga Er rent af huru jag tycker. — jag är en plump Man, som ej förstår at gå krokvägar — Ni skulle ändå icke mycket tacka för mit råd. Jag råder icke min Dotter til någon — men at taga Er, derifrån afråder jag henne. Låt mig få tala til slut. Herre! en ålskare, som vill vinna sin lycka genom Föräldrarnes befallningar, tror jag om altför litet godt — förlåt mig — men är det något med honom, så låt han blygas at betjena sig af denna gammalmodiga canal, och har han ej courage dertil, så är han en mes, och för en sådan är ingen Lovise skapad — — Utan Föräldrarnes vettskap bör han andraga sit ärende hos Flickan, och så laga at hon hålldre önskade Far och Mor tusende mil borta, än at skiljas från honom — eller ock gör, at hon kommer sjelf, kastar sig för sin Faders fötter; omfamnar hans knän, visar sig tröstlös,

lös, och försäkrar om sit val emellan döden och sin älskare --- Det kallar jag at vara Karl — det kallar jag at älska! och den som ej kan bringa en Flicka dertil, må rida på sin penna.

Wurm. (*förtretad, stiger up och går bort*)
Jag tackar rätt mycket.

Miller. (*följer honom långsamt*) Intet at tacka före, jag har ju intet fågnat Er med något. (*kommande tillbaka*) Intet hör han, och bort geck han. — Jag vet ingen ting ledsammare, än at se denna Karl'n. En confiscerad vidrig Menniska, just som en Lurendrejare hade practiserat in honom i vår Herres verld — hans små lömska rättögon — håret eldrödt — hakan framsvälld — Man hade skål at tro, det Naturen vred öfver detta sit klåperi, nappat i denna Lymmeln och vråkt honom i något hörn — Nej! förr än jag ger min Dotter åt en sådan Skurk, förr skall hon — Gud förlåte mina fattiga synder —

Fru Miller. (*spottar af arghet*) Fy! en sådan Karl kunde understå sig at begåra vår Dotter.

Miller. Också du med din fördömda Jun-
ker

ker — du bragte mig också i harnesk — du är aldrig dummare, än då du bjuder til at vara slug. Hvartil skulle vål dit sladder tjena, angående din Dotters uphöjelse til en Hennes Nåd? Det är just den rätta Gubben, som man bör anförtro sådant, om man vill at det genast skall bli utbasunat i hvart gathörn. Det är en af de Muncherer, som snoka ikring i folks huz och pratar öfver all ting, och skulle man fälla et nåsvist ord, så få Fursten, Maitressen och Presidenten straxt underrättelse derom, och sen får du Fan på nacken.

TREDJE SCENE.

LOVISE MILLER. DE FÖRRE.

Lovise (*lägger bortt en Bok, går sedan til sin Far, och kysser hans hand.*) God morgon, söta Far!

Miller. (*med ömhet*) God morgon, mitt Barn! — det är mig kårt at du så fitigt kommer i hog din Skapare — blif alltid sådan, och han skall vist aldrig taga sin hand från dig.

Lovise. Ach! jag är en stor synderska, min Far — Har han varit här, min Mor?

Fra

Fru Miller. Hvilken, mit Barn?

Lovise. Jag glömde at det ännu ges menniskor utom honom — jag är så förvirrad — Valter har då intet varit här?

Miller. (*alfvarsam och sorgsen*) Jag trodde min Lovise hade lämnat detta namn i Kyrkan?

Lovise. (*sen hon sedt på honom en stund.*) Ach, min Far, jag förstår Er — Er förebräelse är billig, men den kommer för sent --- jag äger icke mer någon andagt — Himmelen och Ferdinand kämpa i min blödande själ tillsammans, och jag fruktar — (*pause*) dock nej, min ömma Far! Konstnären finner sig ju på det högsta smickrad, om man glömmet honom i den stund, då man betraktar och uphöjer et mästestycke af hans arbeten. Om min glädje öfver hans mästestycke gör, at jag ej iakttagit honom sjelf --- min Far! bör icke detta fåna Gud?

Miller. (*ledsen, kastar sig i en stol*) Se där! detta är frukten af det ogudaktiga låsandet.

Lovise. (*går orolig til fönstret*) Hvar kan han väl nu vara? — Omringad af de förnåma Fruntimren, som förguda hans intagande egenskaper,

skaper — och jag — jag är en ringa borrtglömd Flicka (*hastar til sin Far*) dock nej! nej! Min Far! förlåt mig — jag gråter icke öfver mit öde — jag är nöjd — jag vill endast litet tänka på honom — Om jag fick utpusta min sista andedrägt i en svalkande flågt öfver hans ansigte, eller om mit lif vore en osynlig blomma, som trampad af hans fot, fick dö därunder — O min Far! då skulle jag vara nöjd — Om den lilla osynliga myggan leker i strålarne, kan vål den majestätiska Solen vredgas der öfver?

Miller. (*rörd, skyler sit ansigte*). Hör Lovise — med glädje ville jag lämna de dagar eller år, som Försynen ännu unnar mig, blott du alldrig hade sedt Majorn.

Lovise. Hvad, min Far! huru? nej, min bästa Far! det var visst icke Ert hjerta som nu talade — Ni vet kanske icke at Ferdinand är min, för min skull, til min sällhet skapad! — (*står tyst och tankfull en stund*) Då jag första gången såg honom, svallade blodet i mina ådror — pulsarne slogo håftigare, hvart andedrag sade mig, hvarje suck viskade: *han är det!* och mitt hjerta bestyrkte detsamma; då, ach då

var för min själ den första morgon. Tusende nya känslor upstego i mit hjerta, liksom blomorna ur jordens sköte vid vårens ankomst. Jag såg ingen värld mer, men ändå mins jag at den aldrig var så vacker. Jag visste icke mera af Gud, och ändå har jag alldrig så älskat honom.

Miller. (*trycker henne til sitt bröst*) Min Lovise! — mitt goda Barn — Gud känner bäst hur jag älskar dig — tag emot mit gråhåriga hufvud — tag alt — tag Majorn — men Gud är mit vittne — at det ej är jag som kan ge honom åt dig. (*han går*)

Lovise. Jag afsäger mig honom ju också nu til en annan tid, då de förhateliga skrankor, som göra skilnad emellan stånd, störta, och människor blott äro människor. Jag medför intet annat än min oskuld; men min Far har så ofta sagt mig, at pragt och titlar betyda intet inför den Alsmäktige, och at blott hjertat värderas — där skall jag vara rik — där räknas tårar i stället för triumpher, och dygden för anor — då, söta Mor! då är ju jag förnäm, och värdig min Ferdinands hjerta!

Fru Miller. (*skrämd*) Ack mit Barn! jag ser

ser Majorn komma — hur skall jag komma härifrån, utan at möta honom?

Lovise. (*darrande*) Blif kvar hos mig, söta Mor!

Fru Miller. På det sätt som jag ser ut — kära Barn, så du talar — det går aldrig ann at visa mig på detta sätt. (*går hastigt ut*)

FJERDE SCENE.

FERDINAND von WALTER. LOVISE.

(*Han flyger til henne — Lovise sjunker blek och försagd ned på en stol — Ferdinand stadnar framför henne — de se på hvarannan en stund stillatigande.*)

Ferdinand. Hvad felar dig Lovise? du är så blek.

Lovise. (*stiger up, tar honom i famn*) Det är ingen ting; det var — det är nu öfver, jag ser ju dig åter.

Ferdinand. (*kysser hennes hand*) Ålskar du mig ännu Lovise? Mit hjerta lifvas i dag af samma känslor som i går; gör dit äfvenså? Jag skyndade blott hit, för at se om du var glad,

glad, och sedan gå och äfven vara det — du är det icke.

Lovise. Jo — jo, jag är det.

Ferdinand. Jag fordrar sanning af dig. Du är det icke. Ingen tanke i din själ, ingen blick i dit ansigte kan undgå mit forskande öga — hvad felas dig? — om jag endast ser denna spegel klar, så löpa inga moln mer öfver verlden. Hvad bekymrar dig?

Lovise. (*ser en stund på honom tankfull*) Om du visste Ferdinand, huru detta tal sticker af mot en fattig Borgarflicka —

Ferdinand. (*förundrad*) Hvarifrån kommer detta tal? — Du är min Lovise! hvem säger du skulle vara något annat. Otrogna! om din kärlek vore lika brinnande för mig, när hade du haft tid at göra jämförelser. Då jag är hos dig, smälter mit förnuft i en blick — i en dröm om dig, då jag är bortta, och du — du har ännu förbehåll vid din kärlek — hvar ögonblick du slöser på detta bekymmer, röfvar du från din älskare.

Lovise. (*fattar hans hand*) Du vill sefva mig,

mig, Ferdinand — du vill borttvända mina ögon från den afgrund, hvori jag såkert skall störtas. Jag ser in i framtiden — årans röst — dina företag — din Far — mit intet — Ferdinand — O Gud! man skiljer oss.

Ferdinand. Man skiljer oss! (*hastigt*) hvarifrån får du denna aning Lovise? Hvem skulle väl kunna uplösa de band vi knutit, eller slita tvänne hjertan från hvarannan? — Jag är Adelsman — låt se om mit adelsbref är äldre än den Allsmågtiges ritning til verlden? eller om mit vapen är giltigare, än Himmelens handskrift i min Lovises ögon. Du är för mig — Jag är Presidenten von Walters Son. Just derforre. Hvem annars än kärleken kan förljufva de förbannelser, som lår tōmmas öfver mig, för min Fars förtryck mot fattiga undersåtare.

Lovise. Gud! huru mycket frucktar jag icke denna Fadren?

Ferdinand. Jag frucktar för ingen — för ingen ting, blott gränsorna af din kärlek. Lät också upstå hinder som berg oss emellan, kärleken skall låna mig vingar at flyga i dina armar. Et oblidt ödes stormar skola blott dubbelt

belt uplifva mina känslor. Faror skola göra min Lovise behagligare. — Således ingen räddhåga mer min Lovise. Jag sjelf — jag skall vaka öfver dig, som en drake öfver skatten — Förtro dig åt mig. Du behöfver ingen annan skyddsande — Jag vill kasta mig mellan dig och ödet, och i mit bröst emottaga hvarje pil, som kan vara riktad åt dig. Jag skall mottaga för dig hvarje droppa utur glädjens bågare — och öfverlämna den åt dig. (*famntar henne ömt*) Ja, med denna hand skall min Lovise ledas genom lifvet; skönare än den skänkte dig, skall Himmelen få dig åter, och tilstå med förundran, at blott kärleken gör själarne fullkomlig.

Lovise. (*trycker honom til sit bröst med rörelse*) Håll Ferdinand! icke mera — jag ber dig sluta. Om du visste — nej, du vet icke at dina förhoppningar anfälla mit hjerta som Furier. (*Vill borrt.*)

Ferdinand. (*hindrar henne*) Lovise! hvad säger du — hvilken åkomma?

Lovise. Jag hade glömt dessa drömmar, och var lycklig — Nu! nu! sedan i dag är det slut med mit lugn. Vilda önsknigar, jag vet

det, skola rasa i mit bröst — Gå — lämna mig, den Allsmågtige förlåte dig — Du har tändt elden i mit unga fredliga hjerta, och den lårer aldrig, aldrig förrån i grafven slockna.
(Hon störtar ut, mållös följer han henne,)

FEMTE SCENE.

Presidentens rum.

PRESIDENTEN (*har et Ordensband med vidhängande korrs kring halsen, och en stjerna på bröstet.*) WURM.

Presidenten. Et alfvarsamt attachement! min Son? — Vet Ni, det kan ni aldrig få mig at tro.

Wurm. Om Ers Excellence nådigst befaler mig bevisa min angifvelse, så . . .

Presidenten. At han gör Cour hos en Borgarflicka, säger henne en hop flatterier — och kanske pratar för henne om känslor — det altsammans finner jag möjligt — och så förlåtligt; men — Ni sade också at hon är en Musicansdotter.

Wurm. Ja, Ers Excellence! Stads-Musicanten Millers Dotter,

Presi-

Presidenten. Flickan är väl vacker —
men det förstår sig af sig sjelf.

Wurm. (*lifligt*) Den vackraste Blonde,
som utan skryt ikulle täfla med de första vårt
Hofs Skönheter.

Presidenten. (*skrattar*) Ni har äfven
sagt mig, at Ni tycker om henne — jag mär-
ker det på Er beskrifning. Men se min k. Ni,
at min Son har känslor för könet, ger mig det
hopp at Damerna icke låra hata honom. Han
kan derigenom göra lycka vid Hofvet. Ni sä-
ger Flickan är *vacker* — det fågnar mig at min
Son har *smak*. — Inbillar han den fjollan en
hop solida afsigter, derigenom ser jag at han har
hufvud nog at ljuga i sin egen pung — så myc-
ket bättre — han åger då förstållning, och
kan en gång tråda i *mit ställe* — Vinner han
sit ändamål — förträffligt! det visar mig at
han har *lycka* — Slutar farcen sig med at Flic-
kan får *barn* — oförlikneligt! jag dricker då
på mit stamtråds förökelse en bouteille Malla-
ga mera, och betalar med nōje böterna för
hans brott.

Wurm. Jag önskar at Ers Excellence ej

mätte få orsak at dricka denna bouteille til sin förströelse.

Presidenten. (*alfoarsam*) Wurm! kom ihog, när jag en gång tror, tror jag envist, rassar då jag förtörnas — Jag vill förlåta Er det at Ni bjöd til at uphetsa mig. Jag tror också gerna, at Ni önskar bli utaf med Er medålskare — at Ni vil betjena Er af min *faderliga* myndighet, emedan Ni finner det för svårt at på et annat vis få min Son at lämna Flickan, också det begriper jag — och at Ni har en så förträfflig ansats til en skålm, detta til och med förtjusar mig — Men min kära Ni, Ni bör icke försöka at också lura mig — och vet — Ni bör icke drifva Ert narri så långt, at göra inbrott uti mina grundsatser.

Wurm. Förlåt Ers Excellence! Om också svartsjukan, som Ni misstänker, vore med här i spelet, så vore den endast med ögonen, men icke med tungan.

Presidenten. Och jag tycker at äfven där tjenar hon til ingen ting. Hvad gör det Er, om Ni tar Ducaten från myntet, eller hos Banquieren, så nogräknad får man icke vara nu
för

för tiden, icke en gång innom *vår* Class, ty då skulle snart alt hvad giftermål heter uphåra.

Wurm. (*bugar sig*) I det fallet önskar jag hellre at dö ogift.

Presidenten. Dessutom kan Ni snart få den glädjen at spela Eder Rival et lika spratt igen. Det är afgjort at innan den nya Hertiginns ankomst, skall Lady Millfort blott til sken förvisas Hofvet, och för at masquera bedrägeriet desto bättre, skall hon ingå en förening. Ni vet huru mycket mit anseende stöder sig på Ladys inflytelse, och huru envåldigt jag genom henne styr Furstens alla gerningar. Han söker nu et partie för henne; en annan kunde anmäla sig, sluta köpet, och med Ladys hand äfven vinna Furstens förtroende, kunde göra sig oumbårlig — At nu hålla Fursten kvar i mina snaror, skall min Ferdinand gifta sig med henne — — förstår Ni?

Wurm: Mer än mycket — åtminstone bevisade *Statsmannen* genom denna plan, at *Fadren* är blott *nybegynnare* mot honom. Är *Majorn* en äfven så *lydig Son*, som *Ers Excellen-*

ce är en *öm Fader*, så torde fordran protesteras.

Presidenten. Til all lycka har jag ännu aldrig fruktat för utförandet af en plan, där jag kan åga det gällande magtspråket: *Det skall så vara* — Men detta för oss åter til mit förra ämne. Jag skall förkunna min Son redan i förmiddag detta förslag. Hans sinnesstyrka vid denna nyhet, skall antingen rättfärdiga Er miss-tänka, eller aldeles motsåga den.

Wurm. Jag ber Ers Excellence ödmjukast om förlåtelse. Den rörelse som härvid hos honom nödvändigt måste föregå, kan lika så lätt tillskrifvas det partie Ers Nåd ämnar honom, som det Ni nekar honom — jag ber derföre om et ännu starkare prof. Föreslå honom den tadelsfria-
ste Skönhet, säger han då *ja*, så har jag för-
vårkat den nåd, hvarmed Ers Excellence alltid behagat hedra mig.

Presidenten. (*biter i läpparne*) Fan!

Wurm. Jag har ju tidningen från den så-
kraste hand — Modren, et dumt och enfaldigt
pjåk, har ju sjelf berättat mig det.

Presidenten. (*går af och an, söker at
dölja*)

dölja sin vrede.) Nå väl! nu i denna morgonstund.

Wurm. Men Ers Excellence får vid intet tillfälle glömma at Majorn är min Förmans Son.

Presidenten. Jag skall ej nämna för honom, at det var Ni som berättade mig denna hans kärlekshändel.

Wurm. Och at den tjenst jag gör Ers Excellence, med varnandet för en ovärdig släktninge —

Presidenten. Är värd den återtjensten, at jag skaffar Er en efterlångtad Hustru — äfven det skall ske.

Wurm. (*bugar sig förnöjd*) För evigt Ers Excellences aldraödmjukaste tjenare. (*årnar gå.*)

Presidenten. (*hotande*) Om Ni understår Er at yppa hvad jag nyss förtrodde Er.

Wurm. (*skrattande*) Så behagar Ers Excellence blott framvisa mina falska handskrifter. (*han går*)

Presidenten. (*ensam*) För dig är jag säker, din utlårda bof — dina begångna streck är den bästa tygel jag har på dig.

En Laquai. Hof-Marskalken von Kalf —
 Presidenten. Kommer just som han vo-
 re kallad — lät honom komma in.

SJETTE SCENE.

PRESIDENTEN. HOF-MARSKALKEN
*(klädd i rik hofdrägt, men utan smak, tvänne ur,
 värja, chapeaubas, kammad à la Hérisson; han
 flyger mycket fjåskande på Presidenten, och
 utbreder muskulsuckt öfver hela Parterren.)*

Hof-Marskalken *(embrasserande Presi-
 denten.)* Ach! god morgon, min bästa Excellen-
 ce! hur har Ni sofvit? — Ni förlåter at jag så
 sent har detta nöje — nödvändiga affairer. —
 visitkort — arangement til slädpartiet, som blir
 i dag — också måste jag vara närvarande vid
 Leveen, för at berätta Hans Höghet hurudant
 våder vi ha i dag.

Presidenten. Betydande och gällande
 ursäkter, Herr Hof-Marskalk.

Hof-Marskalken. Den skurken, min
 Skräddare, duperade mig åfven — Ni kan tän-
 ka, jag måste vänta en god half timme på ho-
 nom — var det intet horribelt, min Baron?

Presi-

Presidenten. Ja — och ändå alt fullkomligt i sin ordning.

Hof-Marskalken. Intet nog ännu — I dag följer den ena malheuren den andra i spåren.

Presidenten. (*tankspridd*) Är det möjligt?

Hof-Marskalken. Jag skall berätta Er det. Då jag skulle stiga ur min vagn, skyggade hästarne — började at stampa — så at de stånkte helt och hållit fullt mina permissioner. Hvad skulle jag göra? Sätt Er för Guds skull i min belågenhet. Där stod jag. Det var sent, och en hel dagsresa — At gå up til Fursten som jag såg ut — O ciel — så hör på hvad för en qvick idée som föll mig in: jag fingerar en svimning. Man för mig hals öfver hufvud tillbaka i min vagn. Jag låter köra hem en plein cariere — ömsar kläder — åter up til Slottet, och var likväl den första i Antichambren — Hvad tycker Ni?

Presidenten. Et superbtt inpromptu af menckliga snillet — men dessa angelägenheter a part — Ni har således redan talt med Hertigen? Hof-

Hof-Marskalken (*med en viktig mine*)
Tjugu och en half minut.

Presidenten. Nå det tilstår jag. — Ni
vet då förmodligen någon viktig nyhet?

Hof-Marskalken. (*alfvarsam, efter en
liten tystnad*) Hans höghet har klådt sig i dag
uti en merde d'oje Castorpåls.

Presidenten. Så! — nej, kåra Mar-
skalk! då har jag en bättre nyhet at berätta
Er — om eljest det kan surprenera Er, at La-
dy Millfort innan korrt blir en Majorska von
Walter.

Hof-Marskalken. Är det redan afgjort?

Presidenten. Redan *underskrifvit* — och
Ni gör mig mer än mycket til viljes, om Ni
genast far up til Lady, för at præparera henne
på hans besök, och sedan kungör hela Residen-
cet hvad beslut min Ferdinand har fattat.

Hof-Marskalken. (*mycket glad*) Oänd-
ligt gerna, min President — ingen ting kan va-
ra mig angenåmare — jag flyger — (*embrasse-
rar honom*) Må vål — inom tre fjerdedels tim-
ma skal hela Stan veta denna nyhet.

(*han hoppar ut*)

Presi-

Presidenten. (*skrattande*) Man bör icke förklara sådane varelser för så aldeles onyttige i samhället — Min Son måste ju nu samtycka til min vilja, eller hela Staden har sagt osanning. (*Presidenten ringer, Wurm inkommer*) Såg åt min Son, at jag vil tala vid honom. (*Wurm går. Presidenten tankfull, går fram och tillbaka*)

SJUNDE SCENE.

PRESIDENTEN. FERDINAND.

WURM. (*som genast går*).

Ferdinand. Min nådiga Far har befalt —

Presidenten. Beklagligen nödgas jag det, om jag någon gång skall ha det nöjet at se dig — Wurm lämna oss — Ferdinand! jag har länge saknat hos dig den öppna raska ungdomen, som förr förtjusade mig så mycket. *dit* ansigte utvisar en ovanlig sorg — du flyr mig, flyr dina sällskaper — vid *dina* år, förlåter man snarare tio utsvåfningar, än en enda timmas onödig omtanka. Lämna dem åt mig, min Son, och tänk du på intet annat, än at hjälpa til i mina planer — kom, omfamna mig, Ferdinand!

Ferdi-

Ferdinand. I dag är min Far mycket nådig.

Presidenten. I dag, din skalk — och detta i dag med en så kärf grimace — (*alfvarsamt*) Ferdinand! för *hvilkens* lycka har jag betrådt den farliga banan til Furstens hjerta? För *hvilkens* lycka har jag för evigt blifvit oenig med mit samvete, och med sjelfvä himmelen? Hör Ferdinand! — (jag talar med min Son) — för *hvilkens* lycka har jag vål genom min Företrådares undanrödjande, tillskansat mig det högsta, men ock farligaste Ämbete i samhället, på et sätt, som skår mit samvete blodigare, ju sorgfälligare jag söker at för verdens ögon undanrödja de olofliga medel jag hårtill brukat. — Säg mig Ferdinand! för *hvem* gjorde jag alt detta?

Ferdinand. (*stiger tillbaka med fasa*) Hvad! för min lycka? — Mätte aldrig på mig falla et blodigt återsken af detta nidingsverk — vid den Alsmägtige! det vore bättre at jag aldrig blifvit född, ån at tjena denna missgerning til undanflygt.

Presidenten. Hvad säger han? hvad? — dock jag vil ej tillräkna dig detta — Ferdinand!
otack.

otacksamme Yngling! lönar du på detta sättet mina många sömnlösa nätter, mina frätande bekymmer, mina gnagande samvetsagg — på mig faller ansvarets börda — på mig faller förbannelsen — på mig Domarns Thordön — du undfår lyckan från andra handen — Brottet fastnar ej vid arfvet.

Ferdinand. (med högra handen uprätt mot Himmelen) Högtidligt afsäger jag mig et arf, som kunde påminna mig en afskyvärd Fader.

Presidenten. Obetänksamme! förtörna mig icke — om det gick efter dit sinne, kröp du för alltid i stoflet.

Ferdinand. O! min Far! långt bättre är det, än at krypa kring Thronen.

Presidenten. (döljer sin vrede) Man måste befalla dig at erkänna din lycka. Du blir i sömnen uphöjd til en höghet, som flere med mångårig möda och arbete ej vinna. Du blef vid tolf år Fåndrik, vid tjugu år Major. Detta har jag utvärkat hos Fursten. Du kommer snart at tråda in i Ministéren. Fursten har talt om Geheime-Råd — Ambassader — utomordentliga nådetecken — med et ord, den fördelagtigaste

gaste utsigt beredes dig — de högsta ärestållen närmast Thronen — til sjelfva Thronen, om annars våldet har så mycket värde som dess tecken — och alt detta förtjusar dig icke?

Ferdinand. Icke det aldraminsta — om höghet och lycka äro mina begrepp mot edra, min Far! helt olika — Jag ser er så kallade lycksalighet åtföljd af afvund, råddhåga och förbannelser — Tårar, förtviflan, förbannelser, är den måltid, hvarvid desse edra så högtprisade lycksalige frossa, från hvilken de upstå druckne, och ragla på detta vis i evigheten inför Guds Thron — jag åter vil söka lyckan inom mig sjelf och et tyst medvetande — uti mit *hjerter* ligga alla mina önsknigar begrafna.

Presidenten. Mästerligt! oförbätterligt, min Sann! sen trettio år äro förflutne, får jag på nytt höra föreläsningar! — Det är skada, at mit femtioåriga hufvud är nog tröglårdt — men — at denna sållsynta talang må kunna göra nytta, så vill jag förskaffa dig en Scholair, där du kan hafva tilfälle at efter behag öfva dig i denna din galenskap — du skall resolvera dig — ännu i dag — at taga en Hustru.

Ferdi.

Ferdinand. (*tråder bestört tillbaka*) Hvad min Far?

Presidenten. Utan krus — jag har i dit namn skickat et kort åt Lady Millford. Du skall straxt bege dig til henne, och säga at du är hennes Fästman.

Ferdinand. Til *Millford*, min Far?

Presidenten. Hon är dig väl bekant?

Ferdinand. Beklagligen — men min bästa Far, detta kan aldrig vara Ert alfvare, skulle väl Ni vilja vara *Far* åt en sådan *Skurk*, som kunde ingå i et så nedrigt partie?

Presidenten. Ännu mer, jag skulle sjelf anhålla om hennes hand, om hon hade lust til en femtio års man — ville du då ej vara *Son* af en sådan *Skurk til Far*?

Ferdinand. Nej, inför Gud aldrig!

Presidenten. En nåsvighet, på min åra, som jag för dess sällsamhets skull förlåter —

Ferdinand. Jag besvär Er, min Far! plåga mig icke längre med ovissbeter, som gör det odrägligt at kalla mig Er *Son*,

Presidenten. Är du rasande? Hvilken förnuftig Menniska lårer icke sträfva efter den *distinction* at byta ställe med sin Landsherre?

Ferdinand. Hvad, min Far! kallar Ni detta *distinction* at där dela med Fursten, där han sänker sig ned under Menniskan.

Presidenten. (*skrattar*)

Ferdinand. Detta kan väcka Ert löje — och det lemnar jag derhån. Men med hvilken uppsyn skall jag kunna framträda inför den ringaste i samhället? inför världen? inför Fursten? inför henne sjelf, hvars förkörade heder jag skall återköpa med min egen vanheder?

Presidenten. Hvad är detta för tal?

Ferdinand. Jag besvår Er, min Far! vid himmel och jord — upoffra icke min välfärd. Mit lif må blifva et offer för Er ärelystnad — jag har fått det af Er. Men min *heder*, min Far! om Ni beröfvar mig den, så var det et bofstrek at gifva mig lifvet, och jag måste förbanna Er både som *kopplare* och som *Fader*.

Presidenten. (*vänligt*) Bra, min Son! nu ser jag at du är en *Man*, och värdig den bästa

bästa Hustru i hela Hertigdömet. — Du skall också få den — du skall ännu i middag förlofva dig med Grefvinnan von Ostheim.

Ferdinand. (*på nytt brydd*) Är då denna stund utsedd at alldeles krossa mig?

Presidenten. (*med lurande blick*) Jag hoppas at några invändningar om heder här icke äga rum.

Ferdinand. Visst icke, min Far! Frédrica von Ostheim kunde göra hvad annan person som hålst lycklig, men ej mig. (*för sig sjelf med yttersta förvirring*) Hvad hans *ondska* lämnade kvar af mit hjerta, det söndersliter hans *godhet*.

Presidenten. (*betraktar noga Ferdinand*) Jag väntar din tacksamhet, Ferdinand —

Ferdinand. (*störtar i hans famn, kysser håftigt hans hand*) Min bästa Far! Er ömhet sätter alla mina känslor i låga — den varmaste tacksamhet för Er godhet — jag kan ej klandra Edert val — men jag kan — jag tårs — beklaga mig — jag kan ej älska Grefvinnan.

Presidenten. (*tröder et steg tillbaka*) Ja så! nu har jag honom — således i denna fall,

gick han, den listige skrymtären. — det var således ej hedern som förhöd dig at ålska Lady Millford? — Det var icke *personen*, utan *giftermålet* du afskyr.

Ferdinand. (*står liksom förstenad, ämnar gå.*)

Presidenten. Hvarthån? Är detta den vördnad du är skyldig mig? — Du är redan anmäld hos Lady. Fursten har fått min Parole. Hela Staden och Hofvet är redan underrättadt derom — Om du skymfar mig för alla dessa med en brottslig envishet? — Om du gör mig til lögnare för Fursten — för Lady — för Hofvet och Staden — hör Poike! eller om jag blir med säkerhet underrättad om *vissa Historier* — hvarföre rodnar du så hastigt?

Ferdinand. (*blek och darrande*) Hvad, min Far! det är visst ingen ting.

Presidenten. (*med en fast blick*) Men om det är något — och om jag skulle uptäcka orsaken til denna din olydnad — blotta misstanken bringar mig redan til raseri. Gå straxt, Vaktparaden börjar. Du skall vara hos Lady, så snart parolen är gifven — Et helt Hertigdöme

edöme darrar vid mina bud; och min egen Son skulle våga emotsåga mig. (*i det han går*) Lyd, eller fly min vrede. (*går*)

Ferdinand. (*waknar som ur en dvala*) Han gick — Var detta en Faders röst? — Ja, jag skall gå til henne — jag skall hålla en spegel för henne — föraktliga — om du ännu *då* begår min hand — i närvaro af den församlade Adeln, Militairen och Folket — Våpna dig med dit Englands hela stålthet — jag en Tysk Yngling, föraktar dig. (*han skyndar ut*)

ANDRA AKTEN.

Et Rum hos Lady Millford — til höger en Soffa, til vänster et Claver.

FÖRSTA SCENE.

LADY (*klädd i en fri men behaglig negligée, håret ännu okammadt; hon sitter vid Claveret och fantasierar.*) SOPHIE (*kommer från fönstret.*)

Sophie. Vaktparaden är redan förbi. Officerarne skiljs åt — men jag ser intet til Walter.

Lady. (*stiger up orolig*) Jag vet intet hvad som i dag felar mig, Sophie — jag har aldrig förr känt det — Du såg honom intet. — Nej, nej, han lär intet göra sig brådtom — det ligger som en tyngd på mit bröst, gå Sophie — Befall fram den yraste hästen utur stallet, jag vill ut i fria luften, och rida bortt min oro.

Sophie. Om Ni är opasslig, Milady! — så bjud hållre Fursten och hans Cavaillerer dinera hos Er i dag. Låt sätta l'Hombre-bordet vid

vidi eder Soffa. Fursten och hela hans Hof skulle lyda på min minsta vink, om jag vore i Ert. ställe, Mylady!

Lady. (*kastar sig på Soffan*). Jag ber dig skona mig; jag ville ge dig en Demant för hvar timme jag kan skilja mig vid dem. Skall jag meublera min kammare med detta Folket? — usla erbarmliga Menniskor, som håpna, då et varmt uttryck af känsla undfaller mig — som stå och gapa just som sågo de et spöke! — Slafvar för en enda Marionette-tråd, som jag regerar lättare än mit knyppeityg — Hvad vill jag taga mig före med sådant Folk, hvilkas själar gå lika med deras ur? Kan det vål vara et nöje at fråga dem om något, då jag förut vet hvad de skola svara? eller tala med dem om något, då de äro för fega at vara af en annan tanka än jag? — Boret med dem. Det är förargligt at rida en häst, som intet en gång biter i tygeln. (*hon går til fönstret*).

Sophie. Fursten likvål undantagen — den vackraste Karl — den eldigaste Ålskare — det qvickaste genie i hela sit land.

Lady. (*kommer tillbaka*) Ty det är hans
C 4. land

land — och blott et Furstendöme, Sophie! kan tjena til en dråglig ursäkt för mit tycke — Du säger man afvundrar mig. Stackars Flicka! beklaga mig borde man snarare. Bland alla dem som nåras vid Majestätets bröst, slipper ingen värre än Maitressen; medan hon ensam med tiggarestafven möter den store och rike Mannen — Det är sant, han kan med sin höghets talisman framkalla såsom et Fée Slott, hvarje mit hjertas begär, utur jorden. — Han sätter på bordet bågge Indiernas safter — omskapar öknar til Paradis — låter sit Lands källor springa i stålta bågar mot Himmeln — eller sina Undersåtares mæng brinna af i et Fyrvärkeri — Men kan han också befalla sit *hjerta*, at mot et *stort* och *eldigt* hjerta slå lika stort och eldigt? — Kan han använda sin inskränkta hjerna til en enda skön känsla? — Mit hjerta hungrar vid alt detta sinnenas öfverflöd — och hvad gagna mig tusende bättre njutningar, då jag blott behöver sackta passionernas svallning?

Sophie. (*ser förundrad på henne*) Men huru länge har jag då varit i Er tjenst, Mylady?

Lady. Medan du *i dag* först blir bekant med

med mig? — Det är sant, kåra Sophie! — jag har sålt åt Fursten min åra; men mit hjerta är ännu fritt — et hjerta, kåra du! som kanske ännu är värddt en Man — öfver hvilket Hofvets giftiga vind' endast gick som en flågt öfver en spegel — Du kan tro mig, at jag hade länge sedan försvarat det mot denne usla Fursten, om min årelystnad hade tillåtit mig at lämna någon annan Hofdame företrädet.

Sophie. Och detta hjerta underkastade sig så gerna årelystnaden?

Lady. (*listig*) Liksom det icke redan skulle hafva hämnat sig — icke ån i denna stund hämnade sig — (*med eftertryck, i det hon lägger sin hand på Sophias axel*) Sophie! Fruntimmerna kunna blott välja emellan herrska och lyda, men den högsta glädje af det förra, är blott en usel ersättning, när den större sällheten nekas oss, at vara den Mans slafvinna, som vi älska.

Sophie. En sanning, Mylady! som jag aldrig ville höra af Er.

Lady. Och hvarföre? min Sophie! Ser man då icke af vårt barnsliga sätt at föra Spi-

ran, at vi blott äro födde för *ledbandet*? Blef du icke varse det i min flygtighet och vilda nöjen, at de blott skulle tysta ännu vildare önskingar i mit bröst?

Sophie. (*stiger förvånad tillbaka*) Lady?

Lady. (*listigare*) Tilfredsställ desse! ge mig den Man jag önskar — hvilken jag tilbeder — och den jag måste äga, eller dö — (*småltande*) lät mig höra af hans mun, at kärlekens tårar glänsa skönare i våra ögon, än Brillanterne i vårt hår — (*eldig*) och jag skall kasta för Furstens fötter dess hjerta och dess Rike, och fly med denne Mannen, fly med honom i de aflägsnaste öknar —

Sophie. (*ser förskräckt på henne*) Himmel! hvad gör Ni? Hvad i all verlden kommer åt Er, Lady?

Lady. (*bestört*) Du skiftar färg? — Har jag kanske sagt mera än jag borde? — ack så lät mig binda din tunga med min förtrolighet — hör ännu mera — hör alt —

Sophie. (*ängslig*) Jag frucktar Mylady — jag frucktar — jag behöfver icke höra mer.

Lady.

Lady. Du och hela världen tro at min förening med Majorn är en *Hofcabale* — Sophie — rodna icke — blygs icke för mig — den är et verk af *min kärlek*.

Sophie. Vid Gud! just det jag anade.

Lady. De låto öfvertala sig, Sophie! — den svage Fursten — den sluga Walter — den fänige Marskalken — Hvar och en skall svära på at detta giftermål är det säkraste sätt för Fursten, at bibehålla mig åt honom — at så mycket fastare knyta vår förbindelse — ja! at för evigt uplösa den! för evigt bryta dessa skamliga kedjor! — bedragna lögnare! öfverlistade af en svag Qvinna! — just Ni sjelfve fören min Ålskare til mig. Detta var ju blott hvad jag önskade — har jag honom blott — har jag honom — då för evigt farväl afskyvärda hårlighet —

ANDRA SCENE.

FURSTENS KAMMARTJENARE, (*som bär en liten låda.*) DE FÖRRA.

Kammartjenaren. Hans Höghet Hertigen skickar Ers Nåd dessa Juveler, til sit föreståen-

reståen-

restående bröllop. De äro nyss ankomne ifrån Venedig. —

Lady, (som öpnat lådan och håpnar) Hvad betalar din Herre för dessa stenar?

Kammartjen. (med mörk uppsyn) De kosta honom intet et halföre.

Lady. Hvad? ingen ting? är du galen? (stiger några steg tillbaka) Du kastar ju en blick på mig, som om du ville genombåra mig — och dessa dyrbara stenar kosta honom *ingen ting*?

Kammartjen. I går afskickades sjatusende af Landets Barn til America, — desse betala alt.

Lady. (sätter hastigt bort lådan, går häftigt af och an, efter en pause) Gubbe! hvad felas dig? jag tror du gråter?

Kammartjen. (torkar sina ögon, darrande öfver hela kroppen, med förskräcklig röst) Dyrköpta ådla stenar — jag har också tvänne Söner deribland.

Lady. (vänder båfvande bort sig, fattar i hans hand) Likväl ingen tvungen?

Kammar-

Kammartjen. (*skrattar vildt*) O Gud! — nej — de äro frivilliga. Det steg vål fram et par nåsvisa Ynglingar för fronten, och frågade Öfversten huru dyrt Fursten sålde paret af sina Undersåtare — men vår nådiga Landsherre lät alla Regementen marchera up til paradeplatsen — man lät skjuta ihjäl desse fånar. Vi hörde gevårens knall, såg deras hjerna stänka på jorden, och hela Arméen ropte: *Hurra, til America!*

Lady. (*faller håpnad på Soffan*) Gud! Gud! — och jag hörde ingen ting? och jag märkte ingen ting?

Kammartjen. Ach, Ers Nåd! — hvarföre var Ni just då med Hans Höghet på Björn-jagten, då man slog upbrots-marchen? Ni borde icke försummat detta hårliga uptråde, då de skrållande trummorne förkunnade oss at stunden var inne, då tjutande Barn här förföljde sina flyende Fäder, och där öfvergifne Hustrur sina Männer — och huru man med sabelhugg skitjde Bruden från sin Brudgumme, och huru gråhåriga Gubbar kastade förtvifadt sina kryckor efter Bussarne i nya verlden — ack! — och
mellan-

mellanåt de bullrande virfvelslagen, at den Allvetande icke skulle höra oss bedja —

Lady. (*stiger up, håftigt rörd*) Borrt med dessa stenar — de blifva afgrundslågor uti mit hjerta — (*mildare til Kammartjenarn*) sagta dig gamle Man! de skola komma åter; de skola återse sit Fådernesland.

Kammartjen. (*med värma*) Himlen vet när! vid stranden vände de sig om, och ropade: Gud välsigne våra Föräldrar, våra Husrur, våra Barn — Lefve vår Furste — vid yttersta Domen räkas vi åter! —

Lady. (*går hastigt af och an*) Förskräckligt! man förestälte mig, at jag aftorkat alla nådens tårar, ock nu — fasligt öpnas mina ögon — gå — såg din Herre — at jag skall personligt tacka honom — Se där, min Vån! (*kastar sin penningpung i hans hatt*) för det du sagt mig sanning —

Kammartjen. (*kastar dem med förakt på bordet*) Lågg detta til det öfriga. (*går*)

Lady. (*ser förvånad efter honom*) Sophie! skynda efter honom — fråga hans namn, han skall

skall åter få sina Söner. (*Sophie går, Lady går fram och tillbaka tankfull, Sophie återkommer*)
 Man berättade mig härom dagen, at en gruf-
 lig eldsvåda nedbrädt en hel Stad nära grän-
 sen, och at fyrahundrade Familjer därvid blifvit
 ruinerade. (*hon ringer*)

Sophie. Huru kommer Ni på det? Visst är det
 så, och de fläste af dessa olycklige äro nu antingen
 slafvar hos sina omänskliga Borgenärer, eller
 ock försmäktade i Fursteliga Silfvergrufvorne.

En Betjent, (*som kommer in*) Hvad be-
 faller Ers Nåd?

Lady. (*ger honom lådan*) Gå genast och
 föryttra dessa Juveller, och pengarne derlöfe
 skall utdelas til de fyrahundrade Familjer, som ge-
 nom eldsvådan blifvit olycklige.

Sophie. Men Mylady — betänker Ni väl
 Furstens onåd?

Lady. (*stält*) Skall jag väl bära dess
 landsförbannelser i mit hår? (*hon ger Betjenten
 en vink, han går*) Alldrig — det är bättre at
 bära oåkta Juveller, och äga medvetandet af den-
 na gerning.

Sophie,

Sophie. Men så dyrbara stenar! Ers Nåd hade ju kunnat använda sämre dertil; nej, Mylady! detta är oförlåtligt.

Lady. Fjolliga Flicka! derföre lærer också uti et ögoablick falla flera brillanter och pärlor, än tio Konungar haff i sina Diademer — och skönare

En Betjent. Major von Walter

Sophie. (*springer hastigt til Lady*) Hvad felar, Mylady! Ni bleknar —

Lady. Den första Man som förskräcker mig — Sophie! — såg at jag är opasslig. — Edvard! vänta — är han vid godt humeur? — ser han glad ut? Hvad säger han? Ack Sophie! kan jag visa mig för honom?

Sophie. Ers Nåd —

Betjenten. Befaller Mylady at jag skall svara at Ers Nåd icke tar emot visiten?

Lady. (*stammande*) Nej, han är välkommen — (*Betjenten går*) tala Sophie — hvad skall jag säga åt honom? Huru skall jag taga emot honom? Jag lærer blifva stum — han lærer skratta åt min svaghet, han lærer — Ack!
hvilken

hvilken åning — du öfverger mig, Sophie? —
Blif qvar — dock nej! gå din våg! — ack
blif qvar. (*Majorn kommer*)

Sophie. Sansa Er, han är redan här.

TREDJE SCENE.

FERDINAND. DE FÖRRE.

Ferdinand. (*bugar litet*) Kan hånda jag
oroar Ers Nåd med min visite.

Lady. (*med märklig oro*) Det ges ingen
ting, min Baron, som kan vara viktigare för mig.

Ferdinand. Jag kommer på min Fars be-
fallning at anhålla om Er person — detta är det
årende han förtrodt mig.

Lady. (*skiftar färg och darrar*) Således
icke Ert hjertas årende.

Ferdinand. Politique och egennytta väc-
ker alldrig denna fråga.

Lady. (*orolig*) Och Ni sjelf hade eljest in-
gen ting at tillägga?

Ferdinand. Åh jo, Ers Nåd! ännu rått
mycket. (*ser i detsamma på Sophie, som efter
en vink af Lady går ut.*) Jag vil vara korrt

— Jag är en Man af åra, Adelsman och Officer.

Lady. Ni nämner fördelar, som andra hafva gemensamma med Er. Hvarföre förtiger Ni ännu större, som Ni ensam äger.

Ferdinand. (*med köld*) Och som jag vid detta tilfälle minst behöfver.

Lady. (*med stigande ångest*) För hvad skall jag anse et sådant företal?

Ferdinand. (*långsamt och eftertryckligt*) För et inkast af åran, om Ni skulle hafva lust at aftvinga mig min hand.

Lady. (*förtretad*) Herr Major! hvad är detta?

Ferdinand. (*sagtmödig*) Mit hjertas — mit vapens — och denna vårjas språk.

Lady. Denna vårja gaf Fursten Eder.

Ferdinand. Staten gaf mig densamma genom Furstens hand — Mit hjerta har jag af Gud, och mit vapen har et halft årtusende gifvit mig.

Lady. Hertigens vrede —

Ferdi.

Ferdinand. (*het*) Fruktar jag icke — han sjelf är icke uphöjd öfver åran, hedern och mensklighetens Lagar, fast han kan förvilla dem med sit Guld — söfva dem med sit öfverflöd — och tysta dem med sit magtspråk — nämn ej mera detta — jag ber Er derom. Anor, vapen, verdens omdömen — jag är färdig at trampa allt under mina fötter, så snart Ni öfvertygat mig at *priset icke är sämre än Offret.*

Lady. (*går ifrån honom*) Herr Major! jag har icke förtjent detta.

Ferdinand. (*fattar henne i handen*) För-låt! vi tala här utan vittnen; den omständighet som förer Eder och mig — blott i dag, men sen alldrig mer tillsammans, berättigar mig, tvingar mig at icke dölja för Eder min hemligaste känsla — Jag kan intet begripa, Mylady! at et Fruntimmer af Er skönhet, och med Edert snille — egenskaper, som en Man skulle värdera — kunde öfverlemna sig åt en Furste, som endast kan beundra et annat kön i hennes person, om icke detta Fruntimmer *blygdes* at träda fram för en Man med sit hjerta.

Lady. (*ser stolt på honom*) Tala vidare.

Ferdinand. Ni säger Er vara född i England, förlåt mig! jag kan icke tro det at Ni är en *Engelska*. En Dotter bland jordens friaste Folk, hvilket är för stolt at dyrka *främmande dygder* — kunde aldrig sälja sig åt en *främmande last* — det är omöjligt at Ni är *Engelska*, — eller också måste dessa Britters hjerta vara i samma mon *svagare* — som Britanniens ädror slå högre och djervare.

Lady. Har Ni nu slutat?

Ferdinand. Man kunde svara, det är kvinlig fåfånga — lidelse — temperament — och böjelse för nöjen. Rätt ofta har dygden öfverlevvat hedern. Mången, som med blygsel trädde in på denna bana, har sedan genom ädla gerningar försonat sig med världen, och adlat detta skamliga handtvärk, genom et skönt anväandande — men huru kommer det då til, at Landet just nu klagat öfver förtryck, som man fördom aldrig hörde? — Detta i Folkets namn — nu har jag slutat.

Lady. (*stolt och sagtmodig*). Von Walter! det är första gången man på detta vis vågar taltala mig, och Ni är den enda jag svarar derpå. — At Ni förkastar min hand, därför
hög-

högaktar jag Er; at Ni smådar mit hjerta, förlåter jag Er, ehuru jag intet tror det vara Ert alfvare. Den som vågar at säga så förolämpande saker åt et Fruntimmer, som ej behöfver mer än en enda natt, för at bereda hans undergång, måste visst antingen tiltro detta Fruntimmer en *stor själ*, eller — är han från sina sinnen. — At Ni beskyller mig vara skuld til Landets ruine, må Gud, som en gång kommer at dömma Fursten, Er och mig, förlåta Er — Men Ni har i mig upfordrat det Engelska Fruntimret, och på en sådan förebråelse måste mit Fosterland hafva svar.

Ferdinand. (*stöder sig på värjan*) Jag längtar at höra.

Lady. Hör då en hemlighet, som jag ännu ej yppat för någon, och som jag alldrig vill yppa för någon, utom Er — Jag är icke den Åfventyrerska, för hvilken Ni anser mig. Jag kunde skryta, och säga: jag är af Furstligt blod — af den olyckliga Norfolkiska åtten, som blef et offer för Maria af Skottland. Min Far, Thomas Norfolk beskyldes för förrådiske stämplingar med Franska Cabinettet, och blef, enligt Parlamentets fällde dom, halshuggen. — Hans

egendomar tilfölla Kronan; hans Familie landsförvistes. Min Mor dog samma dag då han af rättades; och jag — en fjortonårig Flicka — flydde til Tyskland med en Uppasserska — et litet skrin med Juveler — och detta Familiekorss, som min döende Mor under sin sista välsignelse lade i min barm.

Ferdinands (*blickar förändras til något mera öm känsla.*)

Lady. (*fortfar med stigande rörelse*) Sjuk — utan namn — utan skydd och förmögenhet — fader- och moderlös — och en främling för alla, kom jag til Hamburg. Jag hade icke lärt något annat än litet Franska, litet Claver och litet knyppla — men så mycket bättre förstod jag at lefva i yppighet, och höra smicker af Ert kön — Sex år voro redan förflutne i suckar och tårar. — Den sista lemning af min fordna prakt flydde för behofvets fordringar — min Uppasserska dog — och nu förde mit öde eder Furste til Hamburg. Jag spasserade just då vid Alsterns stränder, och fantasierade om antingen detta vatten, eller mit lidande vore djupast? — Hertigen såg mig, förföljde mig, fant
mit

mit tilhåll — låg för mina fötter, svor at han älskade mig. (*hon afbryter med stor rörelse, sedan fortfar hon gråtande*) Alla bilder af min lyckliga barndom vaknade åter för mig med förförisk glans — Utsigten af en tröstlös framtid, mörk som grafven, visade sig för mig — Mit hjerta brann efter et hjerta — jag sjönk vid hans — (*går hastigt bort*) fördöm mig nu.

Ferdinand. (*mycket rörd, skyndar efter henne, och håller henne tillbaka*) Lady! o Himmel! hvad hör jag? Hvad gjorde jag? — förskräckligt visar sig mit öfverdåd — Ni kan ej mer förlåta mig.

Lady. (*kommer tillbaka, och har bjudit til at repa sig*) Hör vidare. Fursten öfverraskade väl min värnlösa ungdom — men Norfolks blod svallade i mina ådror. Ouphörligt ropade det: Emelie, född Furstinna, är nu mera en Furstes Maitresse. — Stolthet och ödet kämpade i mit bröst tilsammans, då Fursten förde mig hit, och den rysligaste Scene på en gång stod för mina ögon. — Vällusten hos de Stora liknar Hajen, som med omåttlig glupskhet söker sit rof. — Fasligt hade den redan rasat i

detta Land — skilt Bruden från Brudgummen — sönderslitit äfven Ägtenskapets heliga band — än hade den sköflat en lycklig Familie — än hade den öpnat et oärfarit hjerta åt förförelsen, och döende Flickor framfraggade sina förförars namn, under förbannelser och ryckningar. — Jag ställde mig emellan Lammet och Tigern; — i passionens stund aftvingade jag Fursten en dyr Ed, och detta afskyvärda onda hämmades —

Ferdinand. (*springer med mycken oro genom salen*) Nog, Mylady!

Lady. (*stolt*) Nej, icke ännu nog. — Inom Hofvet var lika olycklig ställning som i Staten — det vinlade af Italiens afskrap. — Parisiska yrhåttor lekte med Spiran, och Folket blödde under deras capricer — Jag såg dem alla sjunka i sit förra intet, ty jag var mer coquette än de alla. Jag tog tyglen från Tyrannen, som vållustigt mattades i min famn — då Walter! kände dit Fosterland sig för första gången styras af en mensklig hand, och sjönk förtroligt til mit bröst. (*Pause, hvarunder hon betraktar honom småktaude*). Ack! at den enda Man, af hvil-

hvilken jag ej vill vara misskänd, nu skall tvinga mig at skryta och yppa min stilla dygd! — Walter! jag har öpnat fångelser — sönderslitit dödsdomar — förkortat mången grufflig evighet på fästningar. — I obotliga sår har jag åtminstone gjutit en lindrande balsam — störtat mågtiga Nidingar, och ofta frälst oskuldens *förlorade* sak med mina tårar. — Ha Yngling! huru ljuft var icke detta för mig! huru stolt kunde mit hjerta freda sig för hvarje förebräelse, af min Furstliga börd! — och nu kommer den Man, den Man, som skulle belöna mig för alt detta, — den Man, som mit uttröttade öde, kan hånda, skapade til ersättning för mit förra lidande — han, hvilken jag med längtan redan omfamnar i drömmen — —

Ferdinand. (*faller henne i talet, häftigt rörd*) För mycket! för mycket! detta är emot aftalet, Ers Nåd, Ni skulle ursäkta Er, och Ni gör mig brottslig. Skona mig — jag besvär Er — skona mit hjerta, som sönderslites af blygsel och rasande ånger. —

Lady. (*fattar hans hand*) Nu eller aldrig, Långe nog uthårdade Hjeltinnan. Dessa tårars

vigt bör du ännu känna. (*med ömmare ton*) Walter! — Då en olycklig Qvinna — som kärleken allsmågtigt fört til dig — prässar sig til dit bröst — Walter — och du likväl nu nämner det kalla ordet åra — Om denna olyckliga — nedtryckt af blygd — ledsen vid lasten — hjeltemodigt höjd af dygdens kallelse — kastar sig i din famn, (*hon omfamnar honom*) och vil råddas genom dig, genom dig återskänkas Himlen, eller (*vänder ansigtet från honom, med båfvande röst*) för at fly din bild, eljest sänker sig åter förtviflad — djupare uti lasten —

Ferdinand. (*sliter sig ifrån henne, med ångslan*) Nej, vid Gud! jag kan icke utbärda — jag måste — Himmel och jord nedtynga mig — jag måste göra en bekännelse.

Lady. (*skyndar från honom*) Icke nu! vid alt hvad heligt år — icke i detta grusliga ögonblick, då mit sönderslitna hjerta blöder af tusende dolksting — det må vara död eller lif — men jag vågar icke — jag vil icke höra det.

Ferdinand. Ni måste. — Hvad jag nu har at säga Er, skall minska min brottslighet, och vara en varm afbön för det förflutna. —

Fasligt

Fasligt har jag bedragit mig på Er person, Milady! jag hoppades, jag önskade at finna Er vörd mit förakt. Jag kom hit i det fasta beslut, at förolämpa Eder, och derigenom ådraga mig Edert hat. — Lyckligt för oss bägge, om min föresats lyckats! — (*han tiger en liten stund, sedan saktare, och något rådd*) Mylady! jag älskar — älskar en borgerlig Flicka — Lovise Miller — en Musicants Dotter. — (*Lady blek, vänder sig bortt; han fortfar listigare*) jag vet hvare jag störtar mig; men om också klokheden ville tysta lidelsen, öfverröstas den så mycket starkare af pligten — Jag är den brottslige — jag störde hennes oskulds lugn — söfde hennes hjerta med djerfva förhoppningar, och gaf det til pris åt den vilda lidelsen. — Ni låt påminna mig mit stånd — min börd — min Fars grundsatser; — men jag älskar. — Mit hopp stiger så mycket mer, ju mindre jag finner naturen och bruket eniga. — mit beslut och fördomen! — Vi få se antingen *moden* eller *menskligheten* segrar. (*Lady har emedlertid dragit sig tillbaka til yttersta ändan af rummet, och skyler sit ansigte med händerna; han följer henne dit*) Ni ville såga mig något, Mylady!

Lady.

Lady. (med uttryk af det häftigaste lidande.) Ingen ting, Herr von Walter! — ingen ting annat, än at Ni gör Er, mig, och ännu en den tredje olycklig.

Ferdinand. (häftigt) En den tredje?

Lady. Vi kunne ej blifva lyckliga med hvarannan. Vi måste likväl blifva offer för Er Fars förhastande. Aldrig kan jag hoppas at äga den Mans hjerta, som genom tvång gaf mig sin hand.

Ferdinand. Hvad, Mylady! genomtvång? gaf genom tvång? — och således likväl gaf? — Kan Ni aftvinga någon dess hand utan dess hjerta? Kan Ni beröfva en Flicka den Ålskare, som är hennes hela värld? slita en Man från den Flicka, som är hans hela värld — Ni Mylady! — för et ögonblick sedan, det beundransvärda Brittiska Fruntimret? — Kan Ni göra det?

Lady. Emedan jag måste. (med allvarsamhet och styrka) Min passion, Walter, ger vika för min ömhet för Er. Min heder kan det ej mer — vår förbindelse är redan öfver alt bekant. Alla ögon, alla smädelsens pilar äro riktade

tado

tåde mot mig. Skymfen är outplånlig, om en Furstens undersåte gifver mig afslag. Kom Ni öfverens med Er Far. Försvara Er så godt Ni kan — jag använder mit yttersta. (*Hon går ut. Ferdinand står ännu kvar i djupa tankar, men rasar derpå utur rummet*)

FJERDE SCENE.

Et rum hos Miller.

MILLER, FRU MILLER, LOVISE (*komma in.*)

Miller. (*häftigt*) Jag har ju sagt det förut!

Lovise. (*ängslig*) Hvad, min söta Far! — hvad?

Miller. (*ränner söm en galen af och ann*) Gif mig genast hit min helgdagsklädning — fort — jag skall förekomma honom — också en ren öfverskjorta! — jag inbillade mig det genast!

Lovise. För Himmels skull, min Far! — hvad är det?

Fru Miller. Hvad går åt dig, kära Miller? — hvad är på färde?

Miller. (*kastar sin peruque på golfoet*) Bår den straxt til Peruquemakaren! — hvad som

är på färde? (*speglar sig*) Nu är väl skågget också tums långt — hvad är på färde — jo Fan är lös — och dig skall han anfakta.

Fru Miller. Ja, se där! alltid svår du öfver mig.

Miller. Ja, din Sladdertrut! Öfver dig, öfver hvem annars? Dit prat om din Satans Major — har jag icke genast sagt huru det skulle gå? — Wurm har sqvallrat.

Fru Miller. En onödigt fruktan — huru kan du veta det?

Miller. Huru jag kan veta det — Har icke en Betjent i Ministerns Livrée hela morgonstunden gått och snokat, och frågat efter Musicanten.

Lovise. Gud! jag är förlorad.

Miller. Ja du också med dina vergess mein nicht ögon — (*skrattar af arghet*) det är afgjordt, at då Försynen vil straffa en fattig Karl — så ger han honom en vacker Dotter — Nu har jag det tydligt.

Fru Miller. Men hvaraf vet du at det just angår Lovise? Kan hända du har blifvit re-
commen-

commenderad hos Fursten; kanske han vil hafva dig til Orchestern.

Miller. (*springer efter sit Spanska rör*) Tiger du straxt! — Orchester — Ja, där du din Satans Kopplerska tjuter discanten, och min blå äckter håller contrabasen. (*kastar sig i sin stol*) Allsmågtige Gud!

Lovise. (*sätter sig dödsblek*) Söta Mor! söta Far! Hvarför blir jag i en hast så ångslig?

Miller. (*springer up från stolen*) Men får jag bara i den förbannade Pennryttaren en gång, det må vara i detta, eller det tilkommande lifvet — om jag icke innerligen skall mörbulta hans kropp och själ; i hans skinn skall jag inskrifva alla tio Buden, alla sju bönerna i Fader vår, och alla Moses och Propheternas Böcker, så at blodfläckar skola synas derefter på Domen dagen. —

Fru Miller. Ja svår du och bullra! det lår väl nu drifva Fan ur spelet. Hjelp Herre Gud! hvart skole vi taga vägen? Huru skall man båra sig åt? — Kåra Miller! säg då hvad vi skole göra? (*hon springer gråtande ikring i rummet.*)

Miller.

Miller. Jag skall genast gå til Ministeren, jag skall berätta allt — Hade du i tid låtit mig veta derom, så hade det ej kommit så långt — men du har icke allenast förteगत allt för mig — du har ännu på köpet hjälpt til! — var nu omtänkt at få din belöning — åt nu sjelf den gröten, som du har tillagat — jag lämnar dig, och reser min väg med min Dotter.

FEMTE SCENE.

DE FÖRRE. FERDINAND. (*hastigt och skrämd*)

Ferdinand. Var min Far här?

Lovise. (*faller på en stol*) Hans Far! Allsmågtige Gud! —

Fru Miller. (*slår höp sina händer*)
 Presidenten! nu är det ute med oss!

Miller. (*skrattar af illska*) Se så, Gud ske lof! där ha vi det!

Ferdinand. (*skyndar til Lovise, och sluter henne i sina armar*) Min är du, om också Himmel och Helfvete kastade sig emellan oss.

Lovise. Min död är säker — Tala vidare — du nämnde et fasligt namn — din Far?

Ferdi-

Ferdinand. Åh! ingen ting — det är förbi. Vi ha ju hvarandra åter. Ack! låt mig hämta andan vid dit bröst; det var en faslig stund.

Lovise. Hvilken? tala — du mördar mig.

Ferdinand. *(stiger tillbaka, och ser upmärksamt på henne)* En stund, Lovise, hvarunder en främmande gestalt kastade sig emellan mit hjerta och dig — uti hvilken min kärlek blygdes för mit samvete — uti hvilken min Lovise uphörde at vara allt för sin Ferdinand. *(Lovise sjunker med betäckt ansigte på stolen, Ferdinand går hastigt til henne, ser med stark blick på henne, lemnar henne sedan hastigt i stor rörelse)* Nej! Aldrig! omöjligt Lady! du fordrar för mycket! jag kan ej upoffra denna oskuld för dig — Nej, vid Gud! jag kan ej bryta min Ed, som med en Thordönsröst ropar til mig ur detta bristande öga — Kasta hit en blick, Lady! och du, barbariske Far! — jag skulle mörda denna Ängel? — jag skulle gjuta Hefvetet i denna himmelska barm? — *(skyndar til henne)* — Nej! jag vill föra henne inför Verldsdomarens Thron, och den Evige skall dömma om min kärlek är et brott. *(han fattar hennes hand, och*

E

lyfter

A

Brag

lyfter henne från stolen) Fatta mod, min Lovise — du har segrat. Som segrande kommer jag tillbaka från den farligaste strid.

Lovise. Nej! nej! dölj ingen ting för mig. Uttala den fasliga domen. Du nämnde din *Far*? du nämnde *Lady*? — Dödliga rysningar öfverfalla mig — Man säger hon skall gif- ta sig.

Ferdinand. (*störtar ned för hennes fötter*) Med mig, olyckliga.

Lovise. (*efter en pause, med stilla bäf- vande röst, och i förtoifladt lugn*) Men, hvar- före förskräckes jag? — den där gamla Mannen har ju ofta sagt mig det; men jag trodde ho- nom aldrig (*Pause, kastar sig gråtande i Millers armar*) Se här, min Far! har du din Dotter åter — förlåtelse, min Far — dit Barn rår ju icke därför at denna dröm var så skön — och — — upvaknandet nu så fasligt — —

Miller. Lovise! Lovise! — Gud! hon är alldeles ifrån sig — min Dotter! mit arma Barn! Förbannelse öfver Förföraren! — Förban- nelse öfver den Qvinnan, som kopplade henne åt honom!

Fru

Fru Miller. (*kastar sig gråtande öfver Lovise*) Förtjenar jag denna förbannelse? min Dotter — Gud förlåte Er, Herr Baron — hvad har detta Lamm gjort, at Ni vil mörda det?

Ferdinand. (*springer til Lovise*) Men jag skall förstöra hans cabaler — jag skall sönderbryta alla fördomens bojar — Fri, såsom en Man, skall jag göra mit val, och dessa Insect-själur skola svindla vid min kärleks Jättebragd.
(*han vill gå*)

Lovise. (*stiger up darrande, och följer honom*) Blif kvar, blif kvar; hvart vill du gå? Min Far — min Mor — i detta farliga ögonblick lämna han oss?

Fru Miller. (*skyndar efter och kvarhåller honom*) Herr Baron! Presidenten kommer råttnu hit — han lär visst misshandla vårt Barn — och misshandla oss — och Ni kan åga hjerta at lämna oss?

Miller. (*vildt skrattande*) Lämna oss — hvarför icke? — hon upoffrade sig ju för honom! (*fattar med ena handen uti Majorn, och med den andra uti Lovise*) Vänta Herre! vågen utur mit hus går endast öfver henne här — vänta

först din Far, om du ej är en bof — säg honom, huru du stal dig in i hennes hjerta, eller inför Gud — (*kastar Lovise åt honom, vild och håftig*) skall du först krossa denna varelse, som af kärlek til dig störtades i fördärf.

Ferdinand. (*rörd och tankfull*) Det är sant; Presidentens vålde är stort — En Fars rättighet är vidsträckt — Bofven sjelf kan skylla sig inom den; han kan dermed drifva det långt — långt — men kärleken är ännu mågtigare, — Lovise! gif mig din hand — (*han fattar hennes hand*) Vid den Allsmäktiges bistånd i mit sista ögonblick — det ögonblick, som skiljer denna förening, söndersliter också länken emellan mig och Skapelsen.

Lovise. Du förskräcker mig, se bortt! dina läppar darra, din blick är faslig —

Ferdinand. Nej, Lovise! bäfva icke, det är ej vanvettighet som talar hos mig, det är denna Himmelens dyrbara skänk, et fastt beslut i det afgörande ögonblick, då endast oerhörda utvägar kunna gifva luft åt et beklåmdt bröst — Jag älskar dig, Lovise! — Evigt skall du vara min! Låt mig nu gå til min Far. (*han skyn-*

skyndar bortt — och möter i dörren — (Presidenten.)

SJETTE SCENE.

PRESIDENTEN, med BETJENING,
DE FÖRRE.

Presidenten. (*i det han kommer in*) Där har jag honom redan. (*alla förskräckta*)

Ferdinand. (*stiger några steg tillbaka*)
Uti oskuldens boning.

Presidenten. Där du så väl lärt at lyda mina befallningar?

Ferdinand. Min Far — —

Presidenten. (*faller honom hastigt i talen, til Miller*) Är Ni Fadren?

Miller. Stads-Musicanten Miller.

Presidenten. (*til Fruen*) Och Ni Modren?

Fru Miller. Ach ja, Ers höga Nåd! jag är Modren.

Ferdinand. (*til Miller*) Gubbe! för ut Er Dotter — hon hetas af en svimning.

Presidenten. Öfverflödigt bekymmer, jag skall curera henne. (*til Lovise*) Huru länge har Ni känt Presidentens Son?

Lovise. Den har jag aldrig brytt mig om. Ferdinand von Walter har besökt mig sedan November.

Ferdinand. Tilber dig.

Presidenten. Har Ni fått några löften?

Ferdinand. För få ögonblick sedan, det högtidligaste löfte inför Guds ansigte.

Presidenten. (*ond, til sin Son*) I sinom tid skall väl ordningen at svara komma til dig. (*til Lovise*) Jag väntar Ert svar.

Lovise. Han svor mig en evig kärlek.

Ferdinand. Och skall hålla sin Ed.

Presidenten. Måste jag befälla dig at tiga? Emottog Ni hans Ed?

Lovise. (*ömt*) Jag besvarade den med et dylikt löfte.

Ferdinand. (*med ståndaktighet*) Bandet är knutit.

Presidenten. Jag skall låta köra Echo på porten. (*til Lovise med ilska*) Han har likväl förmodligen alltid riktigt betalt?

Lovise. (*upmärksam*) Jag förstår icke fullkomligt denna fråga, Ers Excellence.

Presidenten. (*smilande*) Åh! jag menar bara — at hon ej lårer varit så enfaldig och skänkt honom sina små gracer.

Ferdinand. (*med rascri*) Himmel och helfvele! hvad var det?

Lovise. (*med vårdighet och missnöje, till Majorn*) Herr von Walter, Nu är Ni fri.

Ferdinand. Min Far! Dygden kräfver vördnad äfven hos den vanlottade liken.

Presidenten. (*storskrattar*) En löjlig begäran, min sann! at Fadren skall bära vördnad för sin Sons Maitresse.

Lovise. (*störtar ned*) Gud! jag förgås!

Ferdinand. (*drar värjan i ifver, men läter handen långsamt falla*) Min Far! En gång hade Ni at fordra af mig et lif — Nu är det betalt. (*sätter värjan i sidan*) Ni har sjelf sönderrifvit barnsliga pligtens skuldbref.

Miller. (*tråder fram håftigt rörd, gnisslande med tänderna, ibland af ångest, ibland af rascri*) Eders Excellence! Flickan är min Dotter — då man smådar henne, smådar man också mig — och ovett mot ovett — sådan är taxan hos oss — håll i nåder til goda.

Fru. Miller. Ack, trösta oss! Nu bryter äfven han löst — vår undergång blir säker.

Presidenten. (*som blott til hälften har hört Millers tal*) Huru! börjar också Kopplarna röra sig? Vi skole straxt talas vid Kopp-lare.

Miller. Håll i näder til goda, jag heter Miller, om Ni åstundar höra er adagio; med kopplierier kan jag icke tjena; så länge Hofvet ännu har förråd derpå; så slipper Borgersmannen — Håll i näder til goda.

Fru Miller. Stilla dig, kära Miller! för Guds skull, du gör både oss och dit Barn olyckliga.

Ferdinand. Min Far! Ni spelar här en role, hvarvid Ni åtminstone kunnat vara utan vitnen.

Miller. (*mera modigt*) Rent ut sagt. Ers Excellence styrer och råder i Landet; *detta* är mit rum; min ödmjukaste complimang, om jag någon gång har et Memorial; men den ohyfsade Gåsten kôr jag på porten.

Presidenten. (*blek af arghet, går närmare til honom*) Huru? — Hvad säger du?

Miller.

Miller. (*drar sig sakta tillbaka*) Min mening; håll i nåder til goda.

Presidenten. (*med hetta*) Din Bof! jag skall visa dig följderna af at tiltala mig på detta sätt — (*til Betjeningen*) Skaffa genast hit Police-Betjening. (*Några af Betjeningen gå; Presidenten löper af och an i rummet*) Fadren skall i Tukthuset — Modren och Menniskan hennes Dotter skola ställas vid kåken — Rättvisan skall låna sina armar åt min vrede; jag måste ha en gruffig satisfaktion för denna skymf — Et sådant pack skulle förstöra mina planer, och ostraffade upreta Sonen mot Fadren? Jo, jag skall släcka mit hat i Eder undergång; och ingen af hela följet skall undgå min brinnande hämd.

Ferdinand. (*ställer sig frimodigt emellan dem*) Varen utan fruktan — jag är närvarande. (*til Presidenten ödmjukt*) Ingen öfvervilning, min Far! — för Er egen säkerhet, utöfva inga våldsambheter. — Det ges et ställe uti mit hjerta, hvarest ordet *Fader* aldrig blifvit hört — träng ej fram til detta ställe.

Presidenten. Ovärdige Son! tig. Reta ej min vrede äfven mot dig.

Miller, (*som ur en dvala*) Hustru! se efter dit Barn, jag skall skynda til Hertigen, — hans Lifskråddare — Gud sjelf har ingifyt mig detta — Lifskråddaren lærer at spela Flute hos mig. Det kan aldrig slå mig feit hos Hertigen. (*han årnar gå*)

Presidenten. Til Hertigen, säger du? — Har du glömt at det år endast genom mig du får nalkas hans person? Til Hertigen? dit dumhufvud! försök det, då du år inspär-rad i det mörkaste fängelse; sen kan du slamma med dina bojor, och quida. Man har gjordt mig för mycket!

SJUNDE SCENE.

DE FÖRRE. POLICE-BETJENINGEN

(*komma in*)

Ferdinand. (*skyndar til Lovise, som faller sanslös i hans armar*) Lovise! Lovise! Råttfärdige Gud! hon dör, hjälp! rådning! förskräckelsen öfverväldigar henne.

Miller. (*tar sit Spanska rör, sätter hatten på sig, och gör sig färdig til försvar.*)

Fru Miller, (*faller på knä för Presidenten.*)

Presi-

Presidenten. (*til Police-Betjeningen, i det han blottar sin Orden*) Jag befaller Er i Hertigens namn at arrestera detta Folk — Pojke! bortt ifrån Menniskan — vanmågtig eller icke — Då hon får järnringen kring halsen, så väcks hon nog genom stenkast.

Fru Miller. (*på knå*) Eders Excellence! nåd! förbarmelse! förbarmelse!

Miller. (*rycker henne up*) Din förbannade tuthåxa! knåfall för Gud, men icke för — skälmar. Min dom är ju ändå, at jag skall i Tukthuset.

Presidenten. (*biter i läppen*) Du kan misstråkna dig, din bof; det fins ännu toma Galgar. (*til Police-Betjeningen*) Skall jag befalla ännu en gång? (*de gå fram til henne*)

Ferdinand. (*drar värjan med slidan*) Den första som vågar, skall med sit blod plikta för sin djerfhet. (*til Presidenten*) Min Far! skona Er sjelf, tvinga mig icke til ytterligheter.

Presidenten. (*hotande til Police-Betjeningen*) Poltroner, om Ni ej vil mista Er syssla —

Police-Betjeningen. (*attaquera Lovise på nytt*)

Ferdi-

Ferdinand. Död och förbannelse! tillbaka, befäller jag — Ännu en gång; min Far, haf förbarmelse med Er sjelf, drif mig ej långre.

Presidenten. (*med häftighet til Police-Betjeningen*) Skurkar! fullgören Ni på detta vis Er skyldighet?

Police - Betjeningen. (*angripa mera häftigt*)

Ferdinand. Emedan Ni tvingar mig, (*han drar värjan och sårar några*) så förlåt Rätt-rådighet!

Presidenten. (*i full ifver*) Jag har väl lust at se om din djerfhet kan komma dig at glömma at jag är din Far, och om denna tappra arm kan sträckas mot mit bröst. (*fattar sjelf i Lovise, och lemnar henne i Police - Betjeningens händer.*)

Ferdinand. (*skrattar bittert*) Min Far! Ni gör et bitande pasquill på Gudomen, som så litet kände sit Folk, at den af *fullkomliga Bódlar* gjorde *dåliga Ministrar*.

Presidenten. (*til de öfriga*) Fören bortt henne!

Ferdinand. Min Far! hon skall få schavout-

vottera; men Majorn, Presidentens Son, skall göra henne sällskap — Har Ni ännu samma påstående?

Presidenten. Så mycket lustigare blir Spectaclet — borrt med henne!

Ferdinand. Min Far! Jag hänger min Officers-värja på henne — har Ni ännu samma påstående?

Presidenten. (*spottsk*) En besynnerlig hotelse, min sann. — Dit Port d'épée är allaredan van vid at chavottera, emedan den bärs af dig. Borrt med henne, säger jag!

Ferdinand. (*rycker Lovise från Police-Betjeningen, håller henne med ena handen, sätter värjan på hennes bröst*) Min Far! innan Ni vanhedrar min Maka, genomborar jag hennes hjerta — Har Ni ännu samma påstående?

Presidenten. Gör det, om din klinga är nog spetsig.

Ferdinand. (*släpper Lovise, skådar med fasa up mot Himlen*) Allsmågtige! du är mit vittne; jag lemnade icke något *menskligt* medel oförsökt. — Nu vil jag skrida til et o-
menskligt

menskligt — Fångsla henne, fören borrt henne;
 (*à part til Presidenten*) emedlertid berättar jag
 för Residencet på *hvad vis Ni blef President.*

(*skyndar borrt*)

Presidenten. (*förstenad*) Hvad var det-
 ta? Ferdinand — lämnen henne. (*han skyn-*
dar efter Majorn)

TREDJE AKTEN.

FÖRSTA SCENE.

Sal hos Presidenten.

PRESIDENTEN och WURM (*komma in.*)

Presidenten. Detta var et förbannadt spratt.

Wurm. Jag fruktade det förut, Eders Excellence! tvånget *upretar* alltid svärmare, men *omvänder* dem aldrig.

Presidenten. Jag hade allt förtroende för denna Idée. Jag dömde, om Flickan blef *vanhedrad*, måste han som Officer afstå från sin dåraktiga kärlek.

Wurm. Ganska rätt — men hvarföre kom det icke til värkställighet?

Presidenten. Också — när jag nogare tänker efter, hade jag icke bordt skrämas af hans hot; han hade såkert intet alfvare dermed.

Wurm. Man bör ej vara säker; för en upretad känsla är ej någon dårskap för stor. Ers
Excell-

Excellence har berättat mig, at Majorn alltid varit missnöjd med Ert regeringssätt. Jag tror det. De grundsatser han hemförde från Academien, ville genast icke behaga mig. Hvar-til tjenar också hans narraktiga gräl om Själens storhet, om personlig Adel, vid et Hof, där vis-heten endast består deri, at i rättan tid vara stor eller liten. Han är både för ung och el-dig at finna smak uti Cabalens irrgångar, och på hans ambition lår ingen ting annat verka, än det som är stort och äfventyrligt.

Presidenten. (*ledsen*) Men hvad kan väl denna sluga anmärkning förbättra på vår plan?

Wurm. Den skall hänvisa Ers Excellence til såret, och kanske äfven til läkemedlet. En sådan caractere som Majorns, tillåt, at jag säger hvad jag tänker, hade man antingen al-drig bordt göra til *förtrogen*, eller ock aldrig til *Fiende*. Han bår afsky för de medel, som äro orsaken til Er uphöjelse. Kanske var det nu blott *Sonen*, som höll *Förrådarns* tunga fjättrad; gif honom anledning at med rätta af-skudda sig den förre. Gör at han genom nya stormar på dess lidelse, tror at Ni ej mer är den ömma *Fadren*, då framtränga hos honom

Patrio-

Patriotens pligter, til och med den sållsynta fantasien, at för Råttådigheten ogon framställa et så märkvådigt offer, skulle nog kunna förmå honom at störta sin egen Far.

Presidenten. Wurm — Wurm — Ni öpnar för mig en faslig afgrund.

Wurm. Jag skall återföra Ers Excellence derifrån. Får jag tilstånd at tala frimodigt?

Presidenten. (*i det han sätter sig*) Som en fördömd til en medfördömd.

Wurm. Nå väl, förlåt då. Efter min mening har Ni at tacka den fogliga Hofkonsten före at Ni är *President*; hvarföre betjente Ni Er icke af samma konst, som *Far*? Jag kommer ännu rätt väl ihog med hvilken öppen hjertighet Ni öfvertalte eder Företrådare til et partie Piquet, och huru vänligt Ni halfva natten igenom tømde med honom så mången bouteille Burgunder, och ändå var samma natt bestämmd til hans undergång — Hvarföre viste Ni Er som Fiende för Er Son? Hade jag varit i Ert ställe, så hade jag aldrig låtit honom veta at jag kände hans kärleks-affaire; häldre hade jag undergrafvit Romanen på Flickans sida. Ni hade bort vara

lik en klok General, som ej angriper Fiendens bästa Troppar, utan söker genom tvistigheter at söndra lederne.

Presidenten. Men, på hvad sätt?

Wurm. På det aldraelkaste — Saken är icke ännu aldeles förlorad. Glöm en liten tid at Ni är Far. Försök icke at kufva en lidelse, som blott blir mågtigare genom motgång; och lemna åt mig helt och hållet, at vid deras egen eld värma den matk, som skall förstöra dem.

Presidenten. Jag är nyfiken at höra Ert förslag.

Wurm. Jag skulle illa förstå mig på Själens Barometer — eller Majorn är lika håftig i svartsjukan, som i kärleken. Gör at han misstänker Flickan — det må vara sannolikt, eller ej. Et gran gäst är tillräckligt at få hela massan i en förstörande gäsning.

Presidenten. Och hvar skall detta gran finnas?

Wurm. Nu har vi hunnit til rätta stället jag-begär endast få veta i huru hög grad det är viktigt för Eder, at sluta Romanen med Bor-

gar-

gar-Flickan, och at sätta i stånd förbindelsen med Lady Millford?

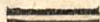
Presidenten. Huru Ni kan fråga! — Hela min inflytelse står i fara, om detta senare giftermålet misslyckas; och om jag tvingar min Son, fruktar jag en lika undergång.

Wurm. (*munter*) Var nu så nådig och hör mit project: Majorn skall kringvåfvas med list. Hos Flickan betjenar Ni Er af Ert valde. *Vi tvinga henne at skrifo et kärleksbref til en annan Karl, och detta spelas sedan uti den häftige Älskarns händer.*

Presidenten. Et förtviffladt förslag! och tror Ni at hon låter tvinga sig at sjelf tekna sin egen dödsdom?

Wurm. Hon skall, endast jag får råda. Jag känner hennes goda hjerta i grund. Det har ej mera än två känslofulla sidor, genom hvilka vi kunne bestorma hennes samvete — och dessa äro — hennes Far och Majorn. Den senare kommer aldeles icke med i spelet; så mycket friare betjene vi oss af den förra.

Presidenten. Til exempel?

Wurm. Efter hvad Ers Excellence berättade mig, angående Scenen i Millers hus, lårer ingen ting vara lättare än at hota Fadren med högmåls-process. Gunstlingen och Sigillbevararens person är på visst sätt Majestätets skugga — Då man förolämpar den förra, såras den senare — Jag skall afmåla för stackarn dess brott med så starka drag, at han skall darrande digna vid mina fötter.

Presidenten. Men — för mycket alfvarsam bör saken likväl icke bli.

Wurm. Alldeles icke — blott så mycket, som behöfs, för at få hela Familjen at dansa efter vår pipa — Man bör derföre genast i all tysthet fångsla Musicanten och hans Husru — hota med pinliga förhör, eschavoutte, lifstidsfångelse — och då yppar man för Dottren, at *Brefvet* är enda medlet til deras räddning.

Presidenten. Rått bra! jag förstår.

Wurm. Hon älskar sin Far ända til ytterlighet — frucktan för dess lif — åtminstone för dess frihet — förebråelserne at hon förorsakat denna olyckan — omöjligheten at få åga Majorn — ändtligen den sinnes förvirring, i hvilken

ken jag påtar mig at störta henne — allt för-
vissas mig at hon skall stupa i snaran.

Presidenten. Men min Son? lärer han
icke genast få rök derom? och då upretas han
ännu mera.

Wurm. Låt det vara *mit* bekymmer, Ers
Excellence — Föräldrarne slippa ej förr sit fän-
gelse, än de alla svurit en evig tystnad, och
lofvat at stadfästa bedrägeriet.

Presidenten. En Ed? — Hvad lär en
Ed väl tjena til, och hvad betyder den?

Wurm. Allt, nåd. Herre! hos *detta* slags
Menniskor — och jag förmodar, at Ers Excel-
lence fullkomligen nu ser, huru vi bägge upnä
vårt syftemål. Flickan förlorar ju tillika med
Majorns kärlek också sit goda rykte. Föräldrar-
nes envishet dämpas genom dessa tåta motgån-
gar; och til slut skall man anse för en lycka,
om jag genom min hand til Dottren återskän-
ker hennes förlorade reputation.

Presidenten. (*runkar på hufvudet och
skrattar*) Jag bekänner at jag är öfvervunnen —
Väfven är fin, och afgrunden sjelf har ingifvit
dig dina idéer — Scholaiaren öfverträffar sin Lär-

mästare — Men frågan blir nu til *hvilken* brefvet skall vara staldt? och för *hvem* man skall göra henne misstänkt.

Wurm. Nödvändigt måste det vara en sådan person, som genom Majorns beslut måste vinna eller förlora allt.

Presidenten. (*efter något betänkan*) Jag vet ingen annan än Hof-Marskalken.

Wurm. (*drar på axlarna*) Vore jag i Lovises ställe, så kunde jag väl icke finna smak i hans person.

Presidenten. Hvarför icke? besynnerligt! — en lysande Garderobe — en Atmosphère af Eau de milles fleurs och Muscus — Ducater för hvar fjolligt ord, och allt detta skulle icke kunna muta en fattig Borgarflickas delicatess? Nej! nej! min kära Ni, så noga granskar intet svart-sjukan. Jag skall skicka bud på Hof-Marskalken. (*han ringer*)

Wurm. Medan Ers Excellence gör anstalt om detta, och befäller Musicantens arrestering, skall jag tänka på det omtalte kärleksbrefvet.

Presidenten. (*går til Bureau*) Kom genast hit och låt mig se det, då det blir färdigt.
(*Presi-*

(*Presidenten sätter sig at skriva. Wurm bugar, går. En Kammartjenare inkommer; Presidenten ger honom et papper*) Lämna genast desse Ordres i Vakten, och bed sedan Hof-Marskalken von Kalf komma til mig.

Kammartjen. Hof-Marskalkens vagn stadnade just nu vid porten.

Presidenten. Så mycket bättre — anstalterne skall ske mycket tyst, och utan minsta buller.

Kammartjen. Jag skall såga Ers Excellences befallning at Officern. (*går*)

ANDRA SCENE.

PRESIDENTEN. HOF-MARSKALKEN.

Hof-Marskalken. Det är blott en passant jag får åga den lyckan at se Er, min Excellence! — hur mår Ni? Apropos! i afton spelar man Operan Dido — och et superbt Fyrverkeri — Föreställ Er, min Excellence! en hel Stad kommer at brinna — Ni lär väl också se på hur hon brinner.

Presidenten. Nej, jag har Fyrverkeri nog inom mit eget hus, som kan föra hela min

hårlighet med sig i luften — Ni kom just lägligt, at med Er vårksamhet hjelpa och råda mig i en sak, som antingen kan poussera, eller också i grund ruinera oss bägge. Sätt Er hår hos mig.

Hof-Marskalken. Min bästa Excellence! Ni förskräcker mig.

Presidenten. Ni vet mit project med min Sons och Lady Millfords förening — Ni begriper huru nödvändig den är, för at fixera vår lycka — Hela planen är i frucktan at falla — Ferdinand vil icke.

Hof-Marskalken. Han vil icke — det är ju curieust, och jag har redan talt om det för hela Stan. Hans marriage är ju allmänna talet.

Presidenten. Ja, nu står Ni i fara, min Baron! at för hela Staden bli declarerad för en osannings utspridare. Han ålskar en annan.

Hof-Marskalken. Ni skämtar. Är detta väl et hinder?

Presidenten. Det oöfvvinnerligaste för en så envis Menniska, som han är.

Hof-Marskalken. Skulle han väl vara så galen, at sjelf motstå sin egen lycka?

Presi-

Presidenten. Fråga honom sjelf, så får Ni höra hvad han svarar.

Hof-Marskalken. Men, mon Dieu! hvad kan han väl svara?

Presidenten. At han vil yppa för hela världen de brott, hvarigenom vi hafva svingat oss ur stoftet — at han vil ge an för Domstolu våra falska bref och qvittencer — at han vil öfverlemna oss til det förtjenta straffet.

Hof-Marskalken. Yrar Ni, min Excellence?

Presidenten. På et sådant sätt har han svarat. Han årnade redan at sätta sina hotelser i verkställighet — blott genom mit egit förnedrande kunde jag afhålla honom derifrån. Nå hvad dömmar Ni hårom?

Hof-Marskalken. (*med en mycket dum uppsyn*) Mit förstånd står alldeles stilla.

Presidenten. Intet nog härmed — jag har tillika genom mina Spioner erfarit, at öfverste Munsånken von Bock är på vägen at fria til Lady.

Hof-Marskalken. (*het*) Hvad hör jag! — *hvem* sade Ni? — von Bock sade Ni? — Vet Ni väl at vi äre de hånkaste fiender? och vet Ni väl hvarföre?

Presi-

Presidenten. Det har jag aldrig hört nämnas.

Hof-Marskalken. Nå, jag skall då berättas Er det, och jag är öfvertygad at Ni skall spricka af harm. — Ni kommer väl ännu ihog den stora Domino-Balen på Slottet för tjugu år sedan, då man dansade för första gången en Angloise, och då vaxet dröp ner från stora Glaskronan på Gref Sjöskums Domino — Ach Herre Gud! Ni måtte visst komma ihog det!

Presidenten. Ja, hvem skulle väl kunna glömma detta?

Hof-Marskalken. Ja just då tappade Prinsessan Amalie sit strumpeband under en vals — Naturligtvis blef det straxt alarm — von Bock och jag voro då Pager — vi kröpo omkring hela salen, för at söka det. Ändtligen blir jag det varse, och tar up det — von Bock märker det, och rycker bandet med håftighet ur min hand — Hör nu bara, min bästa Baron — han bär det til Prinsessan, och rövvar skamlöst bortt för mig Prinsessans compliment — Hyad tycker Ni väl?

Presidenten. Ja det var ingen liten impertinence.

Hof.

Hof-Marskalken. Han snappade borrt complimenten — jag hade så när dånat, en sådan oerhörd malice. — Ändtelign sansade jag mig, nalkades hennes person, och sade med all vördnad: Ers HÖghet! von Bock var så lycklig at lämna Er det höga Strumpebandet, men den som först blef det varse, belönar sig sjelf med stillhet och tystnad.

Presidenten. Bravo! Bravo! min Marskalk! Bravissimo!

Hof-Marskalken. Men jag skall komma ihog von Bocks malice ända til yttersta dagen — denna nedriga Smickraren! det var intet allt ännu — min Baron — då vi tillika kastede oss på golfvvet, för at taga up bandet — derangerade han min Frisure så fasligt på högra sidan, at jag var alldeles ruinerad för hela Balen.

Presidenten. Och det är Mannen, som skall gifta sig med Lady Millford, och som skall bli första person vid Hofvet.

Hof-Marskalken. Ni stöter dolken i mit hjerta — Han skall? han skall? hvarföre skall han? är det nödvändigt?

Presi-

Presidenten. Emedan min Son icke vil,
och ingen annan anmäler sig.

Hof-Marskalken. Men vet man intet
medel at få Majorn at lyda sin Fars befallning?
— Mätte det vara ännu så bizarre! så förtvif-
ladt! — ja, om det vore alldrig så ytterligt,
skall det ändå vara mig kårkommit, för at slå
den förhatliga von Bock ur brådet.

Presidenten. Jag vet *blott et enda*, och
det ankommer på Er.

Hof-Marskalken. På *mig*? hvad kan
det vara?

Presidenten. Hufvudsaken är at göra
Majorn osams med sin Ålskarinna.

Hof-Marskalken. På hvad sätt skall
jag kunna åstadkomma det?

Presidenten. Vi ha vunnit vårt ända-
mål, då man gör Flickan misstänkt för honom.

Hof-Marskalken. At hon *stjål*, menar
Ni förmodligen?

Presidenten. Åh nej, hur Fan skulle
han komma at tro det? — Nej, meningen är,
at hon ålskar en annan.

Hof-

Hof-Marskalken. Och denna annan.

Presidenten. Måste Ni bli, min Baron.

Hof-Marskalken. Jag? Skall jag vara det? — Är hon Adel?

Presidenten. Hvarföre just et sådant infall? — Hon är en Musicants Dotter.

Hof-Marskalken. Således ofrålse? — Nej, det går alldrig an.

Presidenten. Sådan dårskap! — hvilken menniska under Solen lär vål få det infallet at fråga en Flicka med blommiga kinder, om hon är af börd?

Hof-Marskalken. Men besinna at jag är gift, och sedan min reputation vid Hofvet.

Presidenten. Ja så, detta var en annan sak. Förlåt, jag visste intet at ryktet om *tadel fria seder* hade mera värde hos Er, än Er egen *tilfredsställelse* — Nå vål vi sluta då.

Hof-Marskalken. Förhasta Er intet, min Baron! min mening var icke på detta vis.

Presidenten. (*kalt*) Åh nej — Ni har rätt. Äfventyret är farligt, och saken får vara som den är. Jag gratulerar von Bock til Premier-Minister. Man kan också ha sin utkomst

komst på andra ställen. Jag begår af Hertigen min dimission.

Hof-Marskalken. Men jag? — Det är ganska lätt för Er, Ni är en studerad Man. Men jag? — Mon Dieu! hvad blir utaf mig, om Hans Höghet släpper mig utur sin tjenst?

Presidenten. Et bonmot d'avant hjer. Et aflagdt mode.

Hof-Marskalken. Jag besvär Er, min sötaste, dyraste Excellence! glöm denna idé! upge något medel — det måtte vara än så svårt, och jag underkastar mig det med nöje.

Presidenten. Nå väl — vil Ni låna Ert namn til et rendés-vous, som Mamsell Miller skall skriftligen föreslå Eder?

Hof-Marskalken. Må göra då! jag vil det.

Presidenten. Och skaffa tilfälle at Majorn måtte sjelf få se det?

Hof-Marskalken. Til exempel, som af en händelse dra up det med nåsduken, för hans fötter, då vi hårnäst träffas.

Presidenten. Och åga mod som en Ålskare mot Majorn?

Hof-

Hof-Marskalken. Mort de ma vie! jag skall så snåsa honom, at den Junkern skall förlora all appetit til mina amourer.

Presidenten. Nu går det efter önskan. Om en timme kommer Ni åter til mig, så skall Ni få brefvet, och närmare underrättelse hvad Ni vidare bör göra.

Hof-Marskalken. Så snart jag afgjort sexton visiter af den största importance. Förlåt at jag derföre nu recommenderar mig utan uppskof. (*han går*)

Presidenten. (*ringer*) Jag litar på Er finthet, min Hof-Marskalk.

Hof-Marskalken. (*röpar tillbaka*) Ah mon Dieu! Ni känner ju mig.

TREDJE SCENE.

PRESIDENTEN. WURM.

Wurm. Jag får berätta Ers Excellence, at arresteringen är redan lycklig, och utan minsta buller för sig gången. Brefvet har jag äfven expedierat. Befaller Ers Excellence läsa det?

Presidenten. (*sedan han läst*) Förträffligt!

ligt! skönt! Hof-Marskalken har äfven jakat!
 — Et förgift, så starkt som detta, borde
 vara i stånd at förvandla sjelfva hålsan i död.
 — Gå nu genast til Fadren med förslaget,
 och sedan til Dottren. (*de gå ut på hvar
 sin sida*)

FJERDE SCENE.

Millers Rum.

LOVISE. FERDINAND.

Lovise. Nämn ei mera derom. Jag tror
 inga lyckliga dagar mer. Alla mina hopp å-
 ro sjunkne.

Ferdinand. Så hafva mina deremot sti-
 git. Min Far är upretad. Han lär betjena sig
 af alla vapen emot oss. Han lærer tvinga mig
 at blifva en omenskelig Son. Jag svarar ej mer
 för min barnsliga pligt. Förtviflan och raseri lä-
 rer aftvinga mig den svarta hemligheten af hans
 mordgerning. Sonen skall lämna sin Fader uti
 Bödelns händer — det är *högsta* faran — och
 högsta faran skulle det vara, för at åstadkom-
 ma at min kärlek vågade detta storverk. — Hör
 Lovise! — En tanke, stor och förmåten såsom
 min lidelse, framtränger sig för min själ — *du*

Lovi-

Lovise, jag och kärleken! — Hvilar icke hela Himmeln i detta lilla Samhälle? eller behöfver du något mer?

Lovise. Håll. — jag fruktar för hvad du ämnar säga.

Ferdinand. Om vi ej mer fordre något af världen, hvarföre skole vi då vara angelägne om dess bifall? Hvarföre skole vi våga, där ingen ting vinnes, men vål allt kan tappas? — Mit Fosterland är där Lovise älskar mig, dina spår i den vilda sandiga öknens åro långt behagligare för mig, än de vackraste alléer på min Fars Landtgårdar — Läre vi väl känna saknaden af Stådernas prakt? chvart vårt tilhåll också må blifva, så fins det en Sol, som går up och ned — et skådespel, för hvilket konsternas ypperligaste mästarstycke bleknar. Kunne vi ej tjena Gúdomen uti något Tempel, så skall den tysta natten ingjuta oss en helig rysning. Den skiftande Månan skall predika bättring för oss, och et andåktigt Stjernhvalf bedja med oss. Kan väl samtal om vår kärlek nånsin uphöra? — En leende blick af min Lovise är ämne nog för flere Secler; och det är slut med lifvets dröm, då jag saknar uphofvet til dessa tårar.

G

Lovise.

Lovise. Har du ingen pligt mera än din kärlek?

Ferdinand. (*famntar henne*) Dit lugn är för mig den heligaste.

Lovise. (*mycket alfvarsam*) Så uphör med dit tal och lämna mig — Jag har en Far, utan annan förmögenhet, än denna enda Dottren — som i morgon uppnår sit Sextionde år — Säker om Presidentens hämd är han. —

Ferdinand. (*afbryter henne hastigt*) Han skall följa med oss, derföre inga flere invändningar. Jag går för at förvandla mina redbarheter i penningar, och tar äfven up några summor på min Fars namn. Det är lofligt at plundra en Röfvare; och äro icke alla hans skatter af Fosterlandets blodpenningar? — Precis klockan et vid midnatten skall en vagn komma hit och hämta Er, med hvilken vi fly vår våg.

Lovise. Och din Fars förbannelse följer oss: en förbannelse, obetänksamme! som sjelfva Mördarn ej utsäger, utan at bli hörd, som likt et spöke obarmhertigt skulle förfölja oss från land til land — Nej, min ålskade! Kan jag blott genom öfverdåd äga dig, då känner jag mig ännu äga, styrka at förlora dig.

Ferdi-

Ferdinand. (*står stilla, säger för sig sjelf*) Verkeligen?

Lovise. *Förlora!* — Ach! grånslolös hiskelig är denna tanka — nog faslig at genombora den odödliga själen, och förblekna sjelfva glädjens upeldade kinder — Ferdinand! förlora dig — dock, man kan blott förlora hvad man äger; dit hjerta tilhör dit stånd — Mit anspråk derpå var förmåtit, och rysligt afstår jag från det samma.

Ferdinand. (*vildt, biter på underläppen*) Du afstår det.

Lovise. Se intet så bittert på mig, kåra Walter, kom! låt mig uplifva dit döende mod, genom mit efterdöme. Låt *mig* detta ögonblick råda — få återskänka en Far dess flydde Son — afsåga mig en förbindelse, som skulle hålja min Ålskare med blygd och nesa. Jag är den brottsliga — fräcka, dåraktiga önskningar hyste mit bröst — min olycka är mit *straff* — lemna mig nu åt den ljuftva tankvillan, at det var mit *offer* — Kan du missunna mig denna vållust?

Ferdinand. (*i den yttersta distraction och raseri tar en Viol, försöker at spela derpå* —

G 2 *sliter*

sliter sönder strängarne, krössar den mot golfvet, utbrister slutligen i et slatt skratt.)

Lovise. Walter! min Gud! hvad går åt dig? — bemanna dig; denna stund kräfver sanning — den är *afskedstimman*. Du har et hjerta, Walter, jag *känner* det. Varm som sjelfva lifvet är din kärlek, också utan gränсор, som det omätliga. Skänk den samma åt en *ädel* och mera värdig — och hon skall visst icke afvunda de lyckigaste bland sit kön — (*qväfver sina tårar*) mig skall du ej mera se — den fåfånga bedragna Flickan må begråta sit öde mellan ensliga murar, ingen lærer beklaga hennes tårar. — Tom och död är min framtid — men ändå skall jag då och då lukta på den vissnade bouquetten af förbigångna tiden. (*i det hon med borrtvåndt ansigte räcker honom en darrande hand*) Far väl! Herr von Walter.

Ferdinand. (*håftigt efter en pause*) Jag flyr, Lovise, vil du icke följa mig?

Lovise, (*som har satt sig i en vrå, och skyler ansigtet med sina händer*) Min pligt befäller mig at blifva kvar och lida.

Ferdinand. Huggorm, du ljuger, dig kvarhåller något annat.

Lovise.

Lovise. (*med största sorg*) Bibehåll denna tro — den gör Er kan hånda mindre smärta.

Ferdinand. Hvilken köld mot den eldigaste kärlek! jag skulle förblindas genom denna dikt — En Ålskare fjättrar dig, ve öfver honom, ve öfver dig, om min misstanka är grundad. (*går hastigt sin väg*)

FEMTE SCENE.

LOVISE. (*ensam*)

(*Efter en stunds tystnad, ser hon rädd ikring sig, stiger ändtligen up från stolen.*)
 Mina Föräldrar dröja så länge — Min Far lofte at vara tillbaka inom några minuter, och redan äro fem fulla fasliga timmar förflutne — om bara ingen olyckshändelse träffat honom — Förskräckliga aningar öfvervåldiga min själ — jag blir så ängslig. (*Wurm kommer in genom dörren, och stannar där sakta, utan at blifva sedd*)
 Det är ej någon ting verkligt, det är rörelser af et uphetsat blod — Om vår själ en gång har druckit i sig den minsta fasa, så lärer ögat öfver allt blifva varse spöken.

SJETTE SCENE.

LOVISE. WURM.

Wurm. (*kommer närmare*) God afton, Mamsell.

Lovise. Gud! hvem talar? (*blir varse Wurm, och förskräcks*) Förskräckligt! förskräckligt fullbordas min rysliga aning! (*til Wurm med en blick, full af förakt*) Söker Ni kanske Presidenten? han är redan borrt.

Wurm. Jag söker Er sjelf, Mamsell.

Lovise. Jag undrar hvarföre Ni då icke gick på torget.

Wurm. Hvarföre just *dit*?

Lovise. För at hämta Er Fåstmö ifrån schavotten.

Wurm. Mamsell Miller, Ni hyser en falsk misstanka —

Lovise. (*quäfver et svar*) Hvad står til Eder tjenst?

Wurm. Jag är hitsänd från Er Far.

Lovise. (*bestört*) Från min Far? — Hvar är han?

Wurm. Där han icke gerna ville vara.

Lovise. För Guds skull! såg — en elak aning öfverfaller mig — Hvar är min Far?

Wurm.

Wurm. I Tornet, efter Ni så gärna vill veta det.

Lovise. (med blickar åt Himlen) Också detta ännu! — i Tornet? och hvarföre i Tornet?

Wurm. På Hertigens befallning.

Lovise. Hertigens?

Wurm. Den som vågat förolämpa en Man, som så ofta föreställer hans egen höga person —

Lovise. O evige Allmägt!

Wurm. Har han beslutit at näpsa på et besynnerligt sätt?

Lovise. Detta felades ännu! Allsmågtige Gud! bistå mig — Mit hjerta hade ännu utom Ferdinand något dyrbart, detta skulle icke heller skonas — Himmelska Försyn! rädda min sjunkande tro — och Ferdinand?

Wurm. Har at välja mellan Lady Millford, eller förbannelse och arflöshet.

Lovise. Fäsliga frihet! — och ändå — ändå är han lyckligare. Han har ingen Far at förlora. Dock at icke ha någon, är olyckligt nog. Min Far, fångslad för högmålsbrott — min älskade skall tvingas at gifta sig med La-

dy, eller blifva arföfs — i sanning beundransvärdt! et fullkomligt bofstycke är också en fullkomlighet — fullkomlighet? nej! dertil felas ännu något. — Hvar är min Mor?

Wurm. I Spinnhuset.

Lovise. (med et smärtfullt löje) Nu är det fullständigt! — fullständigt, och nu är jag ju fri, skild från alla pligter — tårar och glädjen — skild vid Försynen, jag behöfver den ej mera — (pause) Har Ni kanske ännu en tidning? tala. Nu förmår jag höra allt.

Wurm. Hvad som har hänt, vet Ni redan.

Lovise. Men icke hvad som ännu kan hända. (betraktar honom från topp til tå) Usla Menniska! du drifver et ynkligt handtverk, hvarigenom du omöjligen kan blifva salig. At göra sina likar olyckliga, är ju fasligt; men hiskligt är det at förkunna dem det — at stå bredvid det blödande hjertat, som darrar för tyranniets järnspira — och huru det förtviflar äfven på det mäst välgörande Väsandets bistånd — Himlen bevare mig. Om hvarje suck kunde upvägas med en tunna Guld, jag ville icke vara i dit ställe — Hvad kan ännu hända?

Wurm.

Wurm. Jag vet icke.

Lovise. Ni vil ej veta det. Ert lastfulla hjerta åger icke mera ord til Er djefvulska plans utförande, Men i denne tystnad röjer sig den afgrund Ni öpnar för mig — Hvad kan ännu vara kvar — Ni sade förut at Fursten ville på et *besynnerligt* sätt nåpsa — Hvad kallar Ni *besynnerligt*?

Wurm. Fråga icke mera.

Lovise. Obarmhertige Tiger! hos Bödeln har du lärt dit handverk, ty huru skulle du eljest förstå, at långsamt föra den förskräckande bilan öfver den anklagade oskuldens hufvud, och at gåckas med dennes dödsångest? — Hvilket öde väntar min Far? Döden förkunnar du uti dit leende; Hvad återstår väl då uti din alfvarsammare blick? Säg ut det. Låt mig på en gång höra hela din förkrossande tidning. Hvad väntar min Far?

Wurm. En Criminal-process.

Lovise. Hvad är det? — Jag är en enfaldig Flicka, som ej förstår edra förskräckliga Latinska ord. Hvad är en Criminal-process?

Wurm. En process, som lår slutas med hans fullkomliga undergång.

Lovise. (ståndaktig) Jag tackar Er. (skyn-
dar i andra rummet)

Wurm. (brydd) Hvart vil detta ta vä-
gen? Skulle den tokan kanske — Fan! hon lår
vål intet — jag måste skynda efter henne —
af mig lårer man utkråfja hennes lif. (i begrep
at gå)

Lovise. (kommer tillbaka med en kappa på
sig) Förlåt, min Herre! jag måste läsa igen
rummen.

Wurm. Hvarthån så hastigt?

Lovise. Til Fursten. (hon vil borrt)

Wurm. (hindrar henne mycket förskräckt)

Huru? hvarthån?

Lovise. Til Hertigen. Hör Ni intet? til
samma Herre, som befallt min Fars fullkomliga
undergång — som några bofvar tvingat til den-
na grymhet — och som lånar blott sit namn til
en hel slägts undergång.

Wurm. (skrattar högt) Til Fursten?

Lovise. Jag vet hvarföre Ni skrattar —
men jag vill ej finna något förbarmande där —

Himlen

Himlen bevara mig! blott afsky — endast afsky för mina klagorop. Man har sagt mig at de *Stora* ännu icke äro rätt underrättade hvad *elände* är — och icke heller vilja bli derom underrättade. Jag vill såga honom hvad elände är jag skall afmåla det för honom med alla fasans drag — Rysligen skall jag framställa för honom hvad eländet är — och då, när håren börja resa sig på hans hufvud, då skall jag med styrka och frimodighet föreställa honom, at Försynens hand, hvarvid eländets plågor äro fastslagna, är lika lätt riktad mot Majestätet, som mot Tiggarn. (*årnar gå*)

Wurm. (*smilande*) Gå dit Mamsell, gå dit, Ni kan verkligen intet göra något slugare än det är — Jag råder Eder dertil, och jag är öfvertygad at Hertigen lär bevilja Er ansökning.

Lovise. (*stannar hastigt*) Hvad säger Ni? — Ni råder mig dertil? (*kommer tillbaka*) Gud! hvad skall jag då göra! Olycka måste det blott vara, då denna Menniskan råder dertil — hur kan Ni veta at Fursten lär bevilja?

Wurm. Emedan han förmodligen ej lär komma at göra det *för intet*.

Lovise.

Lovise. Hvilket pris kan han väl sätta på en mensklighet?

Wurm. Den sköna Supplicanten är pris nog.

Lovise. (*med bruten röst*) Rättfärdige Gud!

Wurm. Och jag hoppas Ni icke finner denna nådiga Taxa för hög, då det gäller En *Far*?

Lovise. (*går af och an tankspridd*) Ja! ja! det är sant. Edra Stora äro förskansade — förskansade mot sanningen, bakom deras egna laster, som bakom Cherubims svärd. — O min *Far*! den Allsmågtiges hand bevare dig; din Dotter kan väl dö för dig, men ei upoffra sin oskuld.

Wurm. Detta måste visst blifva en nyhet för den stackars öfvergifne Mannen. — ”Min ”Lovise” sade han til mig, ”har störtat mig i ”denna olycka. Min Lovise skall också rädda ”mig” — Jag skyndar, Mamsell, at berätta vårt samtal för honom. (*låtsar gå*)

Lovise. (*hindrar honom*) Blif qvar! blif qvar! haf tålmod! Se huru flink denna Satan är, då det gäller at göra Menniskor rasande! — Jag har störtat honom i olyckan, jag skall
räd

rådta honom. Ack, tala! gif mig råd! hvad kan jag? hvad *skall* jag göra?

Wurm. Det ges blott et medel.

Lovise. Och detta medel

Wurm. Öfverensstämmer också med Er Fars önskan.

Lovise. Också min Far önskar det? — Hvad är det för et medel?

Wurm. Det är ganska lätt för Er.

Lovise. Jag känner intet svårare än blygden.

Wurm. Vill Ni göra Major von Walter fri från sin förbindelse?

Lovise. Från hans kärlek? Ni gåckar mig, Ni öfverlämnar det åt min vilja, hvartil man förut tvingat mig.

Wurm. Så var icke min mening, min kära Mamsell. Majorn måste först frivilligt afsäga den.

Lovise. Han lär icke göra det.

Wurm. Det tycks vål så; men också tog man icke sin tilflygt til Er af annan orsak, än at Ni skall hjälpa dertil.

Lovise. Men kan jag tvinga honom at hata mig?

Wurm.

Wurm. Vi skole försöka. Vår så god och sätt Eder.

Lovise. (*studsande*) Nedrige! hvad ämnar du?

Wurm. Sätt Er och skrif, här är hvad Ni behöfver. (*tar fram skrifdon och papper*)

Lovise. (*sätter sig högst orolig*) Hvad skall jag skrifva? Til hvem skall jag skrifva?

Wurm. Til Er Fars Bödel.

Lovise. Tyrann! hur vål förstår du icke st leda dit Offer til pinbänken. (*tager pennan*)

Wurm. (*diſterar*) "Nådige Herre" (*Lovise skrifer med darrande hand*) "Tre odråglige dagar äro redan förbigångne — förbigångne — och vi hafve ej sett hvarandra" —

Lovise. (*lägger borrt pennan*) Til hvem är brefvet?

Wurm. Jag har sagt Er det; til Er Fars Bödel.

Lovise. Rättfärdige Himmel!

Wurm. (*continuerar*) "Major von Walter" är orsaken härtil — han vaktar mig hela dagen "som en Argus."

Lovise. (*stiger hastigt up*) Et oerhördt bofveri! til hvem är brefvet?

Wurm.

Wurm. Til Er Fars Bødel.

Lovise. (*vrider sina händer, går af och an*) Nej, nej! detta tyranni går för långt. Evi- ga Försyn! menskligt måste du straffa Menni- skorne, då de bryta mot dina helgade Lagar; men hvarföre skall jag krossas mellan två de måst förskräckande plågor? Hvarföre skall jag vaggas emellan döden och skammen? Hvarföre har du utsändt denna Mordängel öfver mit huf- vud? — Gör hvad Ni behagar. Aldrig — al- drig skrifver jag detta.

Wurm. (*tar sin hatt*) Som Ni vill, Mam- sell! det står i Ert fria behag.

Lovise. *Behag*, säger du? i mit behag? — Gå Barbar! häng en Olycklig öfver Helfve- tet, bed honom om något, och smäda Gud, och fråga om det *behagar* honom? Alltförväl visste du — kände du de länkar, med hvilka menni- skohjertat och naturen äro förenade — snart är för mig allt lika mycket. Läs vidare, jag tän- ker ej mera, jag ger vika för din djefvulske list, (*hon sätter sig för andra gången*)

Wurm. ”Han vaktar mig hela dagen som ”en Argus” — har Ni skrifvit det?

Lovise.

Lovise. Vidare! vidare!

Wurm. "Vi hade i dag på morgonstunden en visite af Presidenten. Det var narraktigt at se hur den ömtålige Majorn lade sig ut för min åra"

Lovise. Skönt! förträffligt! — läs vidare.

Wurm. "Jag tog min tilflykt til en svimning — til en svimning — at så mycket snarare kunna dölja mit löje"

Lovise. O Gud!

Wurm. "Men snart blir min masque mig odråglig — den som bara kunde slippa"

Lovise. (*stiger up från stolen, grundar en stund mycket djupt, men sätter sig igen, för at skrifo.*) "bara kunde slippa"

Wurm. "I morgon har han vakt på Slottet — När han går ifrån mig, så väntar jag at finna Er på det aftalta stället" — Har Ni skrivit *aftalta*?

Lovise. Jag har skrivit allt.

Wurm. "där Ni skall finna Eder ömma Lovise."

Lovise. Utanskriften felar ännu.

Wurm. "Til Herr Hof-Marskalken von Kalf."

Lovise,

Lovise. Evige Försyn! Et Namn, lika främmande för mina öron, som dessa skamfulla rader äro för mit hjerta. (*stiger up, betraktar brefvet en lång stund med stirrande blick, ändtligen lemnar hon det med qvafä röst åt Wurm*) Se där, min Herre! tag emot; det är mit ärliga namn — det är Ferdinand — hela min sällhet jag nu lemnar i edra händer — Jag är nu en tiggerska.

Wurm. Var ej försagd, jag har en hjertlig medömkan med Er, Mamsell. Kanske — hvem vet? — jag kunde väl ännu sätta mig öfver vissa saker — sannerligen, inför Gud! jag har medömkan med Er.

Lovise. (*ser med skarp blick på honom*) Tala intet ut, Herre. Ni är på vågen, at önska Er något fasligt.

Wurm. (*vil kyssa hennes hand*) Til äfventyrs, om jag önskade denna täcka handen — hur då, söta Mamsell?

Lovise. (*drar stolt undan handen*) Emedan jag med den skulle befria Samhället från en den nedrigaste Bof, och sedan med nöje gå döden til mötes. (*hon ärnar gå, men kommer ha-*

stigt tillbaka) Har Ni något mera at säga? Får Dufvan flyga nu?

Wurm. Blott den bagatellen, Mamsell, at Ni måste följa mig, och taga Sacramentet derpå, at erkänna denna skrifvelse som frivillig.

Lovise. Gud! Gud! hos dig sjelf skall Sigillet tryckas på detta afgrundens verk. (*Wurm drar henne bort med sig*)

FJERDE AKTEN.

FÖRSTA SCENE.

Sal hos Presidenten.

FERDINAND von WALTER (*med et öppet bref i handen, rusar in genom dörren.*

EN KAMMARTJENARE (*inkommer genom den andra dörren.*)

Ferdinand. Har Hof-Marskalken varit här?

Kammartjen. Hans Excellence har frågat efter Nädig Herrn.

Ferdinand. För tunnor tusand! jag frågar Er om Hof-Marskalken har varit här?

Kammartjen. Baron von Kalf är i öfrå rummen vid Pharao-bordet.

Ferdinand. Såg at han genast packar sig hit. (*Kammartjen, går*)

ANDRA SCENE.

FERDINAND. (*allena*)

(*Genömser brefvet, löper ikring ibland med härm, ibland med raseri*) Det är omöjligt, alldeles omöjligt. Denna himmelska bild kan icke dölja et så svart och nedrigt hjerta — och ändå, om alla Änglar gick i borgen för hennes oskuld — om Himmel och jord, om Skaparen och Skapelsen förenade sig at försvara henne — detta är hennes *hand* — Et fasligt bedrägeri, ännu osedt i menskligheten! — *detta* var således orsaken, hvarföre man så ståndaktigt satte sig emot min flykt! — *derföre* — O Gud! nu vaknar jag, nu updagas allt för mig! — *derföre* upgaf man med så mycket hjeltmod anspråket på min kärlek, och snart, snart hade dessa afskyvärda konster bedragit mig — (*han löper hastigare af och an, sedan stannar han mycket tankfull*) At så alldeles utgrunda mig! at svara mot hvarje djerf känsla, hvar skygg andedrägt, hvarje eldig vallning — at fatta min själ vid dess minsta låte, at ledsaga mig på hvarje brant af lidelsen, at möta mig vid hvarje svindlande brådjun, at betala hvarje min tår med et lika värde — Gud! Gud! och detta allt af *förställning!* — förställning?

ning? — O! om lögnen har en så varaktig färg, hyaraf kommer det at ännu ingen Djefvul ljugit sig in i Himmelriket? Då jag uptäckte för henne faran af vår kärlek, med hvilken rörande list bleknade hon icke då! med hvilken segrande värdighet kullslög hon icke min Fars smådelser, och i samma ögnablick kände ändå denna Qvinnan sig brottslig — sönk i vanmagt af skrymteri och förställning — Hvilket språk skall du föra nu, känsla? också coquetter falla i dänning. Hvarmed vill du rättfärdiga din oskuld? — Också fala Qvinnor falla i dänning. Hon vet hvad hon har gjordt af mig. Hon har sedt hela min själ. Mit hjerta viste sig tydligt vid första kyssen i mina ögon — och hon kände ingen ting? kände kanske blott triumphen af sin list? — då min lyckliga vansinnighet trodde at åga uti henne sjelfva Himlen, mina vildaste önskingar tego, för mit sinne stod ingen annan tanke än Flickan och evigheten — Gud! då kände hon ingen ting, ingen ting annat, än at dess plan hade lyckats? ingen ting annat än sina behag smickrade? död och förbannelse! ingen ting annat, än at jag var bedragen?

TREDJE SCENE.

HOF-MARSKALKEN. FERDINAND.

Hof-Marskalken. (*trippar in i rummet*)
Ni har yttradt den önskan, min bästa —

Ferdinand. (*mumlande*) At bryta halsen af en Skurk. (*högt*) Marskalk! detta Bref måtte hafva fallit ur er ficka vid paraden — och jag (*med ilskt löje*) var til all lycka uphittaren.

Hof-Marskalken. Ni?

Ferdinand. Genom den lustigaste händelse. Afgör Ni det med Allmagten.

Hof-Marskalken. Ni ser hur jag förskräcks, min Baron!

Ferdinand. Lås! lås! (*i det han går några steg från honom*) Är jag för dålig til Ålskare, så passar jag kanske bättre til Kopplare. (*under det den andra låser, går han til väggen och tager ned et par pistoler*)

Hof-Marskalken (*kastar brefvet på bordet och årnar gå sin väg*) Förbannadt!

Ferdinand. (*tar honom i armen, och fører honom tillbaka*) Tålmod, kåra Marskalk.

Tidnin-

Tidningarne synas vara angenåma. Jag vil hafva min hittlön. (*han visar honom Pistolerna*)

Hof-Marskalken. (*tråder bestört tillbaka*) Ni måtte väl vara förnuftig, min bästa Baron!

Ferdinand. (*med stark förfärlig röst*)

Mer än mycket, för at skicka en sådan Skurk, som du är, til andra verlden. (*han tvingar på honom den ena Pistolen, tager med det samma up sin Näsduk*) Tag emot! fatta i den här Näsduken! — jag har fått den af den trolösa.

Hof-Marskalken. Öfver Näsduken? rasar Ni? hvad tänker Ni på?

Ferdinand. Fatta i detta hörn, säger jag. Eljest skjuter du ju miste, Poltron! — Se hur han darrar, den krukan! Du skulle tacka Gud, at du för första gången får något inom din trånga hjerna. (*Hof-Marskalken vil smyga sig ut*) Vänta! vänta! jag ber (*han går i vägen för honom och regler dörren*)

Hof-Marskalken. Inne i rummet, Baron?

Ferdinand. Liksom det skulle löna mödan at gå med dig för vällen? — Nej, här! så

småller det så mycket bättre, och det är väl ändå det första buller du gör i världen. — Skjut!

Hof-Marskalken. (*torkar svetten ur pannan*) Och Ni vil så exponera Ert dyrbara lif, unge hoppningsfulle Man?

Ferdinand. Skjut, säger jag. Jag har intet at göra i denna världen mera.

Hof-Marskalken. Men jag desto mera, min aldraförträffligaste.

Ferdinand. Du usling? Hvad du? — at vara til i nödfall, där *Menniskorna* göra sig rara? At inom et ögonblick blifva sju gånger lång, och sju gånger kortt, såsom Insectet på en nål? At hålla räkning på din Herres stolgångar, och låta hyra dig til et föremål för hans lynne? Äfven så godt är det, at jag förer dig med mig, som et sållsynt Murmeldjur, såsom en tam Apa skall du dansa, apportera och upvakta vid de fördömdas låten, och förlusta dessa evigt förtviflade med dina hofkonster.

Hof-Marskalken. Hvad Ni befäller, Baron! som Ni befäller — endast borrt med Pistolerna?

Ferdi-

Ferdinand. Se hur han står där, smår-
tans Son! — til skymf för den Sjette Skapelse-
dagen! Skada, evigt skada på det unce hjerna,
som slösades i denna otacksamma skalle. Detta
enda unce hade varit tillräckligt at fullkomligt
hjelpa up Babianen til Menniska; då det nu en-
dast gör et fragment af förnuft — och at dela
sit hjerta med *denne*? Fasligt! oförsvarligt! —
en Karl, mera gjord at afvånja från synder, än
at reta dertil.

Hof-Marskalken. O Gud vare evig tack!
han blir qvick.

Ferdinand. Jag vill låta det blifva der-
vid. Den tolerance, som skonar Löfmasken,
skall ock komma denne til godo. Man möter
honom, drager på axlarne, beundrar kanske Him-
lens kloka hushållning, som också med drågg
och afskråde föder Kreatur. Ändtligen förvånas
man äfven öfver Försynens visa Police-ordning,
som också i Andarnas verld besoldar sina blind-
ormar och tarantler, til giftets utförsel. — Men
(*i det hans raseri förnyas*) min Blomma bör ej
ofredas af denna ohyra, eller (*tar i Marskalken
och skakar honom*) skall jag krama den så här,
och så här.

Hof-Marskalken. (*suckar för sig sjelf*)
 Ach, min Gud! den som vore vål borrtå håri-
 från, hundra mil hårifrån uti Bicêtre i Paris!
 blott icke hos denne hår!

Ferdinand. Din Bof! om hon har förlo-
 rat sin oskuld? Bof! om du njöt där jag *til-*
bad? (*med stigande raseri*) *frossade* där jag kån-
 de mig en Gud? (*han tiger hastigt, sen för-*
skräckligt) Det vore långt bättre för dig, Ni-
 ding! at du flydde til helfvetet, ån at min vre-
 de skulle mōta dig i Himmelriket! Hur långt
 kom du med Flickan? bekån!

Hof-Marskalken. Slåpp mig. Jag vill
 uptåcka allt.

Ferdinand. O! det måste vara långt be-
 hagligare at *umgås* med denna Flicka, ån at all-
 drig så himmelskt *svårma* med andra — Ville
 hon utsvåfva, så kunde hon sånka *själens* vär-
 de, och förfålska dygden med vällusten. (*i det*
han sätter Pistolen för hjertat på Hof-Marskal-
ken) Huru långt kom du med henne? jag tryc-
 ker af, eller bekån!

Hof-Marskalken. Det år ingen ting, —
 allt

allt ingen ting. Haf endast en minuts tålmod.
Ni är ju bedragen.

Ferdinand. Och derom skall jag påminnas af dig? — Huru långt kom du med henne? Du är döden, eller bekån!

Hof-Marskalken. Mon Dieu! min Gud! jag säger ju — så hör mig endast — då sjelfva Fadren —

Ferdinand. (*håftigare*) Har kopplat sin Dotter åt dig? och hur långt kom du med henne? jag mördar dig, eller bekån!

Hof-Marskalken. Ni rasar. Ni hör icke. Jag har aldrig sedt henne. Jag känner henne icke. Jag vet ingen ting af henne.

Ferdinand. (*stiger tillbaka*) Du såg henne aldrig? känner henne icke? vet ingen ting utaf henne? — Lovise är för din skull förlorad. Du förnekar henne tre gånger uti en andedrägt — Borrt Usling. (*slår til honom med Pistolen, och stöter honom ur rummet*) För dina likar blef icke krutet upfunnit!

FJERDE SCENE.

FERDINAND. (*allena, efter en lång Pause*)

Förlorad! ja olycksaliga! — jag är det, och du är det också. Inför den store Guden! är jag förlorad, så är ock du förlorad! — Verldsdomare! fordra henne ej utaf mig. Flickan är min. Jag afstod ju hela din värld för henne. Jag afsade ju mig alla anspråk på hela dit hårliga Skapelseverk. Lemna Flickan åt mig. — Verlds-Domare! där jämra Millioner Själur efter din hjälp — Vänd dit förbarmande öga til dessa orter — Lät mig råda ensam (*i det han på et förskräckligt vis sammanknäpper händerne*) Skulle väl den rike och förmögne Skaparen vara mon om en själ, en själ, som är den värsta i hela Skapelsen? — Flickan är min! Jag var en gång hennes Gud, nu hennes plågoande! (*med störrande blick*) flåttad med henne evigt i fördömmelsen — öga fästadt mot öga — håret rest mot hår — och vårt döfva suckande sammansmålt til et — Skall jag nu uprepa min ömhet, nu hennes eder — Gud! Gud! förmålningen är faslig — men evig! (*han vil gå ut, men möter Presidenten.*)

FEMTE

FEMTE SCENE.

PRESIDENTEN. FERDINAND.

Ferdinand. (*tråder tillbaka*) Ach! —
min Far!

Presidenten. Det är rätt väl min Son,
at jag träffar dig, jag skall berätta dig något
angenämt, något som visst skall surprenera dig,
min kåra Son.

Ferdinand. (*med stark rörelse*. Min Far!
(*kysser hans hand*) Min Far! (*faller på knä för
honon*) Ach, min Far!

Presidenten. Hvad felar dig min Son?
din hand darrar, stig up.

Ferdinand. (*med en vild rörelse*) Förlå-
telse, min Far, för min otacksamhet! Jag är en
föraktansvärd Menniska. Jag har misskänt Er
godhet. Ni hade så ömma faderliga tankar för
mig — Ni förutsåg min olycka — Nu är det
för sent — jag ångrar min olydnad, och be-
blott om Er välsignelse.

Presidenten. (*med en tilgjord oskyldig-
mine*) Stig up min Son! besinna at dit tal är
för mig en gåta.

Ferdin

Ferdinand. Jag ser min Far, at Ni känner Menniskor; den Flickan jag älskade — Gud! Eder vrede var så rättvis, så ädel, så faderligt varm — denna Flickan!

Presidenten. Ach, min Son! påminn mig icke min hårdhet, jag fördömer den, jag är också kommen för at vinna din tilgift.

Ferdinand. Ni förkrossar mig, min Far — Ert ogillande var vishet. Eder hårdhet blott et himmelskt medlidande — denna Flickan —

Presidenten. Är en våltänkande och älskvärd Flicka — jag återkallar mina öfverilade misstankar. Hon har förvärfvat sig all min aktning.

Ferdinand. (*stiger bestört och hastigt up*) Huru? också Ni min Far? — också Ni? Är det intet sant min Far! at hennes varelse liknar sjelfva oskulden? — och at det är så menskligt at älska denna Flickan?

Presidenten. Såg snarare: det är brottsligt at intet älska henne.

Ferdinand. Oerbördt! fasligt! — och Ni kan ju läsa in uti sjelfva Mennisko-hjertat, och Ni betraktade, henne med hatets ögon! — Förställ-

ställning utan efterdöme — Ach, min Far, denna Flicka —

Presidenten. Är värdig at vara min Dotter. Jag räknar hennes dygd för anor, och hennes skönhet för hemgift. Mina grundsatser vika för din kärlek — hon må blifva din!

Ferdinand. (*störtar ur rummet*) Detta felades ännu! — Farväl min Far.

Presidenten. (*följer honom*) Blif kvar! hvart rasar du?

SJETTE SCENE.

En mycket präktig Sal hos Lady Millford.

LADY och SOPHIE (*komma in.*)

Lady. Du såg henne således? Lofvade hon komma?

Sophie. På ögnablicket. Hon begärte blott at i hastighet få klåda om sig något.

Lady. Nämn ingen ting om henne — tyst — Jag darrar som en brottsling, at se denna lyckliga, som älskar så lika med mit hjerta — Huru bar hon sig åt vid inviten?

Sophie. Hon syntes bestört, förundrad, såg på mig med en skarp blick, och teg. Jag förbe-

förberedde mig redan på hennes undanflygter, då hon med en uppsyn, som öfverraskade mig, gaf til svar: Er Dame befaller något, hvarom jag ärnade be henne i morgon.

Lady. (*orolig*) Lemna mig, Sophie. Beklaga mig. Jag måste rodna om hon är et vanligt Fruntimmer, och blifva försagd, om hon är något mera.

Sophie. Men Mylady! detta är ju intet det lynnet, i hvilket Ni bör emottaga Er Med-ålskarinna. Kom ihog hvem Ni är. Ropa Er börd, Er rang, Er magt til hjelp. Et stoltare hjerta måste uphöja den prakt, som omger Er.

Lady. (*tankspridd*) Hvad pratar den Fjollan?

Sophie. (*piquant*) Eller är det kanske blott en händelse at just j dag de kostbaraste Juveler lysa på Eder? at Ni just i dag synes i Er dyrbaraste klådning? och at den fattiga Flickan får sin audience just i detta Furstliga rum?

Lady. (*går förtretad af och an*) Det är odrågligt at Fruntimmer hafva öfver hvarannans svagheter sådane Lö-ögon! — Men huru djupt måtte jag icke hafva fallit, då en sådan simpel person kan utgrunda mig.

En Kammartjenare (*kommer in*) Mamsell Miller —

Lady. (*til Sophie*) Lämna mig! (*hotande, då hon ser at Sophie dröjer*) gå din väg! jag befäller det. (*Sophie går, Lady gör et slag genom Salen*) Det är rätt bra, at jag blef förifrad. Jag är, som jag önskade. (*til Kammartjenaren*) Mamsell'n må komma in (*Kammartjenaren går, Lady kastar sig värdslost i en Soffa midt framför en Spegel, i hvilken hon med ryggen vänd åt dörren, likväl kan betrakta Lovise, som inkommer*)

SJUNDE SCENE.

LADY MILLFORD. LOVISE MILLER.

Lovise. (*med enständigt blygsamhet*) Ers Nåd! jag väntar edra befallningar.

Lady. (*vänder hufvudet mot Lovise, nickar främmande*) Ja så! är Ni här? — utan tvifvel Mamsell — Hur är det nu igen hon kallar sig?

Lovise. (*stött*) Min Far kallar sig Miller, och Ers Nåd har befallt hit hans Dotter.

Lady. Riktigt! riktigt! jag påminner mig nu — den fattiga Musicantens Dotter, om hvil-

ken nyligen var talat. — (*à part*) Mycket intressant, men just ingen skönhet — (*högt*) Kom närmare mit Barn. (*à part*) Ögon, öfvade till gråt — huru intagande äro de icke! — (*högt*) Kom hit, mit Barn! det ser ut, som du vore rädd för mig?

Lovise. (*stolt*) Nej, Mylady! jag föraktar mångdens omdöme.

Lady. (*à part*) Man igenkänner *hans* undervisningar. (*högt*) Det är någon, som har recommenderat Er hos mig, som snäll och belevad — Jag tror det — så mycket hållde, som jag för ingen ting i världen ville jäfva en så varm förespråkare.

Lovise. Mylady! Jag känner ingen, som skulle göra sig besvär at skaffa mig en Patronessa.

Lady. Verkligen? — Hon kallar sig Lovise, och huru gammal, om man får fråga?

Lovise. Jag har nyss fyllt Sexton år.

Lady. (*stiger hastigt up*) Sexton år! känslans första tid! förförelsens första ålder! sitt Lovise, jag börjar verkligen at tycka om dig
— eck-

— också han älskar för första gången — och det är icke underligt om en och samma morgonrodnads strålar finna hvarannan. (*fattar vänligt Lovises hand*) Jag vill göra din lycka, mit Barn — Det är ingen ting annat, än ljufva drömmar, som snart försvinna. (*hon klappar Lovise på kinderna*) Min Sophie gifter sig, och du skall få hennes ställe — Sexton år! det kan ej åga länge bestånd.

Lovise. (*kysser med vördnad hennes hand*) Jag tackar för Er nåd, Mylady, äfven så djupt, som om jag tordes emottaga den.

Lady. (*småönd*) Se på den stora Damen! — Flickor af hennes hårkomst plåga eljest skatta sig lyckliga at få tjenst. — Hvarföre är då hon så hög? Äro hennes fingrar för fina at arbeta? eller är det för hennes ansigte, som hon gör sig så difficile?

Lovise. Mit ansigte, Ers Nåd! hör mig lika så litet til, som min härkomst.

Lady. Eller tror hon kanske, at detta alldrig förgår? — Den som inbillat Er det, staccars kråk! han må vara hvem han vill, har narrat Er bägge två. Dessa kinder äro icke för-

gyldta i elden. Det din spegel inbillar dig vara evigt, lär nog försvinna för din Tilbedjares ögon — och hvad vill hon då göra?

Lovise. Beklaga Tilbedjaren, som köpte en *Demant*, efter han tycktes vara infattad uti *Guld*.

Lady. (*utan at ge akt derpå*) En Flicka vid hennes år har alltid två speglar, den sanna, och hennes beundrare — Den senares tjenstaktiga foglighet reparerar alltid de fel, som den förra visar genom sin öppenbjertighet. Om den ena röjer et fult koppårr, åh nej! säger den andra, det år en liten Gracernas grop. Oförfarna unga Flickor tro endast *den smickrande*, tils de på slutet förbytt bågges utsago — Men hvarföre betraktar hon mig så noga?

Lovise. Förlåt Ers Nåd! jag betraktar blott denna präktigt lysande Aigrette, som ej lär veta at dess Ågarinna ifrar så starkt mot fä fångan.

Lady. (*rodnande*) Gör inga sidosprång — Om det icke vore hennes ansigte, hvad kunde annars afhålla henne at välja et stånd, som år det enda, där hon kan låra maner och seder;

som

som är det enda, där hon kan entlediga sig sina borgerliga fördomar.

Lovise. Också min borgerliga oskuld, Mylady!

Lady. Alltför enfaldigt inkast! den sjelfsvåldigaste Bof är försagd at anmoda oss något vanhedrande, om vi icke sjelfva upmuntrande gå honom til mötes. Visa hvem hon är. Ge sig sjelf heder och värdighet, och jag ansvarar hennes ungdom för alla frestelser.

Lovise. Tillåt Ers Nåd, at jag understår mig tvifla derpå. Vissa Damers Palatser äro rätt ofta fristäder för de fräckaste nöjen. Hvem skulle väl tiltrö den fattige Musicantens Dotter det hjeltomod, at frivilligt kasta sig midt i pesten, och ändå rysa för dess gift? Hvem skulle väl kunna drömma, at Lady Millford håller för sit samvete en evig Skorpion, och at hon använder penningssummor, för at hafva den fördel at blygas hvart ögonblick? Jag är öppen-
hertig, Ers Nåd — Skulle min åsyn väl roa Eder, då Ni går at söka nöjen? eller skulle Ni väl kunna fördraga den, då Ni återkommer derifrån? — Ack, mycket bättre, at Ni låter Him-

melsstreck skilja oss — at Ni låter haf flyta mellan oss! — Se Eder noga före, Mylady — Nykterhetens stunder, *ledsnans* ögonblick kunde anmåla sig — Förgiftade matkar af ånger kunde anfalla Ert bröst, och nu — hvilken pina för Er, at läsa i Eder Tjenstflickas ögon, det *klara lugn*, hvarmed oskulden belönar et dygdigt hjerta. (*stiger et steg tillbaka*) Ännu en gång, Ers Nåd, Jag ber om förlåtelse.

Lady. (*går upprörd af och an*) Odrågligt at hon säger mig det! Ännu odrågligare, at hon har rätt! (*går närmare til Lovise, och fixerar henne mycket starkt*) Nej, Flicka, jag låter intet öfverlista mig. Under dessa tankar hvilat et eldigt Interesse, som afmålet för dig mina afsigter. Afskyvärda — som upeldade dit tal — (*hotande*) och som jag måste uptäcka.

Lovise. (*ståndaktig och ädel*) Och om Ni äfven uptäcker det? Jag fruktar icke Eder hämd Mylady — Brottslingen under den uplyftade bilan, frågar litet efter världens undergång — Min olycka har stigit til den höjd, at den ej kan ökas genom min upriktighet. (*efter en pause mycket alfoarsam*) Ni vill rycka mig ur stoftet.

Jag

Jag vill ej granska denna misstänkta nåden. Jag vill blott fråga hvad som kunde förmå Er tro mig vara en sådan dåre, som rodnar för sin härkomst? Hvad som kan ge Er den rättigheten at uphåfva Er, för at dana min lycka, innan Ni var öfvertygad at jag ville undfå den ur *Edra* händer? — Mit anspråk på världens sällheter hade jag sönderslitit. Jag hade förlåtit lyckan sit förfördelande. — Hvarföre påminnes jag nu på nytt om det samma? — Då sjelfva Gudomen döljer sina strålar för de skapades ögon, at ej dess öfverste Seraph måtte rysa för sit mörker — Hvarföre äro Menniskorna då på et så grymt vis barmhertige? — Huru kommer det, Mylady! at Eder prisade lycksalighet tigger så gerna hos *eländet* om afvund och beundran? Eller är det en nödvändighet för Eder fröjd at följas af förtviflan? — Ach! så lämna mig uti en blindhet, som gör mig nöjd med min lott — Insectet uti vattendroppan känner sig så lyckligt, så gladt, som uti et Himmelrike, tils det blir underråttadt, at det fins haf, hvori Valfiskar leka! — — — Men Ni vill at jag skall vara *lycklig*. (*efter en pause, stiger hon närmare til Lady, och frågar henne hastigt*) Mylady!

dy! är Ni lycklig? (*Lady går bestört från henne, Lovise följer henne, och håller handen på hennes bröst*) Har detta hjerta den stolthet, som Eder höga börd? Skulle Ni vilja byta med mig bröst mot bröst, och öde mot öde? — Om jag frågade Er i barnslig oskuld — på Edert samvete — som en öm Mor — Skulle Ni vål råda mig till detta byte?

Lady. (*kastar sig håftigt rörd på Sofan*) Oerhördt! obegripligt! nej, Flicka! denna storhet i själen förde du icke med dig i världen, och för din Far är den för hög. Ljug icke för mig. Jag märker af dit tal en annan Låromästare.

Lovise. (*ser henne skarpt i ögonen*) Det skulle förundra mig, Lady, om Ni nu först fann mig åga denna Låromästare, och var förut så angelågen om en condition för mig.

Lady. (*stiger håftigt up*) Jag uthårdar icke mera. — Nå vål! emedan jag ändå icke kan undslippa dig — jag känner honom — jag vet allt — mer än jag vill veta. (*afbryter hastigt, fortfar sedan med håftighet, som småningom stiger nästan till raseri*) Men våga, olyckliga! — våga at ännu älska honom, eller at älskas af honom — Hvad säger jag? — våga at tänka

tänka på honom, eller vara en af *hans* tankar
 — Jag är mågtig, olyckliga — förfärlig —
 Så sant Gud lefver! du är förlorad!

Lovise. (*ståndaktig*) Utan räddning, Mylady, så snart Ni tvingar honom at *älska* Er.

Lady. Jag förstår — men han *skall* ej älska mig. Jag vil segra öfver denna nesliga kärlek, vill förtrycka mit hjerta, men krossa dit — Klippor och afgrunder vill jag kasta mellan Eder, som en Furie vill jag gå midt igenom Eder himmel; mit namn skall skräma Edra kyssar från hvaran; din blomstrande växt skall vissna och sammanfalla under hans famntag, som en Mumie. — Jag kan ej bli lycklig med honom, men *du* skall det icke heller — Vet, Usla! at förstöra sällheten, är också sällhet.

Lovise. En sällhet, den Ni ej kan njuta, Mylady! Småda intet ert eget hjerta. Ni är ej i stånd at utöfva hvad Ni hotar. Ni är ej i stånd at plåga en varelse, som icke gjort Er något annat emot, än at den hade samma känsla som Ni — Men jag älskar Er, Mylady för detta utbrott.

Lady. (*som sansat sig*) Hvar är jag? hvar

var jag? hvad har jag låtit märka? och för hvem? — Ach Lovise! ädla, Gudomliga Flicka! förlåt mit raseri — jag vill ej göra en minut af din lefnad olycklig, mit Barn! Önska, begår! jag vill bära dig på mina händer! jag vill vara din vän, din syster. — Du är fattig — se här, (*hon tar ner smycket*) jag skall sälja detta smycke — jag vill sälja min garderobe, mina hästar, min vagn; allt må höra dig til — Men afsåg dina anspråk på honom!

Love. (*stiger förundrad tillbaka*) Gäckas hon med en förtviflad, eller skulle hon verkligen icke hafva någon del uti den barbariske gerningen? — Ha! då kunde jag ju ge mig sken af en Hjeltinna, och göra min vanmågtighet til förtjenst. (*står en stund tankfull, nalkas Lady, tar hennes hand och ser henne starkt an*) Tag då emot honom, Mylady — *Frivilligt* afträder jag åt Er den Man, som sveket och afvunden slet från mit blödande hjerta — Kanske Ni vet det ej sjelf, Lady! men Ni har sköflat tvånne älskandes himmel, ryckt från hvarannan tvånne hjertan, som *Gud* sammanfästade; krossat en varelse, som rör den Evige lika nära som Ni, som han skapade til glädje likasom Er, som han

har prisat honom som Ni, och lär alldrig nu mera prisa honom. — Mylady! uti den Allvetandes öra ljuder också sista pusten af den sön-dertrampade matken. — Det kan icke vara honom likgiltigt, då man i hans händer mördar Sjålar! Nu tilhör han *Eder!* tag nu emot honom! flyg i hans armar! ryck honom til Altaret — men glöm intet at *vålnaden* af en *Sjelfmörderska* skall störta sig emellan Eder Brudkyss — Gud är barmhertig — han förlåter mig min sista utväg. (*hon störtar ut*)

OTTONDE SCENE.

LADY. (*allena*)

(*Står utom sig af förundran, med en blick rik-
tad efter Lovise — åndteligen sansar hon sig*)
Hvad var detta? hvad talte den olyckliga? —
Ach Himmel! ännu — ännu sönderslita hennes
sista uttryck mit öra — dessa, som så fördöm-
de mig: *Tag emot honom!* — *hvem* Olycksali-
ga? din dödsskänk — din förtviflans rysliga te-
stamente! Gud! Gud! har jag då sjunkit så djupt
— Är jag då så hastigt blefven nedstörtad från
alla mina stolthets Throner, at jag behöfver råd-
das af hvad den usle kastar åt mig i sin sista
döds-

dödskamp? — *Tag emot honom*, detta talte hon med en ton, åtföljde det med en blick — — O Emilie! har du derföre öfverskridit dit köns veklighet? Har du derföre eftersträfvat namnet af den stolta Brittiska *Quinnan*, at den prälände byggnad af din *åra* skulle sjunka bredvid den högre dygden af en vanlottad Flicka? — Nej, Stolta Olyckliga! nej! — Emilie Millford kan man tvinga at *rodna*, men hon låter *aldrig vanhedra* sig! Jag åger också kraft at afsåga mig honom. (*går majestätiskt af och an*) Svaga lidande Fruntimmers känsla — kärlekens ljufliga irrbloss — faren hån. Ädelmod! var du nu min ledare! — Detta älskande Paret måste antingen gå förlorade, eller Millford utplåna sit anspråk, och slockna i Furstens hjerta! (*efter en pause lifligt*) Nu är det skedt! — Nu äro alla förhinder uphäfne — Nu äro alla band mellan Hertigen och mig brutne — den vilda kärleken sliten ur mit bröst! — O dygd! nu — nu kastar jag mig i dina armar! — tag emot din ångerfulla Dotter! — Hvad jag nu på en gång känner mig lättad och höjd! — Stor, som en nedgående Sol, skall jag sjunka från min höghets spets. Min härlighet må dö med min kärlek, och ingen ting mer än mit *hjerta*, skall ledsaga mig

mig i min stolta landsflykt. (*sätter sig at skriva*) Nu genast måste det ske — snart, innan den sköna Ynglingens behag förnyar den blodiga kampen i mit hjerta. (*börjar at skriva*)

NIONDE SCENE.

LADY. EN BETJENT. SOPHIE. sedan
HOF-MARSKALKEN. til slut
FLERE BETJENTER.

Betjenten. Hof-Marskalken von Kalf ifrån
Hans Höghet Hertigen.

Lady. (*tankfull*) Hvad den svage Fursten
skall förundra sig, hvad våsende Hof-Bussarne
skola göra — också är infallet besynnerligt —
Hela Landet lår komma i rörelse.

Betjenten och Sophie. Hof-Marskal-
ken, Mylady —

Lady. (*vänder sig*) Hvilken? hvad? —
Så mycket bättre. Dessa slags varelser äro blott
gjorda at båra tidningar. Han är välkommen.
(*Betjenten går*)

Sophie. (*ångslig, nalkas henne*) Om det
ej ansågs som förmåtenhet, skulle jag fråga Er,
Lady,

Lady, (*Lady fortfar at skrifva*) hvad allt detta vill betyda — Lovise Miller utom sig, störtade genom de yttre rummen — den håftigaste rörelse tecknas på Edra kinder — Ni talar med Er sjelf — jag förskräcks — hvad kan vål hafva håndt?

Hof-Marskalken. (*kommer in, gör flere bugningar mot Ladys rygg; då hon ej blir honom varse, går han närmare til henne, ställer sig bakom hennes stol, fattar i et hörn af hennes klädning, kysser den, sedan med råddt låspande*) Serenissimus. —

Lady. (*slår sand på det skrifna, genomgår det hastigt*) Han lär beskylla mig för otacksamhet — Jag var öfvergifven. Han har dragit mig utur eländet — utur eländet? — Afskyvärda byte! — förförare! slit sönder din räkning, min beständiga ånger betalar den hundradefalt.

Hof-Marskalken. (*sedan han fåfångt bjudit til at bli sedd*) Ni synes vara något distrahit, min Nådiga. Förlåt därför min djerfhet — (*med starkare röst*) Hans Högghet har updragit mig fråga om Ni befäller Vauxhall i afton, eller Tysk Comedie?

Lady.

Lady. (*stiger skrattande up*) Etdera, söta Ni! — emedlertid kan Ni lemna detta som dessert åt Fursten. (*ger honom det skrifna, vänder sig sedan til Sophie*) Du Sophie! befall fram min Resvagn, och at allt mit Folk samlas i denna Sal. —

Sophie. (*bestört, i det hon går*) Himmel! hvilken ånig? hvad lår vål bli härutaf?

Hof-Marskalken. Ni år så chaufferad, min nådiga!

Lady. Så mycket mindro lår detta här vara osanning — Hurra Herr Hof-Marskalk! det blir en vacance; gynnande väder för Kopplare. (*Marskalken ser med en tvekande mine på sedeln*) Ach, lår man min Herr Hof-Marskalk! — Det år min vilja, at innehållet ej skall hvila mellan fyra ögon.

Hof-Marskalken. (*läser, Betjeningen samlar sig*) ”Nådigste Herre! Et förbund, som ”Ni sjelf så lättsinnigt bröt, kan ej binda mig ”långre. Edert Lands lycksalighet var vilkoret ”för min kårlek. Tre år varade bedrågeriet. ”Bindeln har fallit från mina ögon. Jag ryser ”för nådebetygelser, som drypa af undersåtarnes ”lårar.

”tårar. — Skänk den kärlek jag ej mer kan ve-
 ”dergålla Er, åt Ert gråtande Land, och lär af
 ”en *Brittisk Furstinna* omvårdnad för Ert *Tyska*
 ”Folk. Om en timme är jag öfver gränsen.”

Emilie Norfolk,

Alla Betjenter. (*mumla bestörte*) Öf-
 ver gränsen?

Hof-Marskalken. (*lägger darrande bref-
 vet på bordet*) Himlen bevare mig, min Nädi-
 ga! Budbärarns hufvud skulle bli priset för
 denna tjenstaktighet.

Lady. Och det är hvad både Ni och Sta-
 ten alt för lätt kunde förlora. — Ni har alltid
 sköna och qvicka idéer — nyttja här någon af
 dem, för at spela det i Furstens händer.

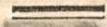
Hof-Marskalken. Ciel! denna förmä-
 tenhet! — öfvervåga bara, besinna huru myc-
 ket Ni sätter Eder i disgrace, Lady.

Lady. (*vänder sig til Folket, och talar
 med en innerlig rörelse*) Godt Folk! Bestörte
 och ångestfulle afbiden J huru denna gåta skall
 uplösa sig — Kommen närmare, mina Vänner!

— varm

— Varm och redlig har Er tjenst varit. Ni sågo mig oftare i Ögonen, än uti börsen. Er känsla var lydriad, och min nåd var Er stolthet. — Ach! at äminnelsen af Eder trohet måste tillika vara et minne af min förnedring! Bedröfliga Öde! at mina svartaste dagar var edra lyckligaste! (*med tårar*) Jag frikallar Eder, mina Barn — Lady Millford är ej merä, och Emelie Norfolk är för fattig, at kunna betala sin skuld — Min Hofmästare skall dela min enskildta förmögenhet emellan Er — Detta Palats får Hertigen behålla — Den fattigaste af Eder får gå rikare härifrån, än hans fordna Herrskarinna. (*hon räcker sina händer åt dem, som alla med häftighet kyssa*) Jag förstår Eder, godt Folk! — Farväl! et evigt farväl! (*hon sansar sig*) Jag hör vagnen köra fram. (*hon sliter sig lös, och årnar gå, Hof-Marskalken hindrar henne*) Usle varelse! är Ni ännu kvar?

Hof-Marskalken. (*som hela tiden med sinnets förvirring såg på det skrifna*) Och jag skall öfverlemna detta Bref til Hans högt Furstliga Durchlauchtighets högst egna händer?

Lady. Til högst egna händer, och berättå åfven för dess högst egna öron, at den största smärtan jag känner vid min eviga skilsmåssa härifrån, är öfver den skymfen at hafva beherrskat honom. (*hon skyndar bort, alla öfrige skiljas åt i den största rörelse*)

FEMTE AKTEN.

FÖRSTA SCENE.

Millers Rum. Afton.

LOVISE (*sitter stum, utan at röra sig, i mörkret, och suckar djupt — Efter en stund kommer Miller in med en handlyckta, som han ställer på et bord, vid andra sidan af Theatern, sedan han sökt omkring efter Lovise, den han icke blir varse; han lägger sin hat på bordet.*)

Miller. Här är hon heller icke. Jag har sökt henne hos alla bekanta. Jag har frågat öfver allt. Man har icke sedt henne. (*efter en liten tystnad*) Tålmod, arme olycklige Far. Vänta tills det blifver dager, kanske vågen då upkastar dit Barn til stranden — Gud! Gud! om jag har för mycket fästat mit hjerta vid denna Dotter? — Straffet är hårdt. Himmelske Fader! hårdt. Jag vill ej knota, Allsmågtige! men straffet är hårdt. (*kastar sig full af grämlse i en stol*)

Lovise. (*där hon sitter*) Du gör rätt, arme gamle Man! lär dig i tid at sakna.

Miller. (*stiger hastigt up*) Är du här mit Barn? Är du här? — Men hvarföre så ensam, och utan ljus?

Lovise. Derföre är jag ändå icke ensam, min Far! Jag har mit kåraste besök, då det är bra svart ikring mig.

Miller. Gud bevare dig! Samvetsmasken blott trifs i mörkret. Synder och onda andar äro fiender af ljuset.

Lovise. Också *Evigheten*, min Far! som talar med Sjålen utan följeslagare.

Miller. Barn! Barn! hvad är detta för talesätt?

Lovise. (*stiger up och kommer fram*) Jag har stridit en hård kamp. Ni, min Far, vet det. Gud gaf mig kraft. Striden är afgjord. Min Far! man plågar kalla vårt kön svagt och bräckligt; tro det icke alltid vara så. Vi skrämme oss, då vi se en spindel; men det svarta missfostret *förgångelsen* omfamne vi leende. Detta är nog, min Far. Eder Lovise är glad.

Miller. Hör min Dotter! Jag ville hällre höra dig gråta alldrig så starkt, Jag skulle tycka mer om det,

Lovise,

Lovise. Huru jag vill öfverlista honom, huru jag skall bedraga den Tyrannen! — Kärleken är slugare och djerfvare än ondskan — Detta har han icke vetat, Mannen med den sorgsna upsyn — Ach! de äro listiga, så länge de endast hafva at göra med hufvudet; men då de börja med hjertat, då blifva bofvar dumma — Med en Ed tänkte han at försegla sit bedrägeri, Med en Ed, min Far! kan man väl binda de lefvande, men i döden smälta de heligaste försäkringar, Ferdinand lär känna sin Lovise — Vill Ni vara god, min Far! och aflemna denna Billet.

Miller. Til hvem, min Dotter?

Lovise. Besynnerlig fråga! Oändligheten och mit hjerta hafva ej rum för mer än en enda tanka — til honom — til hvem skulle jag väl annars skrifva?

Miller. (oroligt) Hör Lovise! jag bryter Brevet.

Lovise. Gör som Ni behagar, min Far — men Ni lär ej förstå Er derpå. Bokstäfverne ligga deri som kalla lik, och lefva blott för kärlekens ögon,

Miller. (*bryter och låser*) "Du är förrädd,
 "Ferdinand — Et bostycke utan like, slet vå-
 "ra hjertans band. En förskräcklig Ed har bun-
 "dit min tunga, och din Far har öfver allt ut-
 "ståldt sina Spioner. Men om du har mod,
 "min ålskade — Jag vet et annat ställe, där
 "Eder ej binda, och där ingen Spion går."
 (*Miller ser starkt på henne*)

Lovise. Hvarföre betraktar Ni mig, min
 Far? läs til slut.

Miller. (*fortfar*) "Men nog mod måste
 "du hafva at vandra en mörk stråt, där ingen
 "ting annat lyser dig, än Gud och din Lovise
 "— Blott af kärlek måste du följa; allä dina
 "hopp, alla dina, villda önsknigar måste du
 "lemna; du kan ingen ting begagna dig utaf
 "mer än dit hjerta. Vill du — så bryt up, då
 "klockan slår tolfte slaget i Carmeliter-tornet.
 "År du rädd — så stryk ut ordet stark fram-
 "för dit kön, efter en Flicka har gjort dig til
 "intet." (*Miller lägger borrt Brevet, ser en
 lång stund med stirrande blickar framför sig;
 ändteligen vänder han sig mot sin Dotter, och
 säger med sagta bruten röst*) Och detta andra
 ställe, min Dotter?

Lovise.

Lovise. Känner Ni det intet, känner Ni det verkligen intet, min Far? — Besynnerligt! det är så lätt at finna. Ferdinand finner det nog.

Miller. Hm! tala tydligare.

Lovise. Jag känner just icke något behagligt namn för detta ställe — och Ni bör ej rådås, min Far, då jag nämner för Er et fult. detta ställe — Ach! hvarföre har icke kärleken påfunnit något namn för det samma! han hade visst gifvit det, det skönaste namn. Detta andra ställe, min goda Far — men Ni måste låta mig få tala ut — detta andra ställe är *Grafven*.

Miller. (*vankande til en stol*) O min Gud!

Lovise. (*går och håller honom*) Ach, nej! min Far! det är blott rysningar, som lägga sig ikring detta ord — borrt med dessa, och det blir en Brudsång, öfver hvilken morgonen har utbredt sit purpurtäcke, och våren prydt med sina mångfärgade guirlander.. Blott en tju-tande syndare kunde smådande kalla döden et benrangell; han är en behaglig Gosse, skön, som man målar kärleken's Gud, men intet så lömsk som han — Han är en stilla och tjenstaktig genius, som bjuder sin arm åt den utmat-

tade Pelgrimmen at komma öfver tidens graf, öppnar det eviga härlighetens Slott, nickar vänligt, och försvinner.

Miller. Hvad tar du dig före, mit kära Barn? — Vill du bära hand på dig sjelf?

Lovise. Kalla det intet så, min Far. Jag vill blott lämna et sällskap, där jag intet är väl tåld — Jag vill skynda til et ställe, som jag ej längre kan umbåra — Kan det vara synd?

Miller. Sjelfmord är den afskyvärdaste, mit Barn — den enda, som man ej kan ångra, emedan brottet och döden följa i spåren på hvarannan.

Lovise. (*håpnar*) Fasligt! — Men så hastigt lär det väl intet gå för sig. Jag vill hoppa i floden, min Far, och då jag håller på at *sjunka*, skall jag anropa den Allsmäktige om nåd och barmhertighet.

Miller. Det vill så mycket sägas: du vill ångra stölden, då du vet det stulne vara i säkerhet. Lovise! Lovise! gåckas icke med Gud i et ögnablick, då du har hans hjelp som högst af nöden. Långt, rätt långt är synden kommen hos dig — Du har slutat at genom Bönen anropa

ropa den Eviges Nåd, och han har tagit sin hand ifrån dig.

Lovise. Är *älska* då et öfverdåd, min Far?

Miller. Om du älskade Gud, skulle du aldrig älska til öfverdåd — — Du har nedtryckt mig djupt, djupt, mit Barn! kanske ända til grafven. — Men jag vill ej göra dit hjerta *ännu* tyngre — Min Dotter! jeg talte något för mig sjelf, då jag kom in. Jag trodde mig vara ensam. Du hörde mig, och hvarföre skulle jag längre dölja det? Du var min Afgud. Hör Lovise! om du ännu har rum för känslan, för en Far. Da var mit allt, och jag skulle förlora detta? Du ser mit hår börjar at gråna. Den tiden anmäler sig allt mer och mer hos mig, där det capital vi hafve nedlagt i våra Barns hjertan, komma oss til godo — Vill du bedraga mig derpå, Lovise? — Vill du begge dig här ifrån med denna din Fars enda skatt?

Lovise. (*kysser hans hand med den häftigaste rörelse*) Nej, min Far, jag går utur verlden som Eder stora Skuldnär, och jag skall återbetala Eder hundradefallt i Evigheten.

Miller. Var varsam, at du ej misräknar dig, mit Barn! (*alfvarsamt och högtidligt*) Skole vi väl råkas dår? — Se! hur du bleknar! — Min Lovise begriper sjelf at jag ej kan hinna henne i andra verlden, emedan jag icke skyn- dar dit så bittida som hon — (*Lovise störtar i hans famn, han trycker henne håftigt til sit bröst, och fortsfar med besvärjande ton*) O min Dotter! min fallna, kanske redan förlorade Dotter! behjerta dessa alfvarsamma faderliga förmaningar! jag kan ej nog vaka öfver dig. Jag kan frångaga dig knifven, du kunde mörda dig med synålen Jag kan bevara dig för gift, du kunde strypa dig med dit halsband. — Lovise! Lovise! — jag kan blott ännu varna dig — Vill du låta det komma derpå an, at din trolösa gyskelbild öfverger dig på den förskräckliga bryggan mellan tiden och evigheten? Dristar du tråda inför den Allvetandes Thron med den osanning: *För din skull*, Skapare, är jag här! då dina straffbara ögon söka sit dödliga föremål? — och denna din inbillnings bräcklige Afgud, då matk som du, kröker sig för Domarens fötter, sviker dit ogudaktiga förtroende i detta svigtande ögonblick, och hänvisar dit bedragna hopp

hopp til den eviga förbarmelsen, som denna usling knapt genom tråagna böner kan för sig sjelf erhålla — hvad blir det då? (*med mera eftertryck*) Huru skall du då göra olycksaliga? (*han tar starkare i henne, och fixerar henne ganska starkt, sedan går han hastigt från henne*) Nu vet jag ingen ting mera, (*med högra handen uprätt mot Himlen*) Allsmågtige Domare! jag är dig ej mera ansvarig för denna själ. Gör, som du vill, Lovise! bår din Ålskare et offer, at plågoandarne må fröjda sig — Far hån! lasta på dig alla dina synder, också denna, den sista, den fasligaste, och om bördan ändå är för lätt, så må min förbannelse göra vigten fullkomlig. — Se här är en knif — genombåra nu dit hjerta, och (*skyndar gråtande bort*) tillika Faders-hjertat.

Lovise. (*skyndar efter honom, och håller honom tillbaka*) Håll! håll! Ach min Far! Ach at ömheten tvingar mera barbariskt än tyrannens vrede! — hvad skall jag? jag kan intet! hvad måste jag göra?

Miller. Om din Ålskares kyssar brinna hetare än din gamla Fars tårar — så dö!

Lovise, (*efter en synbar strid, med nå-*
gan

gon fasthet i tonen) Min Far! här är min hand. Jag vill — Gud! hvad gör jag? hvad vill jag? — Min Far! jag svär — Ve mig! ve! brottslig hvart jag också vänder mig! — Må ske min Far! Ferdinand, nu förstör jag det sista minnet af dig. (*söndersliter brefvet*)

Miller. (*hånryckt af glädje, famntar henne*) Detta är min Dotter! — rätt mit Barn! Du har förlorat en Älskare, men dertfore har du också gjordt en Far lycklig. (*under skratt och gråt*) Mit Barn! mit Barn! Gud vet at jag kunde blifva så lycklig at få äga en sådan Ängel — Min Lovise! mit Himmelrike! O Gud! intet mycket förstår jag mig på kärleken, men at det måste vara et qval, då man skall uphöra — det begriper jag ännu.

Lovise. Men, borrt ifrån denna! Stad, min Far! — borrt härifrån — et ställe, där mina Leksystrar skulle bele mig, och hvarest mit goda ryckte för alltid är försvunnet — Borrt, långt borrt ifrån en ort, där så många spår af förlorad sällhet skulle upreta min sorg — Borrt om det är möjligt —

Miller. Hvarför icke, mit Barn? hvart
du

du vill. Vår Herre låter bröd våxa öfver allt; han låter vål ock förläna min Viol åhörare, om vi förlora allt annat — Jag skall sätta din bedröfliga historie i musique. Jag skall sjunga om Dottren, som af vördnad för sin Far, sönderslet sitt eget hjerta — Med denna Ballade skole vi tiggja oss från dörr til dörr, från land til land, och allmosan skall smaka så mycket bättre, då den blir vått af Åhörarnes tårar.

ANDRA SCENE.

DE FÖRRE. FERDINAND.

Lovise. (*som först blir honom varse; kastar sig skrikande i Millers famn*) O Gud! där är han; jag är förlorad.

Miller. Hvar? hvem?

Lovise: (*visar med börtvåndt ansigte på Majorn, trycker sig fastare til Millers bröst*) Han! han sjelf! — Vänd Er om, min Far! — han är här för at mörda mig.

Miller. (*blir varse Majorn, och håpnar*) Huru, Herr Baron! Ni är här?

Ferdinand, (*kommer långsamt närmare, stadnar*)

stadnar midt för Lovise, fäster en forskande blick på henne, efter en pause) Slagna samvete! din bekännelse är förskräcklig, men hästig och säker, och sparar mig besväret. — God afton, Miller.

Miller. För Guds skull! hvad vill Ni Baron? hvad förer Eder hit? hvad ämnar Ni?

Ferdinand. Jag mins en tid, då man med hvarje secund längtade efter mig, då man med hvarje palsslag oroligt forskade efter mig — Huru kommer det til, at jag nu surprinerar?

Miller. Lemna oss, Herr Baron! lemna oss — om ännu en gnista af mensklighet finnes i edert hjerta — om Ni ej vill mörda den Ni påstår Er ålska, så fly, och dröj icke et enda ögonblick längre. Då Ni inträdde första gången i min koja, försvann vålsignelsen derifrån — Ni har fört sorg och elände under mit tak, där förut glädjen och lugnet hade sit hemvist. Är Ni icke nöjd ännu? Vill Ni ännu mer upriva det sår, som er olyckliga bekantskap förorsakade hos mit enda Barn?

Ferdinand. Besynnerliga Gubbe! jag kommer just nu at såga din Dotter något hugneligt.

Miller.

Miller. Kanske nya hopp til en ny för-
tviflan? — Gack olycksbud! dina blickar små-
da din vara.

Ferdinand. Jag är nu ändtligen nära må-
let för mina hopp. Lady Millford, det största
hindret för vår kärlek, flydde detta ögonblick
utur landet. Min Far gillar mit val. Ödet up-
hör at förfölja oss. Vår lyckliga stjerna upsti-
ger — Jag är nu här at kröna mina försåkrin-
gar, och at föra min Brud til Altaret.

Miller. Hör du honom min Dotter? hör
du huru han gåckas med dina bedragna hopp?
Sannerligen, Herr Baron! snillet kan icke för-
sona hjertats begångna fel.

Ferdinand. Du tror at jag skämtar, på
min åra jag det gör! Min utsago är sann, så
sann som min Lovises kärlek, och heligt vill
jag upfylla den, som hon upfyller sina Eder —
Jag känner intet något, som kan vara heligare
— Du tviflar ännu? det syns intet ännu någon
glad rodnad på min sköna Makas kinder? besyn-
nerligt! lögnen måste hafva hos Er sit hemvist,
emedan man ej sätter tro til sanningen. Ni
misstron mina ord? så tro åtminstone detta skrift-
liga

liga betyg. (*han kastar brefvet, som Lovise skref til Hof-Marskalcken, åt henne*)

Lovise. (*öpnar brefvet, och sjunker ned som et lik*)

Miller. (*som ej blir varse det*) Hvad vill detta betyda? Herr Baron? Jag förstår Er intet.

Ferdinand. (*pekar på Lovise*) Men denna har förstått mig.

Miller. (*faller i sin Dotters fann*) O Gud! min Dotter!

Ferdinand. Blek som sjelfva döden! — Nu först behagar mig din Dotter! så skön var hon alldrig, denna dygdiga Dottern — med detta ansigte — Verldsdomens anda, som blåser bort lögnens fernissa, har nu också fränryckt denna Bedragerskan dess smink, hvarmed hon bedrog ljusets andar — Detta år hennes skönaste utseende! — detta år hennes första sanna utseende! låt mig kyssa det. (*han årnar gå til Lovise*)

Miller. Bortt! såra ej Fadershjertat, Gosse! För dina kärleksbetygelser kunde jag ej bevara henne; men jag kan freda henne för dina misshandlingar, Ferdinand.

Ferdinand. Hvad vill du Gubbe? dig vill jag ingen ting. Blanda dig icke i et spel, som är så uppenbart förlorat — eller kanske du är slugare än jag trodt dig om? Har du lånt visheten af dina Sextio år, åt din Dotters galanta Romaner; och har du förnedradt detta vördnadsvårda hår med deltagande i bedrägeriet? — O! förhåller det sig *icke* så, så lägg ner dig, och dö gamle olycklige Man — Ännu är tid, ännu kan du somna i den ljufva villan: jag var en lycklig Fader! — et ögonblick sednare är du uplyst om dit misstag, förbannar föremålet för din ömhet, och nedfar under Allmagtens händelse i grafven — (*til Lovise*) Olycksaliga! skref du detta Bref?

Miller. (*varnande til Lovise*) Förgåt icke, min Dotter! glöm intet, för Guds skull!

Lovise. Ack, min Far! detta Bref —

Ferdinand. Prisad vare händelsen, at det föll i orätta händer — den har verkat mera än allt förnuft och alla visa öfverläggningar — händelse säger jag? — Försynen är närvarande då Sparfvar falla, hvarföre skulle den intet vara

det, då de fasligaste tillställningar blifva upptäckte? — Svara mig! — skref du detta bref?

Miller. (*afsidet til henne med besvärjande ton*) Ståndaktighet, min Dotter! blott ännu detta Ja, och allt är öfvervunnit.

Ferdinand. Besynnerligt! besynnerligt! Också Fadren är bedragen! alla äro bedragne! Se hur hon står där den skamfulla, tungan upsäger sin lydriad för hennes sista osanning! Svår vid Gud! vid den allvetande och sanna Guden! skref du detta Bref?

Lovise. (*efter en qualfull strid, under hvilken hon genom blickar talt med sin Far, med afgörande ton*) Ja, jag skref det.

Ferdinand. (*förskräckt*) Nej, Lovise! — så sant min själ lefver, du ljuger — Också oskulden bekänner ju sig på pinbänken til et brott, som den alldrig begått. — Jag frågade för håftigt — är det intet sant Lovise — du bekände blott för det jag frågade så håftigt?

Lovise. Jag bekände sanningen.

Ferdinand. Nej, säger jag! nej! du skref det icke. Det är ej din hand — och om det än

vore det, männe det är svårare at efterapa handskrifter, än at fördärfva hjertan? Tala sanning, Lovise! — dock nej, nej gör det icke, du kunde säga ja, och jag vore förlorad — en osanning Lovise — en osanning — om du nu visste någon — om du med din öppna ångla-mine öfvertalte mit öga, mit öra; om du också på det afskyvärdaste svikte mit hjerta — (*ömt*) O Lovise! skref du detta Bref?

Lovise. Vid den allsmächtige Guden! Ja!

Ferdinand. (*efter en pause med smärtfullaste uttryck*) Qvinna! Qvinna! — detta ansigte, med hvilket du *nu* visar dig! — utdela dermed Himmelriken, och du skall ej finna någon köpare, sjelf i de fördömdas rike — Visste du väl hvad du var mig Lovise? Nej! du visste det icke at du var mig *allt!* allt! — det är et korrt föraktligt ord, men evigheten har möda at kringvandra det, Verlds-systemer fullända sin bana deruti — allt! och at leka så öfverdådigt dermed — Gud! det är fasligt —

Lovise. Ni har min bekännelse, Herr von Valter. Jag har sjelf fördömt mig. Lemna då et Hus, där Ni var så olycklig.

Ferdinand. Ja, jag är nu stilla. — Stilla säger man ju också om det land, som pesten har farit öfver. (*pause*) Ännu en anhållan, Lovise — den sista! jag mår så illa — en feber plågar mig, jag behöfver någon svalkning — Vill du laga et. glas Lemonad åt mig. (*Lovise går.*)

TREDJE SCENE.

FERDINAND. MILLER.

(*Bägge i djupa tankar — iakttaga en lång tystnad — Miller betraktar medömsamt Majorn.*)

Miller. Herr Baron, kan det minska Ert lidande, om jag tilstår, at jag beklagar Er af allt mit hjerta?

Ferdinand. Låt saken vara som den är. (*pause*) Miller! jag vet knapt huru jag första gången kom i Ert hus — hvad var anledningen dertil?

Miller. Huru, Herr Major? Ni kommer intet mera ihog at Ni tog undervisning på Fleute?

Ferdinand. (*hastigt*) Jag såg Er Dotter (*pause*) Ni har ej hållit ord, min Vän! Jag ac-
corde-

corderade *Lugn* af Er för mina ensliga stunder. Ni bedrog mig, sålde åt mit hjerta en förgiftad matk — (*då han ser Miller rådd*) Frukta intet gamle Man! (*fanntar honom*) du är oskyldig.

Miller. (*torkar ögonen*) Det vet den allvetande Guden bäst.

Ferdinand. (*går af och an i djupa tankar*) Obegripligt leker Försynen med våra öden. På svaga omärkliga trådar hänga ofta fasliga vigter — Visste den första Menniskan at den åt döden uti et äple — Visste den det? — (*tar med stark rörelse Millers hand*) Gubbe! jag betalar dig dit fleutspel dyrt — och du vinner intet en gång därvid — också du förlorar kanske allt — (*går från Miller*) Ach, hvarföre hade jag det olyckliga infall at låra Fleute?

Miller. (*söker at dölja sin rörelse*) Lemonaden dröjer för länge. Jag skall se efter, om Ni tillåter mig.

Ferdinand. Det hastar intet, kåra Miller, (*mumlande för sig sjelf*) det hastar visst icke för Fadern — blif qvar — hvad var det jag ämnade fråga — Är Lovise Er enda Dotter? Har Ni intet flera Barn?

Miller, (*med värma*) Nej, jag har intet flere — jag önskar mig icke heller flere. Denna Flickan är värd at åga hela mit Fadershierta — Hela min kärlek har jag offrat åt denna Dottren.

Ferdinand. (*häftigt rörd*) Ach! — Se efter Lemonaden, kära Miller. (*Miller går*)

FJERDE SCENE.

FERDINAND. (*ensam*)

Det enda Barnet! känner du det Mördare? det enda! hör du det? — den arma Mannen åger icke mer i hela världen, än sit Instrument och detta enda Barnet — vill du röfva honom det? röfva från tiggarn den sista nödpenning? kasta kryckan sönderbruten för den lamas fötter? har du också hjerta til detta nidingsverk? — han skulle skynda til sin Dotters famn — och hon ligger där den blomman, vissnad — död — söndertrampad, hans sista, enda, osvikliga hopp — och han då står där framför henne, och hela Naturen tiger; hans stelnade blick genomvandrar fruktlost oändligheten, söker henne, och kommer tomhåndt åter — — Gud! Gud! men också min Far har blott denna enda So-

nen

nen — den enda Sonen, men ej den enda rikedom — (*pause*) Men hvad förlorar han vål? en Dotter, för hvilken de heligaste känslor voro blott lekverk, kunde hon göra en Far lycklig? — Nej! nej visst icke! och jag förtjenar hans erkänsla, som söndertrampar denna huggorm, innan den äfven hinner såra sin Fars bröst.

FEMTE SCENE.

FERDINAND. MILLER. (*som återkommer*)

Miller. Herr Baron lär straxt blifva be-
tjent. Det stackars Barnet sitter där ute och
gråter sig til döds. Jag fruktar at Herr Baron
med Lemonaden också lär få tårar at dricka.

Ferdinand. Vål om det endast vore tårar!
— Men Miller! vi talte om Er Lektion, (*tar
up sin Beurse*) jag är derföre ännu skyldig Er.

Miller. Huru? hvad? nej, Herr Baron!
det är i säker hand; gör mig icke en sådan
skymf, vi äro ju, om Gud vill, intet för sista
gången tilsammans.

Ferdinand. Hvem kan veta det? Tag e-
mot bara, det är för säkerhet af dödsfall.

Miller. (*skrattande*) Åh derföre Herr Baron! kan man våga allt hos Er.

Ferdinand. Man vågade också verkligen då — Flickor och Ynglingar, hoppets Barn, bedragna Fäders luftslott, åro också vansklige. — Hvad plågor och ålderdom ej kan göra, kan ofta et Thordöns-slag uttätta — Också Er Lovise är ej odödlig.

Miller. Jag har henne af Gud.

Ferdinand. Hon är intet odödlig — denna Dotter, Er ögnasten, som Ni med hjerta och själ fåstat Er vid. Var försigtig, Miller. Blott en förtviflad Spelare sätter allt på et enda kort. Man skulle ju kalla den Köpman en däre, som lastade på et skepp hela sin förmögenhet — tänk efter denna varning — Men hvarföre tar Ni intet emot edra penningar?

Miller. Hvad Herre? hela denna beurse? hvad tänker Ers Nåd väl på?

Ferdinand. På min skyldighet — Se där! (*kastar beursen på bordet, några guldstycken falla derutur*) jag kan ändå ej evigt behålla denna struntan.

Miller.

Miller. (*bestört*) Huru? jag ber — det klingade icke som Silfverpenningar! (*han går til bordet och ropar förskräckt*) För Himmelens skull, Herr Baron! Herr Baron! hvad tar Ni Er före? det kan man kalla förströelse! (*med knäp-ta händer*) Här är ju — eller är jag förtrol-lad, eller — Gud hjelpe mig! här är ju lifliga redbara Guds gula Guldet — Nej, Satanas! du skall ej förblinda mig.

Ferdinand. Har Ni Öl-eller Brånvins-rus?

Miller. (*groft*) För tunnør tusand! se då hit! — bara Guld!

Ferdinand. Nå hvad sen?

Miller. (*efter någon tystrad, nalkas honom med värma*) Herr Baron! jag är en Man, som talar hvad han tänker — Om Ni vill kôpa mig til et bofstycke — ty så mycket penningar kan man alldrig förtjena med rätta.

Ferdinand. (*rörd*) Gif Eder tilfreds, kä-ra Miller. Dessa penningar har Ni längesen för-tjent, och Himlen bevare mig at derföre störa Ert goda samvete.

Miller. (*glad utom sig, hoppar*) Således mina! mina! med den gode Gudens vilja mina!

(ropar i dörren) Hustru! Dotter! Victoria! kommen hit! — (kommer tillbaka) Men på hvad sätt får jag hela denna fasliga rikedom? förtjenar jag den? eller lönar jag den? såg!

Ferdinand. Intet genom Edra Lektioner, min vän — Med dessa penningar betalar jag Eder (ryser, efter en pause) — den tre månaders lyckliga drömmen om Er Dotter.

Miller. (tar hans hand, som han trycker) Nådige Herre! vore Ni en ringa Borgersman — vår like — och min Dotter ålskade Er intet — jag skulle aldrig mer erkänna henne för mit Barn — (ser åter på penningarne) Men nu får jag ju allt, och Ni behåller ingen ting. Således får jag väl lof at återge hela härligheten? eller barn?

Ferdinand. Låt intet den bagatellen oroa Er, min Vän — Jag reser bort, och i det land, där jag tänker nedsätta mig, gäller intet detta myntet.

Miller. (förtjust, och med ögonen ständigt fästade på beursen) Det blir således mit? Men det gör mig ondt at Ni reser bort. — Hur skall jag icke nu föra mig an, (han sätter hatten på sig

sig och springer som galen af och an i rummet)
 — blåsa up mina kinder — ge mina Lektioner
 offentligt, intet röka annat än Slaget vid Hog-
 land, — och om jag nånsin super odestilleradt
 Brånvin mera, så ska Fan få taga mig. (*vill gå*)

Ferdinand. Blif kvar, Miller! blif kvar,
 och tag Edra penningar på Er, (*eftertryckligt*) och
 tig blott i denna afton, och ge för min skull in-
 ga undervisningar mer i musik.

Miller. (*med mera värma, tar Majorn
 starkt uti västen*) Och min Dotter, Herre! (*han
 släpper honom åter*) jag anser pengar för lappri
 — jag må hafva åtit salt Strömning eller Stek,
 så gör det för mig detsamma, bara jag är mått.
 Och denna Räck är bra nog för mig, så länge
 intet solskenet syns genom armen — Men min
 Flicka, hon skall få godt af dessa pengar; hvad
 hon önskar, skall hon få.

Ferdinand. (*hastigt*) Lemna detta ämne,
 kåra Miller!

Miller. (*eldigare*) Och så skall hon få lära
 Franska, och dansa, och sjunga, så at hon skall
 bli utropad i Tidningarne; och en hufvudbonad
 ska hon få, som ska täfla med den vackraste i
 Stan,

Stan, och en spenster, eller som de kalla det, och på fyra mils sträcka ska man tala om Musicanten Millers Dotter.

Ferdinand. (*fattar hans hand med stark förelse*) Intet mera! intet mera! tig för all ting blott i dag, och det skall vara den enda tacksägelse jag begär af Er.

SJETTE SCENE.

LOVISE. DE FÖRRE.

Lovise. (*med gråtande ögon och darrande röst, i det hon ger glaset åt Majorn*) Om den ej är nog stark, så var god och befall.

Ferdinand. (*tar glaset, sätter det på bordet, och vänder sig hastigt til Miller*) Jag hade så nära glömt! — Får jag be Er om en liten tjänst?

Miller. Hjertans gerna! hvarmed kan det vara?

Ferdinand. Man väntar mig såkert hem til aftonen. Jag mår intet så vål at jag kan visa mig vid bordet — Vill Ni väl gå at förebåra min ursåkt?

Lovise. (*förskräckt*) Detta kunde ju jag göra.

Miller.

Miller, Hos Presidenten?

Ferdinand. Nej, Ni behöfver blott såga til den första af Betjeningen Ni råkar — Til en legitimation skall Ni få min klocka — jag skall vara qvar här tils Ni kommer tillbaka. — Ni väntar på svar.

Lovise. (*ångslig*) Kunde intet jag bestyras det?

Ferdinand. (*til Miller, som vill gå*) Ännu en sak! jag har här et bref til min Far, som kom under mit couvert — kan hända det är en angelägen affaire — så kan det afgöras på en gång —

Miller. Herr Barons commission skall både riktigt och säkert bli uträttad.

Lovise. (*i en faslig ångest*) Men, min Far! allt detta kunde ju jag rätt väl besörja om.

Miller. Du kan icke gå allena, mit Barn! det är så mörkt. (*går*)

Ferdinand. Lovise! lys din Far — (*då hon går ut, slår Ferdinand et giftpulver i Lemonaden*) — Ja, hon skall dö! hon skall! Försynen nickar åt mig sit fasliga Ja. Himmels hämnd

hämnd skrifver under. Hennes Skyddsängel släpper henne.

SJUNDE SCENE.

FERDINAND. LOVISE. (*hon kommer långsamt tillbaka, sätter ljuset på bordet, stannar midt emot Majorn, ser ibland med skygg blick på honom; han står på andra sidan, fåstar stirrande blickar framför sig på golfvet. En stor och djup tystnad bör herrska i denna Scene*)

Lovise. Vill Ni accompagnera mig, Herr von Valter, så skall jag spela et stycke på Forte Piano. (*hon öppnar Forte Piano, Ferdinand svarar intet, pause*) Ni är ännu skyldig mig revange på sista Schackspelet. Skall vi göra et parti? (*pause*) Herr von Valter! Taskboken jag lofvade at brodera åt Er, är redan i arbete — Vill Ni intet se teckningen? (*pause*) Gud! hvad jag är eländig!

Ferdinand. (*i samma ställning*) Däri kan Ni ha rätt nog.

Lovise. Det är icke mit fel, at jag nu mera icke kan roa Er med något.

Ferdinand. (*skrattar af ondska*) Nej, hvad kan du rå för min blygsamma sedighet?

Lovise.

Lovise. Er första blick i afton, då Ni kom, skrämde mig, Herr Baron — At Ni skickade bortt min Far, ökade min oro, och jag tror at dessa ögonblick äro för oss lika odräglige — Om Ni tillåter, vill jag kalla hit några af mina bekanta.

Ferdinand. Må göra — Också jag vill gå och bjuda hit några af mina.

Lovise. (*studsande*) Herr von Valter?

Ferdinand. (*försmåddlig*) På min åra! det förnuftigaste infall, som en Menniska kan ha i denna belågenhet. Vi vele då förvandla vår ängsliga duette i en lustbarhet, och med tillhjälp af vissa galanterier, skole vi hämna våra kärleksgriller.

Lovise. Herr von Valter! Ni är vid et muntert lynne.

Ferdinand. Åh ja, jag är vid et rätt muntert lynne, så at jag kunde ådraga mig hela världens åtlöje. Nej, i sanning Lovise, dit efterdöme omvänder mig. — Jag vill följa dina föreskrifter: blott därar tala om en evig kärlek. Ombyte är nöjets krydda — jag är med om saken, Lovise! — Vi vilje hoppa ifrån kärleks åfventyr til kärleks åfventyr, vältra

oss från smutspöl til smutspöl — du dit — och jag hit — Kanske at jag återfinner mit förlorade lugn uti et lidderligt hus — Kanske at våra kroppar, sedan de blifvit genom vällusten förvandlade til lefvande benrangel, råkas för andra gången, känna igen hvarandra, som uti en Comedie; och då torde blygd och ånger åstadkomma hos oss den harmonie, som var omöjligt för den ömmaste kärlek.

LOVISE. Ach, Ferdinand! Ferdinand! Olycklig är du redan, vill du äfven söka at förtjena vara det?

FERDINAND. (*häftigt vred*) Är jag olycklig? hvem har sagt dig det? Qvinna! du är sjelf för simpel at åga några känslor — huru kan du dömma om en annans känslor? Olycklig! sade hon? — Detta uttryck kunde framkalla mit raseri ur grafven! — Olycklig skulle jag blifva, detta visste hon. Död och förbannelse! hon visste det, och har ändå förrådt mig — Huggorm! denna bekännelse förtjenar döden — Tils nu kunde jag ursäkta dit öfverdåd med din enfaldighet, så när hade du undslupit min hämd i et blott förakt. (*tar hastigt glaset*) Låtsinnig var du således icke — dum
var

var du icke — du var endast en Plågoande. (*han dricker*) Lemonaden är svag, svag som din själ, försök!

Lovise. Gud! det var ingen fåfång anings; Jag fruktade detta ögonblick.

Ferdinand. (*befallande*) Försök den!

Lovise. (*tår glaset något förtretad, och dricker*) Lemonaden är ju bra.

Ferdinand. (*som icke kunnat se hur hon drack, med synbar rörelse*) Så mycket bättre!

Lovise. (*sedan hon ställt bortt glaset*) Ach! om Ni visste hur fasligt Ni förolämpat min själ.

Ferdinand. Så!

Lovise. Men det kommer en tid —

Ferdinand. *Tiden* får intet bry oss mer.

Lovise. Då denna afton faller tungt tillbaka på Ert bröst —

Ferdinand. (*börjar at gå starkare, och blir mera orolig; lägger från sig värjan och skärpet*) Farväl, Furstelig tjenst.

Lovise. Min Gud! hvad kommer åt Er?

Ferdinand. Jag är så het — jag mår så illa — tillåt at jag nyttjar denna beqvåmlighet.

Lovise. (*räcker honom glaset*) Dricken bör kunna svalka Er — Se där.

Ferdinand. Det skall han visst — Den fala Qvinnan är godhjertad; men det äro de alla.

Lovise. (*ömt, skyndar i hans armar*) Ack Ferdinand! äro dessa uttryck för din Lovise?

Ferdinand. (*skjuter henne från sig*) Borrt! borrt med dessa milda ögon! visa dig snarare uti den hiskligaste skapnad — såsom afgrunden såg dig — blott icke som en Ängel mera — Det är för sent — jag måste krossa dig, eller förtvifla! — Förbarma dig!

Lovise. Ack! at det skulle komma så långt.

Ferdinand. (*betraktar henne*) Detta sköna verk af den himmelska Konstnären — Hvem kunde tro det? — hvem skulle tro det? — (*tar hennes hand, lyfter up den*) Jag vill ej klandra dit verk, evige Skapare! — men hvarföre dit gift i så sköna kåril? — Kan lasten väl trifvas i et så mildt himmelstrek? — Ack! det är sållsamt.

Lovise. Ferdinand! återkom til dig sjelf,
Ferdin-

Ferdinand. Och denna ljuftva röst — allting så skönt — så fullkomligt — så Gudomligt — likasom Skaparn ville vist verlden et mästestycke, och blott tagit villse om själen — Är det möjligt at detta missfoster kunde komma i naturen, utan något tadel? eller blef han missnöjd med denna ångla likhet, och gaf derföre et så mycket sårre hjerta?

Lovise. Hvilken öfverdådig envishet! förrän han tilstår sin öfverilning, angriper han håll-dre det eviga våsendet.

Ferdinand. (*störtar häftigt gråtande i hennes famn*) Ännu en gång, Lovise — ännu såsom då du första gången i din oskuld framstammade namnet Ferdinand, och det första du framträdde på dina brinnande läppar. — Ack! hvad oändlig glädje syntes i detta ögonblick ligga för oss — Då var evigheten en skön somardag för våra ögon; gyllne årtusende dansade som Brudar förbi vår själ — då var jag den lyckligaste! — Ack, Lovise! Lovise! hvarföre har du gjort mig detta?

Lovise. Gråt Valter! gråt. Kanske är Eder sorg rättvisare mot mig, än Er yrede.

Ferdinand. Du bedrar dig. Det äro ej

sorgens tårar — det är ej denna varma välsignade daggen, som balsamisk flyter uti själens sår, och sätter åter känslornas tröga hjul i rörelse — Nej, det äro enkla — kalla droppar — det rysliga eviga farväl af min kärlek. (*hög-tidligt, i det han låter sin hand sjunka på hennes hufvud*) tårar öfver din själ, Lovise — tårar öfver Försynen, som förlorar et af sina hårligaste verk. — Det är något vanligt at människor falla, men då pesten rasar ibland Änglar, bör hela naturen iklådas flor.

Lovise. Drif mig icke til det yttersta, Valter! Jag har så mycken sinnesstyrka, som någon — men profvet bör vara menskligt, blott detta ord ännu, och sedan måste vi skiljas — En grufelig olycka har förvillat våra hjertans språk. Jag kunde säga dig fasliga ting — men et grymt öde bandt min tunga, äfven som min kärlek, och jag måste lida, om du än misshandlar mig som en nedrig och trolös Qvinna.

Ferdinand. Känner du dig vål sjelf, Lovise?

Lovise. Hvar til denna fråga?

Ferdinand. Det skulle göra mig ondt, om du skulle borrt härifrån med en osanning.

Lovise,

Lovise. Von Valter! jag besvår Er —

Ferdinand. (*med håftig rörelse*) Nej, nej, denna hämnd vore mer än barbarisk! nej, Him-
melen bevare mig! jag vill ej drifva den i en
annan verld — Lovise! svara mig, har du ålskat
Hof-Marskalken? du kommer ej mer ur det-
ta rum.

Lovise. Fråga hvad Ni behagar, jag sva-
rar icke mer. (*hon sätter sig*)

Ferdinand. (*alfvarsammare*) Bår omsorg
för din odödliga själ, Lovise! — Har du ålskat
Hof-Marskalken? du kommer ej mer ur det-
ta rum.

Lovise. Jag svarar icke mer.

Ferdinand. (*faller på knä för henne i en
förskräcklig rörelse*) Lovise! har du ålskat Hof-
Marskalken? — Innan detta ljus har brunnit ut
— står du — inför den allvetande Gudens
ögon!

Lovise. (*förskräckt*) O Gud! hvad är
detta? — jag får så ondt — (*sjunker tillbaka
på stolen*)

Ferdinand. Redan? — Qvinnor och gå-
tor! den spåda nerven uthårdar, det fasli-

gaste öfverdåd — och nu kullkastas hon af et uselt gran arsenik.

Lovise. Gift? gift? o min Gud!

Ferdinand. Ja, jag fruktar derföre. Din Lemonad var kryddad i afgrunden. Du har druckit dödens skål.

Lovise. Gud förbarme dig öfver min själ!

Ferdinand. Detta är det angelägnaste. Också jag ber honom derom.

Lovise. Och min Mor — min Far — Verlds Frälsare! min gamle ålskade Far! är ingen räddning mera? Mit unga lif, och ingen räddning, och nu skall jag redan derhån?

Ferdinand. Ingen räddning, du måste redan nu derhån; men trösta dig dermed, vi komme at göra denna resa tillsammans.

Lovise. Också du, Ferdinand? gift Ferdinand af dig? Gud förlåte honom — Nådens Gud förlåte hans synder!

Ferdinand. Se du efter *dina* räkningar — jag fruktar de stå värre.

Lovise. Ferdinand! Ferdinand! — O! — nu kan jag icke tåga längre. — Döden — döden

den uphåfver alla Eder. — Ferdinand! — Himmel och jord har ingen ting olycksaligare än dig — Jag dör oskyldig.

Ferdinand. (*förskräckt*) Hvad säger hon? — man plågar ej taga någon osanning med sig på denna resan.

Lovise. Jag ljuger icke — en enda gång i min lifstid har jag nyttjat en osanning — Hu! det ryser som en is genom alla mina ådror — då jag skref Brevet til Hof-Marskalken —

Ferdinand. Ha! detta Bref! — Himlen vare lofvad! jag återfår all min styrka.

Lovise. (*mer och mer matt*) Detta Bref — sansa dig at höra en förfärlig nyhet — Min hand skref, hvad mit hjerta fördömde — Din Far har dicterat detsamma. (*Ferdinand står som förstenad; ändtligen faller han på golvet, liksom krossad af åskan*) Ack! detta beklagansvärda missförstånd — Ferdinand! — Man tvingade mig — förlåt! — din Lovise hade föredragit döden — men min Far — faran — huru listig var icke deras tillställning.

Ferdinand, (*i raseri*) Lovvad vare Gud!

ännu känner jag intet giftets verkan. (*han rycker värjan ur slidan*)

Lovise. Olycklige! hvad ämnar du? —
det är din Far —

Ferdinand. (*i yttersta raseri*) Ja Mördare och Mördarns Far! — han måste med, at världens Domare blott må rasa mot den skyldige. (*han vill borrt*)

Lovise. Döende har Frälsaren förlåtit —
Sällhet öfver dig och honom — (*hon dör*)

Ferdinand. (*vänder hastigt om, blir varse hennes sista bäfvande rörelse, och faller ned bredvid henne*) Håll! håll! spring ej från mig, Himmelska Ängel! (*tar hennes hand, men släpper den hastigt*) Kall, ack kall och fuktig! — Hennes Själ är borrt — (*han stiger hastigt up*) O! min Lovises Gud! Nåd! nåd för den ogudaktigaste Mördare! detta var hennes sista bön! — Huru behaglig och skön är hon icke äfven efter döden! Skonande gick den röda Mord-Ängeln öfver dessa vänliga kinder — Denna mildhet var ingen förställning — i sjelfva döden har den bibehållit sig. (*efter en pause*) Men hvarföre känner jag ingen ting? Skulle kraften af min ungdom

ungdom kunna rådda mig? Fruktlösa möda! så
var ei min mening, (*tar glaset och dricker*)

SISTA SCENE.

FERDINAND, PRESIDENTEN, WURM
och BETJENING, (*som förskräckte rusa in
i rummet*) sedan MILLER med FOLK
och RÅTTENS BETJENTER.

Presidenten. (*med Brefvet i handen*) Min
Son! hvad är detta? — jag vill alldrig tro —

Ferdinand. (*kastar glaset för hans föt-
ter*) Nå vål, där har du bevis, Mördare!

Presidenten. (*i yttersta förskräckelse,
som också råder hos alla kringstående. Efter
en pause*) O, min Son! hvarföre gjorde du mig
detta?

Ferdinand. (*utan at se på honom*) I san-
ning hade jag först bordt fråga Statsmannen,
om detta slut förenade sig med hans plan? —
Fin och beundransvärd, jag tilstår, var den an-
lagd, at genom svartsjukan sönderslita våra
hjärtans band — den var upgjord af en Mästa-
re; men den förtörnade kärleken var mindre ly-
dig edra ledband, än Ni kan hända kunde före-
ställa Er.

Presidenten. (*med sorg och förtviflan*)
 Är ingen här, som kunde gråta öfver en
 tröstlös Fader?

Miller. (*utom dörren håftigt*) Släpp mig
 in! för Guds skull; släpp mig in!

Ferdinand. Flickan är en helig — en an-
 nan måste tala för henne. (*han öppnar dörren,*
och Miller rusar in, åtföljd af Grannar och
Råttens Betjenter)

Miller. (*i den håftigaste ångslan*) Mit
 Barn! mit Barn! — Man säger du har tagit för-
 gift. Min Dotter! hvar är du?

Ferdinand. (*förer honom mellan Presi-
 denten och Lovises lik*) Jag är oskyldig — den-
 ne är Banemannen —

Miller. (*faller ner bredvid Lovise*) O, min
 Nådige Gud!

Ferdinand. Med få ord, min Far — de
 börja at blifva mig dyrbara — På et nedrigt
 sätt har man bestulit mig mit lif, genom Eder.
 Huru jag ansvarar för Gud, derföre bäfvar jag
 — men en Bof har jag alldrig varit. Min evi-
 ga lott må falla huru den vill — på Er falle
 den

den alldrig — men jag har begått et mord, (med förfärlig röst) et mord, som jag ej allena kommer at slåpa inför verdens Domare. Högtidligt vältrar jag den ansenligaste bördan häraf på dig; du må sjelf se åt huru du kommer dermed til råtta. (förer honom til Lovises lik) Se här, Barbar! fågna dig nu åt den fasliga frukt dit snille framalstrade. På detta ansigte står med förvridna drag dit namn ristat, och mordånglarne skola läsa det. — Hennes bild skall rycka gardinen från din trygga bädd, och råcka dig sin iskalla hand då du sofver — Hennes bild skall ställa sig för dig, då du dör, och borttrånga din sista suck til Allmagten — Hennes bild skall stå på din graf, då du upstår — och bredvid Gud, då han dömmar dig — (han faller tillbaka af matthet, Betjenter hålla honom)

Presidenten. (gör en förfärlig rörelse med armarne mot Himmeln) Icke af mig Verlds-Domare! skall du fordra dessa Sjålar; icke af mig, utan utaf denne. (om Wurm)

Wurm. (häftigt) Af mig?

Presidenten. Ja, af dig fördömde! du! du anlade denne djefvulske plan — öfver dig skall

väl

skall också ansvaret komma — Jag tvär mina händer.

Wurm. Öfver mig? (*et förtvifladt skratt*)
 ha! ha! ha! — Öfver mig. Lustigt! lustigt! nu
 vet jag hur Plågo-andarne tacka hvarannan —
 Öfver mig, din dumma Bof? Var det *min* Son?
 rådde *jag* at befalla dig? ansvaret Öfver mig?
 all min blod stelnar vid detta skådespel, och
 ansvaret skall komma Öfver mig! — Ja, nu vill
 jag vara förlorad, men också du skall vara det
 — Up! up! ropen mord kring alla gator! åkal-
 len Rättrådigheten! fångslen mig! fören mig för
 Domstolen! jag vill upptäcka saker, hvarÖfver
 man skall rysa. (*årnar gå*)

Presidenten. (*håller honom*) Du lårer väl
 intet vara rasande?

Wurm. (*klappar honom på axeln*) Jo, Ca-
 merat! nu vågar jag — rasande är jag — och
 det är dit verk, — derföre vill jag nu också
 bära mig åt som en rasande — Arm i arm med
dig til afrättsplatsen! arm i arm med *dig* til
 Helfvetet! det skall fågna mig in i själen at
 vara med *dig* din bof tillsammans fördömd. (*man
 förer bortt honom*)

Miller.

Miller. (*som visat den största smärta, och hvilat i sin döda Dotters famn, stiger hastigt up, och kastar Beursen åt Ferdinand*) Mördare! tag åter dina förbannade penningar — Ville du köpa mit Barn för dem? (*han rusar ur rummet.*)

Ferdinand. (*med bruten röst*) Skynda efter honom! han förtviflas — man skall gömma dessa penningar åt honom, det är min förfärliga erkänsla. Lovise — Lovise — jag kommer — farvål — lät mig dö vid detta altaret —

Presidenten. (*ur en dvala*) Ferdinand! min Son! skall ingen blick falla mer på en krossad Far? (*Ferdinand lägges bredvid Lovise*)

Ferdinand. Åt den Allsmågtige Förbarmaren — går denna sista,

Presidenten. (*faller ner för honom i det fasligaste qual*) Gud och Varelserne öfvergifva mig — en enda blick til min sista hugsvalelse;

Ferdinand. (*räcker honom sin döende hand.*)

3570218
slå mig tre gånger för mit bröst — och utropa
פָּחַח (Peccavi!!!) och då — jag svär vid en
Öfversätttares parole! (på annan parole lär man
kanske ej tro mig) skall jag alldrig öfversätta
något mer — icke en gång en Tysk Saga. Skul-
le jag derom varit så lycklig, at blott hafva
gjort små förlåtliga förseelser, så ber jag öd-
mjukast om rättelse. Jag skall med tacksamhet
mottaga undervisningen — bättra mig — och mit
första försök skall då ej blifva det sista. — Nu
blott en liten anmärkning åt dem, som behaga
jämföra Öfversättningen med Originalen. Flere
ställen har jag utlemnadt, ännu flere har jag än-
drat; långt ifrån den kitsligheten at corrigera
en Schiller — vida skild från den tanken, at
någonsin kunna det, ber jag blott, at man kom-
mer ihog hvad som i Tyskland låter säga sig i
en Theater-piece, och hvad som i Sverige får
sagas. — Då man jämför, lär man lätt finna
orsaken til de små förändringar jag vågat göra
— den blotta Läsaren tror jag ej skall sakna
något.

Öfversättaren.

Slut

~~311. VIII. 24.~~

Re. Kammisij. ja taide
~~Lu. skönlj 2.~~
Schiller

KANSALLISKIRJASTO-KANSALLISKOKOELMA

120 102 1966

nr. X

